

Công Vụ các Sứ đồ

Lu-ca viết thêm một sách nữa

¹ Kính gửi Thê-ô-phi-lơ. Trong sách thứ nhất tôi thuật lại mọi điều Chúa Giê-xu đã làm và dạy từ ban đầu

² cho đến lúc Ngài được tiếp về trời. Trước đó, qua Thánh Linh, Ngài đã cho các sứ đồ được chọn biết họ phải làm gì.

³ Sau khi chịu chết, Ngài hiện ra cùng họ và chứng minh bằng nhiều cách rằng Ngài thật đang sống. Các sứ đồ thấy Chúa Giê-xu trong bốn mươi ngày sau khi Ngài sống lại từ kẻ chết. Ngài cũng nói cho họ biết về Nước Trời.

⁴ Có lần đang khi ăn với các môn đệ, Chúa dặn họ đừng rời thành Giê-ru-sa-lem. Ngài bảo, “Hãy ở đây chờ đợi điều Cha hứa mà ta đã cho các con biết.

⁵ Giảng làm lễ báp-têm cho dân chúng bằng nước, nhưng vài hôm nữa các con sẽ được làm báp-têm bằng Thánh Linh.”

Chúa Giê-xu được tiếp về thiên đàng

⁶ Trong khi đang nhóm họp, các môn đệ hỏi Chúa Giê-xu, “Thưa Chúa, có phải Ngài hiện đang tái lập nước Ít-ra-en không?”

⁷ Ngài đáp, “Cha là Đấng duy nhất có quyền định đoạt ngày giờ. Điều ấy các con không cần biết.

⁸ Nhưng khi Thánh Linh ngự xuống trên các con thì các con sẽ nhận lấy thần quyền và sẽ làm chứng cho ta—bắt đầu từ thành Giê-ru-sa-lem, cả miền Giu-đia, miền Xa-ma-ri rồi lan ra đến toàn thế giới.”

⁹ Sau khi nói xong, Ngài được tiếp về trời, trước mắt họ, có một đám mây che khuất Ngài.

¹⁰ Lúc Ngài đang cất lên thì họ cứ nhìn chăm lên trời. Bỗng có hai người mặc áo trắng xuất hiện đứng cạnh họ.

¹¹ Hai người ấy hỏi, “Các ông Ga-li-lê ơi, sao lại đứng nhìn chăm lên trời? Chúa Giê-xu mà các ông thấy đang được tiếp lên trời, cũng sẽ trở lại như cách các ông thấy Ngài về trời vậy.”

Một sứ đồ mới được tuyển chọn

¹² Rồi họ từ núi Ô-liu trở về Giê-ru-sa-lem. Núi đó cách Giê-ru-sa-lem khoảng nửa dặm.

¹³ Khi vào thành thì họ lên một phòng trên gác, nơi họ cư ngụ. Phia-rơ, Giăng, Gia-cơ, Anh-rê, Phi-líp, Tô-ma, Ba-thê-lê-mi, Ma-thi-ơ, Gia-cơ con A-phê, Xi-môn còn gọi là kẻ Quá khích và Giu-đa con Gia-cơ có mặt tại đó.

¹⁴ Cùng với một số phụ nữ, họ tiếp tục cầu nguyện. Trong số đó có Ma-ri, mẹ Chúa Giê-xu, và là mẹ các em Ngài.

¹⁵ Lúc ấy có một buổi họp của các tín hữu gồm khoảng một trăm hai mươi người. Phia-rơ đứng dậy nói rằng,

¹⁶⁻¹⁷ “Thưa anh chị em, trong Thánh Kinh, Đa-vít khi cảm nhận Thánh Linh có nói về việc Giu-đa. Hẳn là một người trong chúng ta, cùng hầu

việc chung với chúng ta nhưng hẳn đã hướng dẫn người bắt Chúa Giê-xu.

¹⁸ Hẳn mua một thửa ruộng bằng tiền kiếm được do hành vi gian ác của mình. Nhưng rồi té xuống chết, phanh xác, đổ ruột ra.

¹⁹ Mọi người ở Giê-ru-sa-lem đều biết rõ chuyện ấy, cho nên họ gọi chỗ ấy là A-kên-đa-ma trong ngôn ngữ họ, nghĩa là ‘Ruộng Máu.’ ”

²⁰ Phia-rơ tiếp, “Trong sách Thi thiên có viết như sau:

‘Nguyện chỗ ở của nó bị bỏ hoang;
để không ai ở đó.’ *Thi thiên 69:25*

Và cũng có lời viết thêm:

‘Nguyện có người khác lãnh đạo thế chỗ nó.’ *Thi thiên 109:8*

²¹⁻²² Cho nên chúng ta phải chọn một người làm chứng cùng với chúng ta về việc Chúa Giê-xu sống lại từ kẻ chết. Người ấy phải thuộc nhóm của chúng ta trong thời gian Chúa Giê-xu ở với chúng ta—từ lúc Giăng làm lễ báp-têm cho dân chúng cho đến lúc Ngài được tiếp về thiên đàng.”

²³ Họ đưa hai tên ra trước mọi người trong nhóm. Một người tên là Ba-sa-ba cũng gọi là Giúc-tu, người kia tên Ma-thia.

²⁴⁻²⁵ Các sứ đồ cầu nguyện, “Lạy Chúa, Ngài biết tư tưởng của mọi người. Xin cho chúng con biết người nào được Ngài chọn để lo công việc

Ngài. Xin cho chúng con biết ai sẽ làm sứ đồ thể Giu-đa, là người đã quay trở về nơi ở của nó.”

²⁶ Sau đó họ bắt thăm. Thăm trúng Ma-thia cho nên ông được chọn gia nhập làm sứ đồ cùng với mười một người kia.

2

Thánh Linh ngự xuống

¹ Vào ngày lễ Thất Tuần, họ đang họp chung một chỗ.

² Bỗng nhiên có tiếng như gió mạnh thổi ào ào từ trời đầy khắp phòng nơi họ đang ngồi.

³ Họ thấy các ngọn lửa tản ra đậu trên mỗi người.

⁴ Tất cả được đầy Thánh Linh và bắt đầu nói các thứ ngôn ngữ khác theo quyền năng Thánh Linh cho.

⁵ Lúc ấy tại Giê-ru-sa-lem cũng có mấy người Do-thái sùng đạo đến từ mọi nước trên thế giới.

⁶ Khi nghe tiếng ồn ào thì nhiều người chạy lại. Ai nấy đều ngạc nhiên vì mỗi người nghe các tín hữu nói tiếng của chính nước mình.

⁷ Họ sửng sốt hỏi nhau, “Này, có phải tất cả mấy người đang nói đó đều là người Ga-li-lê* không?”

⁸ Vậy tại sao chúng ta nghe họ nói tiếng của nước chúng ta? Chúng ta thuộc nhiều nơi khác nhau:

* **2:7: người Ga-li-lê** Dân chúng cho rằng người Ga-li-lê chỉ có thể nói được tiếng của họ thôi chứ không thể biết thứ tiếng nào khác.

9 Miền Ba-thia, Mê-đi, Ê-lam, Mê-sô-bô-ta-mi, Giu-đia, Cáp-ba-đốc, Bôn-tu, Á-châu,

10 Phi-ri-gi, Băm-phi-lia, Ai-cập, các miền thuộc Ly-bi gần Xy-ren, La-mã

11 gồm người Do-thái và những người đã trở thành dân Do-thái, miền Cơ-rết và Á-rập. Chúng ta nghe họ thuật lại những việc lớn mà Thượng Đế đã làm bằng chính ngôn ngữ của nước chúng ta!”

12 Mọi người đều ngạc nhiên và hoang mang hỏi nhau, “Việc này là nghĩa làm sao?”

13 Nhưng có kẻ khác nhạo cười bảo, “Họ đang say vì uống quá nhiều rượu đó.”

Phia-rơ nói chuyện với dân chúng

14 Nhưng Phia-rơ đứng lên cùng với mười một sứ đồ lớn tiếng nói với dân chúng rằng, “Thưa đồng bào Do-thái và tất cả các người có mặt ở Giê-ru-sa-lem! Xin nghe điều tôi sắp nói đây.

15 Những người này không phải say rượu như các anh chị em tưởng đâu vì bây giờ mới có chín giờ sáng thôi!

16 Nhà tiên tri Giô-ên đã viết về những việc xảy ra hôm nay như sau:

17 ‘Thượng Đế phán:

Vào những ngày cuối cùng,

ta sẽ đổ Thánh Linh ta trên mọi người.

Con trai và con gái các người sẽ nói tiên tri.

Người trẻ tuổi sẽ thấy dị tượng,

còn người lớn tuổi sẽ thấy chiêm bao.

18 Lúc ấy ta sẽ đổ Thánh Linh

trên các đấng tở nam và nữ,
họ sẽ nói tiên tri.

19 Ta sẽ làm phép lạ trên trời và dưới đất:
máu, lửa và khói đen.

20 Mặt trời sẽ tối sầm lại,
mặt trăng hóa đỏ như máu,
trước ngày vinh hiển lớn lao của Chúa đến.

21 Còn ai kêu xin Chúa thì sẽ được cứu.' *Giô-ên*
2:28-32

22 Hỡi anh chị em Ít-ra-en, hãy nghe: Chúa Giê-xu ở Na-xa-rét là Đấng được Thượng Đế chọn qua các phép lạ, dấu kỳ mà Ngài làm. Tất cả anh chị em đều rõ chuyện này, vì mọi việc đều đã xảy ra ngay đây giữa vòng anh chị em.

23 Chúa Giê-xu đã được ban cho anh chị em nhưng anh chị em đã dùng tay của những kẻ không biết luật pháp để xử tử Ngài bằng cách đóng đinh Ngài vào thập tự giá. Nhưng đó là chương trình Thượng Đế đã định từ lâu; Ngài biết trước việc ấy.

24 Thượng Đế đã khiến Chúa Giê-xu sống lại từ kẻ chết, giải thoát Ngài khỏi khổ đau của sự chết vì sự chết không thể kềm giữ Ngài.

25 Vua Đa-vít đã nói về Ngài như sau:

'Tôi nhìn thấy Chúa trước mặt tôi luôn.

Vì Ngài ở bên tôi,

nên tôi sẽ không bị tổn hại.

26 Cho nên lòng tôi vui mừng, môi miệng tôi hớn
hở,

thân thể tôi nuôi hi vọng,

27 vì Ngài không để tôi trong mồ má[†].
 Ngài không để Đấng Thánh Ngài bị mục nát trong đó.

28 Ngài sẽ chỉ cho tôi con đường sự sống.
 Được ở với Ngài lòng tôi tràn đầy vui mừng.’

Thi thiên 16:8-11

29 Thưa anh chị em, tôi phải nói thật rằng Đa-vít, tổ tiên chúng ta đã chết và được chôn. Mồ má của ông vẫn còn ở giữa chúng ta hôm nay.

30 Ông là nhà tiên tri và biết Thượng Đế đã hứa với ông rằng Ngài sẽ chọn một người từ dòng họ Đa-vít để làm vua giống như ông[‡] vậy.

31 Vì biết trước việc ấy nên Đa-vít nói về việc Chúa Cứu Thế sống lại từ kẻ chết như sau:

‘Ngài không bị bỏ quên trong mồ má.
 Thân thể Ngài không bị mục nát trong đó.’

32 Cho nên Chúa Giê-xu là Đấng mà Thượng Đế khiến sống lại từ kẻ chết. Còn chúng tôi đây là những người chứng kiến các việc ấy.

33 Chúa Giê-xu đã được tiếp lên thiên đàng và hiện đang ngồi bên phải Thượng Đế. Cha đã ban Thánh Linh cho Chúa Giê-xu như Ngài hứa. Cho nên Chúa Giê-xu đã đổ Thánh Linh ra, như anh chị em nghe thấy hôm nay.

34 Đa-vít không phải là người được tiếp lên thiên đàng nhưng ông nói:

† 2:27: *mồ má* Hay “ha-đe,” nơi người chết ở. Xem thêm câu 31.

‡ 2:30: *Thượng Đế ... như ông* Xem II Sam 7:13; Thi 132:11.

‘Chúa phán cùng Chúa tôi,
 Hãy ngồi bên phải ta,

³⁵ Cho đến khi ta đặt các kẻ thù ngươi
 dưới quyền quản trị của ngươi. §’ *Thi thiên*
110:1

³⁶ Cho nên, toàn dân Ít-ra-en cần biết điều này:
 Thượng Đế đã lập Chúa Giê-xu—Đấng mà anh
 chị em đã đóng đinh vào thập tự giá—làm Chúa
 và Đấng Cứu Thế.”

³⁷ Khi dân chúng nghe vậy thì họ cảm thấy
 trong lòng bị cáo trách nên hỏi Phia-rơ và các
 sứ đồ, “Bây giờ chúng tôi phải làm sao?”

³⁸ Phia-rơ bảo họ, “Hãy ăn năn, mỗi người
 trong anh chị em hãy chịu lễ báp-têm nhân danh
 Chúa Giê-xu để được tha tội. Rồi anh chị em sẽ
 nhận được ân tứ của Thánh Linh.

³⁹ Vì lời hứa này dành cho anh chị em, cho con
 cái anh chị em và cho những kẻ ở xa nghĩa là
 cho những người mà Thượng Đế đã gọi riêng
 cho Ngài.”

⁴⁰ Phia-rơ cũng dùng nhiều lời nữa để khuyên
 răn và khích lệ họ. Ông khuyên, “Hãy cứu mình
 khỏi những gian ác của người đời nay!”

⁴¹ Sau đó những người tin nhận lời giảng
 Phia-rơ đều chịu lễ báp-têm. Trong ngày ấy có
 khoảng ba ngàn người gia nhập vào số các tín
 hữu.

§ 2:35: *Cho đến ... ngươi* Nguyên văn là “cho đến chừng ta
 đặt mọi kẻ thù làm bệ chân ngươi.”

⁴² Họ dùng thì giờ học hỏi lời dạy của các sứ đồ, san sẻ của cải, bẻ bánh* và cầu nguyện chung với nhau.

Các tín hữu san sẻ của cải

⁴³ Các sứ đồ làm nhiều phép lạ và dấu kỳ, ai nấy đều kính sợ Thượng Đế.

⁴⁴ Mọi tín hữu đều họp chung nhau và chia sẻ mọi điều mình có.

⁴⁵ Họ bán đất đai và của cải rồi chia tiền ra, theo nhu cầu mỗi người.

⁴⁶ Mỗi ngày các tín hữu họp chung nhau trong đền thờ. Họ dùng bữa tại nhà mình, vui lòng san sẻ thức ăn với nhau.

⁴⁷ Họ ca ngợi Thượng Đế và được dân chúng mến chuộng. Mỗi ngày Chúa thêm người được cứu vào đoàn thể các tín hữu.

3

Phia-rơ chữa lành người què

¹ Một ngày nọ, Phia-rơ và Giăng lên đền thờ khoảng ba giờ chiều, là giờ định sẵn mỗi ngày để cầu nguyện.

² Nơi cổng đền thờ gọi là Cổng Đẹp, có một người bị què từ lúc mới sinh năm đó. Mỗi ngày người ta mang anh ta đặt ở cổng ấy để xin tiền những người đi vào đền thờ.

* **2:42: bẻ bánh** Đây có thể có nghĩa là một bữa ăn thường như trong câu 46 hoặc "Bữa Ăn của Chúa," một bữa ăn đặc biệt mà Chúa Giê-xu dặn các môn đệ dùng để nhớ đến Ngài. Xem câu 46 và Lu 22:14-20.

³ Khi thấy Phia-rơ và Giăng vào thì anh mở miệng xin tiền hai người.

⁴ Phia-rơ và Giăng nhìn thẳng vào anh và bảo, “Hãy nhìn chúng tôi!”

⁵ Anh liền nhìn hai người, tưởng họ sẽ cho mình tiền.

⁶ Nhưng Phia-rơ bảo, “Tôi không có vàng bạc gì hết nhưng tôi sẽ cho anh điều tôi có. Nhân danh Chúa Cứu Thế Giê-xu ở Na-xa-rét, hãy đứng lên và bước đi!”

⁷ Rồi Phia-rơ nắm tay phải anh đỡ dậy. Lập tức bàn chân và mắt cá anh trở nên vững vàng.

⁸ Anh nhảy lên, đứng trên chân rồi bắt đầu bước đi. Anh vào đền thờ với hai sứ đồ, vừa đi vừa nhảy vừa ca ngợi Thượng Đế.

⁹⁻¹⁰ Mọi người nhận ra anh là người què vẫn hay xin tiền nơi Cổng Đẹp. Bây giờ họ thấy anh vừa đi vừa ca ngợi Thượng Đế thì vô cùng sửng sốt.

Phia-rơ nói chuyện với dân chúng

¹¹ Trong khi anh đang nắm tay Phia-rơ và Giăng thì dân chúng ngạc nhiên chạy lại xúm quanh họ nơi Cổng Sô-lô-môn.

¹² Thấy vậy Phia-rơ bảo, “Này người Ít-ra-en, sao các anh chị em ngạc nhiên? Anh chị em nhìn chúng tôi như thể chúng tôi nhờ quyền năng hay công đức riêng mà khiến anh này đi được.

¹³ Thượng Đế của Áp-ra-ham, Y-sác và Gia-cốp, Thượng Đế của tổ phụ chúng ta, ban vinh hiển cho Chúa Giê-xu, tôi tớ Ngài. Nhưng anh

chị em đã giao Ngài cho Phi-lát giết. Ông ta định thả Ngài nhưng anh chị em gạt bỏ Ngài.

14 Anh chị em không muốn Đấng thánh và vô tội nhưng ngược lại, anh chị em yêu cầu Phi-lát giao cho mình một kẻ giết người.*

15 Anh chị em giết Đấng ban sự sống, nhưng Thượng Đế đã khiến Ngài sống lại từ trong kẻ chết. Chúng tôi là những người làm chứng về việc ấy.

16 Nhờ đức tin nơi Chúa Giê-xu mà người què này được chữa lành là người mà anh chị em biết. Người này được hoàn toàn lành mạnh là nhờ đức tin nơi Chúa Giê-xu. Chính anh chị em thấy tận mắt chuyện ấy!

17 Thưa anh chị em, tôi biết sợ dĩ anh chị em đối xử với Chúa Giê-xu như thế là vì anh chị em và các nhà lãnh đạo đều không hiểu điều mình làm.

18 Qua các nhà tiên tri, Thượng Đế đã nói rằng Chúa Cứu Thế phải chịu khổ hình và chết. Nay Thượng Đế đã khiến mọi điều ấy xảy ra đúng như vậy.

19 Cho nên hãy ăn năn! Hãy trở lại cùng Thượng Đế thì Ngài sẽ tha tội cho anh chị em. Rồi Chúa sẽ mang đến thời kỳ nghỉ ngơi.

20 Ngài cũng sẽ sai Chúa Giê-xu, Đấng mà Ngài đã chọn làm Chúa Cứu Thế của anh chị em.

21 Tuy nhiên Chúa Giê-xu phải ở lại thiên đàng cho đến khi mọi việc được sửa sang lại. Từ xưa,

* **3:14: kẻ giết người** Tức Ba-ra-ba, người mà quần chúng xin Phi-lát phóng thích thay vì Chúa Giê-xu (Lu 23:18).

qua các nhà tiên tri thánh, Thượng Đế đã nói về thời kỳ này.

²² Mô-se nói, 'Chúa, là Thượng Đế các người, sẽ ban cho các người một nhà tiên tri giống như ta. Nhà tiên tri ấy là một người trong các người. Các người hãy nghe lời người.'

²³ Ai không vâng lời nhà tiên tri đó sẽ bị xử tử, cắt đứt khỏi dân Chúa.'[†]

²⁴ Sa-mu-ên và tất cả các nhà tiên tri khác thay mặt Thượng Đế đến sau ông cũng nói đến thời kỳ này.

²⁵ Anh chị em là dòng dõi của các nhà tiên tri. Anh chị em đã nhận giao ước mà Thượng Đế lập với tổ tiên mình. Ngài bảo Áp-ra-ham, ông tổ của anh chị em như sau, 'Nhờ dòng dõi người mà các dân trên đất sẽ hưởng phúc.'[‡]

²⁶ Thượng Đế đã khiến Chúa Giê-xu sống lại và trước hết sai Ngài đến để ban phúc lành cho anh chị em bằng cách giúp cho mỗi anh chị em quay khỏi điều ác."

4

Phia-rơ và Giảng trước mặt Hội Đồng

¹ Trong khi Phia-rơ và Giảng đang nói chuyện với dân chúng thì các thầy tế lễ, sĩ quan chỉ huy toán lính canh gác đền thờ và các người Xa-đu-xê ập đến.

² Họ bực mình vì hai sứ đồ giảng dạy dân chúng rằng Chúa Giê-xu đã sống lại từ kẻ chết.

[†] 3:23: *Chúa là ... dân Chúa* Phục 18:15, 19. [‡] 3:25: *Nhờ dòng dõi ... sẽ hưởng phúc* Sáng 22:18; 26:4.

³ Các nhà lãnh đạo Do-thái bắt giam Phia-rơ và Giăng. Vì lúc ấy đã tối, nên họ nhốt hai người trong ngục cho đến hôm sau.

⁴ Nhưng nhiều người đã nghe Phia-rơ và Giăng giảng thì tin điều hai sứ đồ nói. Lúc ấy có khoảng năm ngàn tín hữu.

⁵ Hôm sau, các lãnh tụ, các bô lão Do-thái và các giáo sư luật họp lại tại Giê-ru-sa-lem.

⁶ An-na, thầy tế lễ tối cao, Cai-pha, Giăng và A-lich-sơn có mặt tại đó cùng với toàn thể gia đình thầy tế lễ tối cao.

⁷ Họ bắt Phia-rơ và Giăng trình diện và hạch hỏi, “Mấy anh lấy quyền hành nào hay ai cho các anh quyền làm chuyện này?”

⁸ Lúc ấy Phia-rơ cảm nhận Thánh Linh, nói với họ, “Thưa quý vị lãnh đạo dân chúng và các bô lão,

⁹ có phải quý vị hạch hỏi chúng tôi về việc lành chúng tôi làm cho một người què không? Có phải quý vị muốn biết ai đã chữa lành cho người đó không?

¹⁰ Chúng tôi muốn tất cả quý vị và toàn dân Do-thái biết rằng người này được chữa lành là nhờ quyền năng của Chúa Giê-xu ở Na-xa-rét. Quý vị đã đóng đinh Ngài nhưng Thượng Đế đã khiến Ngài sống lại từ kẻ chết. Người này trước bị què, nhưng nay được lành và đang đứng trước mặt quý vị đây, nhờ quyền năng Chúa Giê-xu.

¹¹ Chúa Giê-xu là

‘tảng đá* bị quý vị, là thợ xây nhà, loại bỏ,
lại trở thành đá góc nhà.’ *Thi thiên 118:22*

¹² Ngoài Chúa Giê-xu ra không ai có thể cứu con người được. Danh Ngài là quyền năng duy nhất trên thế gian đã được ban cho nhân loại để cứu con người. Chúng ta phải nhờ Ngài mới được cứu.”

¹³ Các nhà lãnh đạo Do-thái thấy Phia-rơ và Giăng ăn nói bạo dạn, họ biết cả hai đều là người tầm thường, không học hành bao nhiêu nên vô cùng kinh ngạc. Họ nhận ra là Phia-rơ và Giăng đã từng ở với Chúa Giê-xu.

¹⁴ Vì thấy người được chữa lành đang đứng cạnh hai sứ đồ nên họ không thể bẻ bác gì được.

¹⁵ Sau khi các nhà lãnh đạo Do-thái ra lệnh đem hai sứ đồ khỏi phòng họp, họ bắt đầu bàn bạc.

¹⁶ Họ bảo, “Chúng ta phải xử trí thế nào với mấy người này? Ai ở Giê-ru-sa-lem cũng biết họ đã làm một phép lạ sờ sờ, chúng ta không thể chối cãi.

¹⁷ Nhưng để cho tin này khỏi lan rộng thêm giữa vòng dân chúng, chúng ta phải cấm họ không được dùng danh ấy giảng cho dân chúng nữa.”

¹⁸ Họ cho mang Phia-rơ và Giăng vào và cấm không được nói hay dạy dân chúng về danh Chúa Giê-xu nữa.

* **4:11: tảng đá** Dấu hiệu chỉ về Chúa Giê-xu.

19 Nhưng Phia-rơ và Giăng trả lời, “Quý vị hãy xét điều nào Thượng Đế muốn. Chúng tôi nên vâng lời quý vị hay vâng lời Thượng Đế?”

20 Vì chúng tôi không thể im lặng mà phải nói ra điều mình đã nghe và thấy.”

21 Các nhà lãnh đạo Do-thái cấm hai sứ đồ lần nữa, rồi thả ra. Họ không biết cách nào để trừng phạt các sứ đồ, vì cả dân chúng đều ca ngợi Thượng Đế về sự việc vừa xảy ra.

22 Người được chữa lành ấy hơn bốn mươi tuổi.

Các tín hữu cầu nguyện

23 Sau khi Phia-rơ và Giăng rời cuộc họp với nhóm lãnh tụ Do-thái, hai người trở về thuật cho các tín hữu khác nghe những gì mà giới trưởng tế và các bô lão Do-thái đã bảo họ.

24 Khi các tín hữu nghe thế, họ đồng tâm cầu nguyện cùng Thượng Đế, “Lạy Chúa, Ngài là Đấng dựng nên trời, đất, biển và mọi vật trong đó.

25 Nhờ Thánh Linh Ngài và qua tổ phụ chúng tôi là Đa-vít, tôi tớ Ngài, Ngài đã phán:

‘Tại sao các dân tức giận?’

Tại sao họ lập mưu vô ích?

26 Các vua trên đất chuẩn bị chiến đấu,
các nhà lãnh đạo lập mưu chống lại Chúa
và Đấng Cứu Thế của Ngài.’ *Thi thiên 2:1-2*

27 Những việc ấy xảy ra khi Hê-rốt, Bôn-ti Phi-lát, những người không phải Do-thái cùng

những người Do-thái họp nhau nghịch Chúa Giê-xu tại Giê-ru-sa-lem. Chúa Giê-xu là đầy tớ thánh của Ngài mà Ngài đã lập làm Đấng Cứu Thế.

²⁸ Họ làm cho kế hoạch Ngài được thành tựu do quyền năng và ý muốn Ngài.

²⁹ Bây giờ, lạy Chúa, xin hãy lắng nghe lời hăm dọa của họ. Lạy Chúa, xin giúp tôi tố Ngài mạnh dạn rao giảng lời Ngài.

³⁰ Xin giúp chúng con can đảm bằng cách tỏ quyền năng chữa trị của Ngài. Xin chứng tỏ và làm nhiều phép lạ do quyền năng† Chúa Giê-xu, tôi tố thánh của Ngài.”

³¹ Sau khi họ cầu nguyện xong thì nơi họp rung chuyển. Mọi người đều được nhận Thánh Linh và mạnh dạn rao giảng lời Thượng Đế, không sợ hãi gì.

Các tín hữu san sẻ của cải

³² Các tín hữu đều đồng lòng và xem của riêng mình như của chung. Thật ra, họ san sẻ với nhau mọi thứ.

³³ Nhờ quyền năng lớn lao, các sứ đồ thuật cho dân chúng biết là Chúa Giê-xu đã thật sống lại từ kẻ chết. Thượng Đế cũng ban phúc lành nhiều cho các tín hữu.

³⁴ Không ai trong nhóm thiếu thốn điều gì. Thỉnh thoảng có người bán ruộng đất hoặc nhà cửa, mang tiền lại,

³⁵ giao cho các sứ đồ. Rồi tiền ấy được phát cho người nào túng thiếu.

† 4:30: *quyền năng* Nguyên văn, “đanh.”

³⁶ Có một tín hữu tên Giô-xép, người Lê-vi, sinh ở đảo Chíp. Các sứ đồ gọi ông là Ba-na-ba nghĩa là “người giục giã.”

³⁷ Giô-xép có một thửa ruộng, bán đi rồi mang tiền giao cho các sứ đồ.

5

A-na-nia và Xa-phi-ra chết

¹ Tuy nhiên có một người tên A-na-nia và vợ là Xa-phi-ra bán một ít đất.

² Ông giữ lại một phần tiền cho mình, bà vợ cũng biết chuyện ấy và đồng lòng với chồng. Ông đem phần tiền còn lại giao cho các sứ đồ.

³ Phia-rơ hỏi, “A-na-nia ơi, sao ông để Sa-tăng cai trị tư tưởng ông đến nỗi ông nói dối cùng Thánh Linh và giữ lại một phần tiền bán đất?”

⁴ Trước khi ông bán đất thì đất đó thuộc về ông. Ngay sau khi bán rồi, ông có thể dùng tiền ấy cách nào cũng được. Tại sao ông lại định làm chuyện này? Ông đã nói dối Thượng Đế chứ không phải dối chúng tôi đâu!”

⁵⁻⁶ A-na-nia vừa nghe như thế liền té xuống tắt thở. Có mấy thanh niên vào, liệm xác ông, mang đi chôn. Ai nghe chuyện cũng kính sợ.

⁷ Khoảng ba giờ sau, vợ ông vào, chưa hay biết sự việc vừa xảy ra.

⁸ Phia-rơ hỏi, “Bà hãy nói cho tôi biết, đây có phải là trọn số tiền bán đất của bà không?”

Xa-phi-ra trả lời, “Dạ phải, đó là số tiền bán được.”

⁹ Phia-rơ bảo, “Tại sao hai vợ chồng bà đồng mưu thách thức Thánh Linh của Chúa? Kìa, mấy người vừa chôn chồng bà đã về đến cửa, họ sẽ mang bà đi luôn.”

¹⁰ Ngay lúc đó Xa-phi-ra té xuống nơi chân Phia-rơ và tắt thở. Khi các thanh niên bước vào thấy bà chết, họ liền mang bà ra chôn bên cạnh chồng.

¹¹ Cả hội thánh* và mọi người nghe chuyện ấy đều kinh sợ.

Các sứ đồ chữa lành nhiều người

¹² Các sứ đồ làm nhiều dấu kỳ và phép lạ trong dân chúng. Tất cả đều nhóm họp dưới vòm cổng Sô-lô-môn.

¹³ Không ai khác dám gia nhập nhóm của họ nhưng dân chúng thì rất kính nể họ.

¹⁴ Càng ngày càng có nhiều người, cả nam lẫn nữ, tin nhận Chúa và thêm vào số các tín hữu.

¹⁵ Dân chúng mang những người bệnh nằm trên chõng và trên chiếu đặt giữa phố để mong khi Phia-rơ đi qua thì bóng của ông có thể che phủ họ.

¹⁶ Quần chúng từ các tỉnh quanh Giê-ru-sa-lem mang những người bệnh và bị ác quỷ quấy nhiễu đến, tất cả đều được chữa lành.

Các sứ đồ gặp khó khăn với nhóm lãnh đạo

¹⁷ Thầy tế lễ tối cao và các thân hữu của ông, thuộc nhóm gọi là Xa-đu-xê, đầy ganh tức.

* **5:11: hội thánh** Hay “các tín hữu.”

18 Họ bắt các sứ đồ tống giam vào ngục.

19 Nhưng ban đêm, một thiên sứ Chúa mở cửa ngục, dẫn các sứ đồ ra ngoài. Thiên sứ dặn,

20 “Hãy ra đứng nơi đền thờ và giảng cho dân chúng mọi điều về sự sống mới này.”

21 Nghe thế, các sứ đồ vâng lời đi vào đền thờ lúc sáng sớm và tiếp tục dạy.

Khi thầy tế lễ tối cao và các thân hữu đến triệu tập một cuộc họp gồm những nhà lãnh đạo và bô lão Do-thái. Họ sai người vào ngục để giải các sứ đồ đến.

22 Nhưng khi vào ngục thì các sĩ quan không thấy các sứ đồ đâu, nên họ trở về báo cáo với nhóm lãnh đạo Do-thái.

23 Họ trình, “Ngục đóng và khóa kỹ, có lính canh gác ngoài cửa, nhưng mở cửa thì chẳng thấy ai cả!”

24 Nghe thế, viên sĩ quan chỉ huy toán lính gác đền thờ và các giới trưởng tế vô cùng hoang mang, không hiểu đầu đuôi ra sao.

25 Bỗng có người đến báo, “Kìa! Mấy người các ông nhốt trong ngục đang đứng trong đền thờ dạy dỗ dân chúng.”

26 Viên sĩ quan chỉ huy cùng các lính dưới quyền liền đi ra bắt các sứ đồ mang đến, nhưng không dám mạnh tay vì sợ dân chúng ném đá.

27 Toán lính giải các sứ đồ ra giữa buổi họp, bắt đứng trước các nhà lãnh đạo Do-thái. Rồi thầy tế lễ tối cao hỏi họ,

28 “Chúng tôi đã ra lệnh tuyệt đối cấm các anh không được dạy danh ấy nữa, vậy mà xem kìa,

mấy anh làm cho Giê-ru-sa-lem tràn ngập đạo giáo của mấy anh, và còn muốn đổ trách nhiệm trên chúng tôi về cái chết của người này nữa.”

²⁹ Phia-rơ và các sứ đồ khác đáp, “Chúng tôi phải vâng lời Thượng Đế chứ không thể vâng lời nhà cầm quyền loài người!

³⁰ Các ông giết Chúa Giê-xu bằng cách treo Ngài lên cây thập tự, nhưng Thượng Đế là Chúa của các tổ tiên chúng ta đã khiến Ngài sống lại từ kẻ chết!

³¹ Chúa Giê-xu là Đấng được Thượng Đế cất nhắc lên, ngồi bên phải Ngài, để làm Lãnh tụ và Cứu Chúa. Ngài làm như thế cho toàn dân Do-thái có cơ hội ăn năn để được tha tội.

³² Chúng tôi đã chứng kiến việc này. Thánh Linh, Đấng mà Thượng Đế ban cho những ai vâng phục, cũng xác nhận những điều này là thật.”

³³ Khi các nhà lãnh đạo Do-thái nghe vậy, họ vô cùng tức giận và muốn giết các sứ đồ.

³⁴ Nhưng có một người Pha-ri-xi tên Ga-ma-liên đứng lên giữa buổi họp. Ông là giáo sư luật được toàn dân kính nể. Ông bảo đem các sứ đồ ra khỏi buổi họp trong chốc lát.

³⁵ Ông nói, “Dân Ít-ra-en nghe đây, các anh hãy cẩn thận về cách đối xử với mấy người này.

³⁶ Các anh còn nhớ khi Thê-đơ nổi lên không? Hắn tự nhận mình là vĩ nhân, có khoảng bốn trăm người theo. Nhưng sau khi hắn bị giết, các kẻ theo hắn đều tan lạc, chẳng làm được trò gì.

³⁷ Sau đó, có người tên Giu-đa từ miền Ga-li-lê xuất hiện vào thời kỳ đăng bộ†. Hẳn lãnh đạo một toán thuộc hạ nhưng sau khi hắn bị giết, bọn thuộc hạ cũng bị tiêu tan.

³⁸ Cho nên tôi khuyên mấy anh: Tránh xa mấy người này đi, đừng đụng tới họ. Vì nếu kế hoạch này là do quyền lực con người mà ra thì sẽ bị sụp đổ.

³⁹ Nhưng nếu từ Thượng Đế đến, thì mấy anh ngăn chặn họ không nổi đâu vì chẳng khác nào đánh giặc với Thượng Đế!”

Các nhà lãnh tụ Do-thái đồng ý với lời bàn của Ga-ma-liên.

⁴⁰ Họ cho gọi các sứ đồ vào, đánh đòn và cấm không cho giảng danh Chúa Giê-xu nữa rồi thả ra.

⁴¹ Các sứ đồ rời buổi họp, vui mừng vì được vinh dự chịu nhục trong danh Chúa Giê-xu.

⁴² Mỗi ngày trong đền thờ hay nhà riêng, họ luôn luôn dạy dỗ dân chúng về Tin Mừng rằng Chúa Giê-xu là Đấng Cứu Thế.

6

Bảy lãnh tụ được chọn lựa

¹ Số tín hữu càng ngày càng gia tăng. Tuy nhiên lúc ấy có mấy tín hữu nói tiếng Hi-lạp cãi vã với các tín hữu nói tiếng A-ram vì các người đàn bà góa nói tiếng Hi-lạp không nhận được phần ăn phát ra hằng ngày.

† 5:37: **đăng bộ** Cuộc kiểm kê. Đếm số người và tài sản của họ.

² Mười hai sứ đồ triệu tập toàn thể các tín hữu lại bảo rằng, “Nếu chúng tôi phải bỏ nhiệm vụ giảng dạy lời Thượng Đế mà lo phân phát thức ăn, là điều không tốt.

³ Vì thế, thưa anh chị em, xin hãy chọn giữa vòng anh chị em bảy người có uy tín, đầy khôn ngoan và Thánh Linh. Chúng tôi sẽ giao cho họ đảm trách việc này.

⁴ Còn chúng tôi sẽ chuyên lo cầu nguyện và dạy dỗ lời Thượng Đế.”

⁵ Toàn thể chịu ý kiến ấy, nên họ chọn bảy người: Ê-tiên, một người có đức tin lớn và đầy đầy Thánh Linh, Phi-líp*, Bơ-cô-ru, Ni-ca-no, Ti-môn, Bạc-mê-na và Ni-cô-la quê ở An-ti-ốt và đã trở thành dân Do-thái.

⁶ Rồi họ trình diện mấy người ấy trước các sứ đồ. Các sứ đồ cầu nguyện xong thì đặt tay† lên họ.

⁷ Lời của Thượng Đế lan rộng. Số tín hữu ở Giê-ru-sa-lem càng ngày càng gia tăng. Cũng có nhiều thầy tế lễ Do-thái tin theo và vâng phục Chúa Giê-xu.

Ê-tiên bị tố cáo

⁸ Ê-tiên được đầy ơn Chúa. Ngài cho ông quyền năng làm nhiều phép lạ, dấu kỳ lớn lao trong dân chúng.

⁹ Tuy nhiên có mấy người Do-thái chống đối. Họ thuộc vào một hội đường của Người Tự Do,

* **6:5: Phi-líp** Không phải sứ đồ tên Phi-líp. † **6:6: đặt tay** Sự đặt tay có nghĩa là cầu xin cho họ quyền năng để thực hiện một công tác đặc biệt.

theo tên gọi, gồm những người Do-thái từ vùng Xy-ren, A-lich-sơn, Xi-xi-li và Á-châu. Họ họp nhau lại và tranh luận với Ê-tiên.

¹⁰ Nhưng Thánh Linh cho ông sự khôn ngoan để đối đáp, nên lời lẽ của ông hùng hồn đến nỗi họ không thể nào biện bác được với ông.

¹¹ Họ liền lên xúi một số người tố cáo rằng, “Chúng tôi nghe Ê-tiên nói phạm đến Mô-se và Thượng Đế.”

¹² Nghe thế, quần chúng, các bô lão Do-thái và các giáo sư luật rất tức giận. Họ bắt Ê-tiên giải đến một phiên họp của các lãnh tụ Do-thái.

¹³ Họ đưa mấy tên chứng dối ra chống Ê-tiên và nói rằng, “Anh này luôn luôn nói phạm đến nơi thánh và luật Mô-se.

¹⁴ Chúng tôi nghe anh ta nói rằng Giê-xu, người Na-xa-rét, sẽ phá hủy chỗ này và sẽ thay đổi các tập tục Mô-se truyền cho chúng ta.”

¹⁵ Mọi người trong buổi họp đều nhìn Ê-tiên chăm chú, thấy mặt ông giống như mặt thiên sứ vậy.

7

Bài giảng của Ê-tiên

¹ Thầy tế lễ tối cao hỏi Ê-tiên, “Có đúng thế không?”

² Ê-tiên đáp, “Thưa các anh và các cha, xin nghe tôi nói. Thượng Đế vinh hiển của chúng ta hiện ra cùng Áp-ra-ham, tổ tiên của chúng ta ở

Mê-sô-bô-ta-mi trước khi ông đến sinh sống tại Ha-ran.

³ Ngài nói cùng Áp-ra-ham rằng, 'Hãy rời bỏ quê hương và bà con người, rồi đi đến xứ mà ta sẽ chỉ cho.'^{*}

⁴ Vì thế Áp-ra-ham rời xứ Canh-đê[†] đi đến cư ngụ tại Ha-ran cho tới khi cha ông qua đời. Sau đó Thượng Đế sai ông đến xứ mà quý vị hiện đang sống đây.

⁵ Thượng Đế không cho ông phần đất nào ở đây cả, dù là miếng đất bằng bàn chân đi nữa. Nhưng Ngài hứa sẽ cấp cho ông cùng dòng dõi ông đất này, ngay trước khi Áp-ra-ham có con.

⁶ Ngài bảo ông rằng, 'Dòng dõi người sẽ làm dân tạm trú trên đất xa lạ, không phải là quê hương mình. Dân xứ đó sẽ bắt họ làm nô lệ và ngược đãi họ trong bốn trăm năm.'

⁷ Nhưng ta sẽ trừng phạt quốc gia mà họ bị làm nô lệ. Rồi con cháu người sẽ rời xứ ấy và thờ phụng ta tại nơi này.'[‡]

⁸ Thượng Đế lập giao ước với Áp-ra-ham qua phép cắt dương bì. Khi Áp-ra-ham sinh con trai là Y-sác, thì làm phép cắt dương bì cho con, lúc Y-sác được tám ngày. Y-sác cắt dương bì cho con là Gia-cốp, Gia-cốp cắt dương bì cho mười hai người con là tổ tiên[§] của dân ta.

^{*} **7:3: *Hãy rời bỏ ... sẽ chỉ cho*** Sáng 12:1. † **7:4: *Canh-đê*** Hay "Ba-by-lôn," một xứ thuộc miền Nam nước Mê-sô-bô-ta-mi, bây giờ là I-rắc. Xem câu 2. ‡ **7:7: *Nhưng ta ... nơi này*** Sáng 15:13-14. § **7:8: *mười hai ... tổ tiên*** Các tổ tiên quan trọng của dân Do-thái; lãnh tụ của mười hai chi tộc Do-thái.

9 Các con của Gia-cốp ganh ghét Giô-xép nên bán ông làm nô lệ sang Ai-cập. Nhưng Thượng Đế ở cùng, che chở

10 và cứu ông khỏi mọi cảnh nguy khốn. Vua Ai-cập thích Giô-xép và nể nang sự khôn ngoan mà Thượng Đế ban cho ông. Vua cử ông làm tể tướng toàn thể lãnh thổ Ai-cập và giao cho ông quản trị mọi người phục vụ trong cung vua.

11 Lúc xứ Ai-cập và Ca-na-an bị nạn hạn hán, không có gì mọc nổi, dân chúng rất đói khổ thì các con trai Gia-cốp, tổ tiên chúng ta cũng không có gì ăn.

12 Gia-cốp nghe xứ Ai-cập có lúa liền sai các con mình xuống. Đó là chuyến đi đầu tiên của họ sang Ai-cập.

13 Lúc họ đến Ai-cập lần thứ nhì, Giô-xép thú thật các anh em về gốc gác mình và nhà vua mới biết gia đình ông.

14 Rồi Giô-xép sai sứ giả mời Gia-cốp, cha mình xuống Ai-cập cùng với các gia đình anh em ruột thịt, tất cả là bảy mươi lăm người.

15 Gia-cốp liền xuống Ai-cập. Ông và các con qua đời tại đó.

16 Về sau xác họ được dời đến Sê-chem và được chôn trong cùng ngôi mộ mà Áp-ra-ham mua từ các con trai Hê-mô ở Sê-chem.

17 Lời hứa của Thượng Đế cho Áp-ra-ham trở thành sự thật, số người sống tại Ai-cập càng ngày càng gia tăng.

18 Rồi một vua khác lên thay, chẳng biết gì về Giô-xép cả.

19 Vua này lừa gạt dân ta và tàn bạo đối với các tổ tiên ta, buộc họ phải quăng bỏ các trẻ sơ sinh cho chết đi.

20 Lúc ấy Mô-se ra đời, trông rất khác khĩnh. Suốt ba tháng, Mô-se được nuôi trong nhà cha mình.

21 Khi họ bỏ Mô-se ra ngoài thì công chúa, con nhà vua nhận ông làm con và nuôi nấng như con mình.

22 Người Ai-cập dạy Mô-se đủ thứ kiến thức. Ông rất hùng hồn trong lời nói cũng như việc làm.

23 Lúc Mô-se được khoảng bốn mươi tuổi, ông nghĩ nên đi thăm dân mình, tức dân Ít-ra-en.

24 Nhìn thấy một người Ai-cập ngược đãi một người Ít-ra-en, Mô-se liền giết người Ai-cập để bênh vực người Ít-ra-en.

25 Mô-se tưởng dân tộc mình sẽ hiểu rằng Thượng Đế đang dùng ông để giải cứu họ, nhưng họ lại không hiểu.

26 Hôm sau ông thấy hai người Ít-ra-en đánh nhau, Mô-se tìm cách can ngăn họ và bảo họ, 'Này, chúng ta là anh em. Tại sao lại hại nhau như vậy?'

27 Người đang đánh người kia xô Mô-se ra nói, 'Ai cử anh làm sếp và quan tòa?'

28 Hay anh muốn giết tôi như đã giết người Ai-cập hôm qua sao?'

29 Mô-se nghe vậy liền bỏ Ai-cập trốn qua xứ Mi-đi-an, làm kẻ lưu vong. Trong khi cư ngụ ở

* 7:28: *Hay anh muốn ... hôm qua sao?* Xuất 2:14.

Mi-đi-an, ông sinh hai con trai.

³⁰ Bốn mươi năm sau, một thiên sứ hiện ra cùng ông trong đám lửa của một bụi cây đang cháy ở sa mạc gần núi Si-nai.

³¹ Khi thấy hiện tượng ấy, Mô-se ngạc nhiên nên bước lại gần để xem, thì nghe tiếng Chúa phán,

³² ‘Ta là Thượng Đế của tổ tiên ngươi, Thượng Đế của Áp-ra-ham, Y-sác và Gia-cốp.’[†] Mô-se run sợ không dám nhìn.

³³ Chúa lại bảo ông rằng, ‘Hãy cởi dép ngươi ra, vì ngươi đang đứng trên đất thánh.

³⁴ Ta đã thấy sự khốn khổ của dân ta tại Ai-cập. Ta đã nghe tiếng kêu than của họ nên ngự xuống để giải cứu họ. Cho nên bây giờ, Mô-se, ta sai ngươi trở về Ai-cập.’[‡]

³⁵ Mô-se này mà hai người Ít-ra-en đã gạt ra và bảo ‘Ai đặt ngươi làm sếp và quan tòa?’[§] Mô-se là người mà Thượng Đế sai đến để làm lãnh tụ và người giải cứu, với sự giúp đỡ của thiên sứ mà ông đã thấy trong bụi cây cháy.

³⁶ Mô-se dẫn dân chúng ra khỏi Ai-cập. Ông làm nhiều phép lạ và dấu kỳ tại Ai-cập, nơi Hồng hải và trong sa mạc suốt bốn mươi năm.

³⁷ Cũng chính Mô-se này là người đã bảo dân Ít-ra-en rằng ‘Thượng Đế sẽ chọn một nhà tiên tri như ta từ trong vòng các ngươi.’^{*}

[†] 7:32: *Ta là ... Gia-cốp* Xuất 3:6. [‡] 7:34: *Ta đã ... về Ai-cập*

Xuất 3:5-10. [§] 7:35: *Ai đặt ngươi ... quan tòa* Xuất 2:14.

^{*} 7:37: *Thượng Đế ... các ngươi* Phục 18:15.

38 Chính Mô-se này là người đã ở với dân Ít-ra-en trong sa mạc, ở với thiên sứ là người nói chuyện cùng ông trên núi Si-nai, và ở với các tổ tiên chúng ta. Ông nhận lời của sự sống và truyền lại cho chúng ta.

39 Nhưng các tổ tiên chúng ta không muốn nghe Mô-se. Họ gạt bỏ ông và muốn quay trở về Ai-cập.

40 Họ yêu cầu A-rôn, 'Xin hãy làm cho chúng tôi các thần để hướng dẫn chúng tôi. Dù Mô-se dẫn chúng tôi ra khỏi Ai-cập, nhưng chúng tôi chẳng biết ông ta gặp chuyện gì rồi.'[†]

41 Vì thế họ làm một thần tượng giống như bò con, rồi dâng của lễ cho nó, lấy làm hãnh diện về tượng do tay mình làm ra.

42 Nhưng Thượng Đế quay mặt khỏi họ và để mặc họ thờ mặt trời, mặt trăng và các ngôi sao. Ý như lời chép trong sách các nhà tiên tri: Thượng Đế phán,

'Hỡi dân Ít-ra-en,
các người không mang cho ta các sinh tế và
của lễ
đang khi đi trong sa mạc suốt bốn mươi
năm.

43 Các người mang lều theo mình để thờ thần
Mô-léc
và tượng của thần ngôi sao Rê-phan
mà các người làm lấy để thờ.

[†] 7:40: *Xin hãy ... gì rồi* Xuất 32:1.

Cho nên ta sẽ đày các người quá xa khỏi xứ Ba-by-lôn.’
A-mốt
 5:25-27

⁴⁴ Lều Thánh‡, nơi mà Thượng Đế phán với tổ phụ chúng ta, cùng đi với họ trong sa mạc. Thượng Đế chỉ cho Mô-se cách xây dựng Lều ấy, ông làm theo sơ đồ Thượng Đế chỉ cho.

⁴⁵ Sau đó, Giô-suê hướng dẫn tổ tiên chúng ta chiếm đất của các dân khác. Dân ta xông vào, còn Thượng Đế đuổi các dân khác ra. Khi dân ta đi vào đất mới này, thì họ mang theo cái Lều mà họ đã nhận từ tổ tiên. Họ giữ Lều ấy cho đến đời Đa-vít,

⁴⁶ là người làm vừa lòng Thượng Đế. Ông xin Thượng Đế cho phép ông cất một cái nhà cho Ngài, là Thượng Đế của Gia-cốp[§].

⁴⁷ Nhưng Sô-lô-môn lại là người xây đền thờ.

⁴⁸ Tuy nhiên Đấng Rất Cao không ngự trong nhà do tay người làm ra. Như nhà tiên tri đã nói:

⁴⁹ ‘Trời là ngôi ta,

đất là bệ chân ta.

Cho nên các người tưởng có thể xây nhà cho ta sao?

Chúa phán như thế.

Ta có cần chỗ nghỉ ngơi sao?

‡ 7:44: **Lều Thánh** Nguyên văn, “Lều Chứng cứ.” Đó là một lều di động trong đó có chứa Mười Giáo Điều và là nơi Thượng Đế sống giữa dân Ngài trong thời kỳ ông Mô-se. § 7:46: **Thượng Đế của Gia-cốp** Hay “cho dân cư của Gia-cốp.”

50 Nên nhớ, chính tay ta đã tạo ra mọi vật này! ”
Ê-sai 66:1-2

51 Ê-tiên tiếp tục giảng thuyết: “Này dân ương ngạnh! Các ông không dang lòng mình cho Thượng Đế, cũng không chịu nghe Ngài! Các ông luôn luôn chống lại lời dạy của Thánh Linh, giống y như tổ tiên các ông.

52 Tổ tiên các ông tìm cách giết hại tất cả các nhà tiên tri. Từ lâu các nhà tiên tri đó nói rằng có Đấng nhân đức sẽ đến, nhưng tổ tiên các ông giết họ. Bây giờ các ông lại chống nghịch và giết Đấng nhân đức ấy.

53 Các ông nhận luật pháp Mô-se mà Thượng Đế ban qua thiên sứ Ngài, nhưng các ông không thèm vâng giữ luật đó.”

Ê-tiên bị giết

54 Nghe thế các nhà lãnh đạo ðùng ðùng nổi giận, nghiêng răng với Ê-tiên.

55 Nhưng Ê-tiên được đầy ðầy Thánh Linh. Ông nhìn lên trời thấy Chúa Giê-xu đứng bên phải Thượng Đế.

56 Ông nói, “Kìa, tôi thấy thiên ðàng mở ra và Con Người đứng bên phải Thượng Đế.”

57 Họ liền la lớn, bịt lỗ tai lại và chạy ào tới Ê-tiên.

58 Họ kéo ông ra ngoài thành và ném đá cho chết. Những người làm chứng đối nghịch Ê-tiên giao áo họ cho một thanh niên tên Sau-lơ giữ.

⁵⁹ Trong khi họ đang ném đá thì Ê-tiên cầu nguyện, “Lạy Chúa Giê-xu, xin tiếp linh hồn con.”

⁶⁰ Ông quì gối xuống và kêu lớn, “Lạy Chúa, xin đừng đổ tội này cho họ.” Sau khi nói xong, Ê-tiên qua đời.

8

¹ Sau-lơ đồng ý về việc giết Ê-tiên.

Các tín hữu gặp nguy khốn

Ngày ấy các nhóm tín hữu tại Giê-ru-sa-lem bắt đầu bị những người Do-thái tàn hại. Ngoại trừ các sứ đồ, tất cả tín hữu đều phải rời Giê-ru-sa-lem và phân tán khắp miền Giu-đia và Xa-ma-ri.

² Có mấy người sùng đạo chôn cất Ê-tiên và than khóc ông.

³ Sau-lơ cũng tìm cách tiêu diệt hội thánh bằng cách đi lòng từng nhà, lôi cả đàn ông đàn bà ra và tống vào ngục.

⁴ Nhưng càng bị phân tán tới đâu thì các tín hữu càng rao truyền Tin Mừng tới đó.

Phi-líp truyền giảng ở Xa-ma-ri

⁵ Phi-líp* đến thành Xa-ma-ri giảng về Chúa Cứu Thế.

⁶ Khi dân chúng nghe Phi-líp và nhìn thấy các phép lạ ông làm, thì họ lại càng chú ý thêm điều ông giảng.

* **8:5: Phi-líp** Không phải sứ đồ tên Phi-líp.

⁷ Phi-líp đuổi quỷ ra khỏi nhiều người bị ám. Khi các ác quỷ bị đuổi ra thì chúng kêu lớn tiếng. Phi-líp cũng chữa lành nhiều người bại xuội và què quặt ở đó.

⁸ Cho nên dân cư ở thành ấy rất vui mừng.

⁹ Trong thành có một người tên Xi-môn. Trước khi Phi-líp đến, Xi-môn sống bằng nghề phù phép khiến nhiều người ở Xa-ma-ri rất thán phục. Anh ta tự khoe và tự cho mình là vĩ nhân.

¹⁰ Mọi người, từ giàu đến nghèo, đều nghe Xi-môn và bảo nhau rằng, “Ông này quả có một thứ quyền năng của Thượng Đế được gọi là ‘Đại Quyền’!”

¹¹ Xi-môn dùng ma thuật gạt gẫm dân chúng quá lâu, đến nỗi có rất nhiều người tin theo.

¹² Nhưng khi Phi-líp rao giảng Tin Mừng về Nước Trời và về quyền năng của Chúa Cứu Thế Giê-xu, thì nhiều người, cả nam lẫn nữ, tin Phi-líp và chịu lễ báp-têm.

¹³ Chính Xi-môn cũng tin, chịu lễ báp-têm và ở luôn với Phi-líp. Nhìn thấy các phép lạ và những việc quyền năng Phi-líp làm, Xi-môn rất thán phục.

¹⁴ Những sứ đồ còn ở lại Giê-ru-sa-lem nghe dân chúng tại Xa-ma-ri cũng đã tiếp nhận lời của Thượng Đế, nên họ cử Phia-rơ và Giăng xuống thăm.

¹⁵ Lúc đến nơi, Phia-rơ và Giăng cầu nguyện để các tín hữu Xa-ma-ri cũng nhận lãnh Thánh Linh.

16 Tuy các tín hữu đó đã nhân danh Chúa Giê-xu chịu lễ báp-têm nhưng Thánh Linh chưa ngự xuống trên người nào trong vòng họ cả.

17 Vì thế khi hai sứ đồ cầu nguyện và đặt tay[†] thì tất cả đều nhận được Thánh Linh.

18 Xi-môn thấy hễ các sứ đồ đặt tay lên ai thì người ấy nhận Thánh Linh, liền lấy tiền đưa cho các sứ đồ và

19 nói rằng, “Xin cho tôi quyền ấy để hễ tôi đặt tay trên ai thì người đó nhận được Thánh Linh.”

20 Phia-rơ bảo Xi-môn, “Anh với tiền của anh hãy tiêu mất luôn đi, vì anh tưởng có thể mua ân tứ và quyền năng của Thượng Đế bằng tiền.

21 Anh không thể nào tham dự vào công tác này được, vì lòng anh không ngay thẳng trước mặt Thượng Đế.

22 Hãy ăn năn! Quay khỏi điều ác mà anh đã làm, cầu nguyện với Chúa. May ra Ngài sẽ tha thứ cho anh.

23 Tôi thấy anh đầy đố kỵ, cay đắng và đang bị tội lỗi kèm kẹp.”

24 Xi-môn đáp, “Xin hai ông hãy cầu nguyện Chúa cho tôi để những điều các ông vừa nói đó không xảy đến cho tôi.”

25 Sau khi Phia-rơ và Giảng dạy dân chúng về những điều họ thấy Chúa Giê-xu làm và rao giảng lời Ngài xong, thì hai người trở về Giê-ru-sa-lem. Trên đường về, họ ghé qua nhiều

† **8:17: đặt tay** Hành động này có nghĩa là Thượng Đế ban phúc cho người ta một cách đặc biệt—ở đây có nghĩa là cho họ quyền năng qua Thánh Linh.

thị trấn Xa-ma-ri rao giảng Tin Mừng cho dân chúng.

Phi-líp dạy đạo cho người Ê-thi-ô-bi

²⁶ Một thiên sứ của Chúa bảo Phi-líp[‡], “Hãy lên đường đi về hướng nam theo con đường dẫn từ Giê-ru-sa-lem đến Ga-xa—con đường vắng vẻ.”

²⁷ Phi-líp liền chuẩn bị đi. Trên đường, ông gặp một người Ê-thi-ô-bi, làm hoạn quan. Ông là một viên chức cao cấp, quản lý tiền bạc cho Can-đác, nữ hoàng Ê-thi-ô-bi. Ông vừa lên Giê-ru-sa-lem để thờ phụng.

²⁸ Trên đường về, ông ngồi trên xe ngựa và đang đọc sách tiên tri Ê-sai.

²⁹ Thánh Linh bảo Phi-líp, “Lại gần xe đó đi.”

³⁰ Khi Phi-líp chạy đến gần xe, thì nghe ông ta đang đọc sách tiên tri Ê-sai. Phi-líp hỏi, “Ông có hiểu điều ông đọc không?”

³¹ Vị quan trả lời, “Nếu không ai giải nghĩa làm sao tôi hiểu được?” Rồi ông mời Phi-líp lên xe ngồi cạnh mình.

³² Khúc Thánh Kinh mà ông đang đọc như sau:

“Người giống như con chiên bị dắt đi để giết.

Người làm thinh như chiên con khi bị hốt lông;

người không hề mở miệng.

³³ Người bị sỉ nhục và bị ngược đãi.

Người chết không con để nối dòng.

[‡] **8:26:** *Phi-líp* Không phải sứ đồ Phi-líp.

Đòi sống người trên đất đã chấm dứt.” *Ê-sai* 53:7-8

³⁴ Vị quan ấy hỏi Phi-líp, “Xin cho tôi biết, nhà tiên tri đang nói về ai—về chính mình hay về người nào khác?”

³⁵ Phi-líp liền giải thích, bắt đầu từ khúc Thánh Kinh ấy và giảng giải cho vị quan về Tin Mừng của Chúa Giê-xu.

³⁶ Trong khi hai người đang đi đường, đến một nơi có nước. Vị quan bảo, “Ở đây có nước. Có gì cản trở tôi chịu lễ báp-têm không?”

³⁷ §

³⁸ Ông liền cho dừng xe lại. Cả hai người đi xuống nước để Phi-líp làm báp-têm cho ông.

³⁹ Khi hai người lên khỏi nước thì Thánh Linh của Chúa mang Phi-líp đi; vị quan không thấy ông nữa nhưng vẫn tiếp tục lên đường về nhà, lòng đầy vui mừng.

⁴⁰ Còn Phi-líp thì người ta thấy ông nơi thành A-xốt, rao giảng Tin Mừng suốt các thành từ A-xốt cho đến Xê-xa-rê.

9

Sau-lơ trở thành tín hữu

¹ Ở Giê-ru-sa-lem, Sau-lơ vẫn đe dọa giết các tín hữu. Ông đi gặp thầy tế lễ tối cao,

§ 8:37: Vài bản Công Vụ các Sứ đồ về sau này thêm câu 37: “Phi-líp đáp, ‘Nếu ông hết lòng tin thì có thể được.’ Vị quan đáp, ‘Tôi tin Chúa Giê-xu là Con Thượng Đế.’ ”

² xin thư giới thiệu gửi cho các hội đường ở thành Đa-mách để hãy tìm được người theo Đạo Chúa Cứu Thế, bất luận nam nữ, đều bắt giải về Giê-ru-sa-lem.

³ Cho nên Sau-lơ lên đường đi sang Đa-mách. Khi gần đến thành phố bỗng nhiên có ánh sáng chói lòa từ trời chiếu quanh ông.

⁴ Sau-lơ té xuống đất và nghe tiếng nói cùng mình rằng, “Sau-lơ, Sau-lơ! Tại sao ngươi tàn hại ta?”

⁵ Sau-lơ thưa, “Thưa Chúa, Ngài là ai?”

Tiếng nói đáp lại, “Ta là Chúa Giê-xu, Đấng mà ngươi tàn hại.

⁶ Nhưng hãy đứng dậy đi vào thành. Ở đó sẽ có người bảo cho ngươi biết điều phải làm.”

⁷ Những bạn đồng hành với Sau-lơ đứng đó im thin thít. Họ nghe tiếng nói nhưng chẳng thấy ai.

⁸ Sau-lơ lồm cồm ngồi dậy, mắt mở nhưng không thấy đường. Cho nên những bạn đồng hành nắm tay dắt ông vào thành Đa-mách.

⁹ Suốt ba ngày, Sau-lơ chẳng nhìn thấy, cũng chẳng ăn uống gì.

¹⁰ Ở Đa-mách có một môn đệ Chúa Giê-xu tên A-na-nia. Chúa nói cùng ông trong một dị tượng rằng, “A-na-nia ơi!”

Ông thưa, “Lạy Chúa, con đây.”

¹¹ Chúa bảo, “Hãy dậy, đi đến Phố Thẳng tìm nhà Giu-đa* và hỏi thăm một người tên Sau-lơ

* **9:11: Giu-đa** Ông này trùng tên với hai sứ đồ cũng tên Giu-đa.

quê ở Tạt-xơ. Người hiện ở đó và đang cầu nguyện.

¹² Trong dị tượng Sau-lơ đã thấy một người tên A-na-nia đến đặt tay trên mình để người thấy lại được.”

¹³ Nhưng A-na-nia thưa, “Lạy Chúa, người ta cho con hay rằng người này đã ngược đãi các con dân thánh của Ngài ở Giê-ru-sa-lem.

¹⁴ Bây giờ người đến Đa-mách đây với quyền của các giới trưởng tế để bắt hết những ai thờ phụng Ngài†.”

¹⁵ Nhưng Chúa bảo A-na-nia, “Cứ đi! Ta đã chọn Sau-lơ làm một công tác quan trọng. Người sẽ rao giảng về ta cho những người không phải Do-thái, cho các vua và cho cả dân Ít-ra-en.

¹⁶ Ta sẽ cho người thấy sẽ phải khốn khổ vì danh ta.”

¹⁷ A-na-nia liền đi đến nhà Giu-đa. Ông đặt tay trên Sau-lơ và nói, “Anh Sau-lơ ơi, Chúa Giê-xu đã sai tôi đến. Ngài là Đấng anh đã gặp trên đường đến đây. Ngài sai tôi đến để anh được sáng mắt và nhận Thánh Linh.”

¹⁸ Lập tức có cái gì giống vảy cá rơi xuống khỏi mắt Sau-lơ, ông liền thấy được! Ông liền đứng dậy và chịu phép báp-têm.

¹⁹ Ăn xong, Sau-lơ thấy khoẻ lại.

Sau-lơ rao giảng tại Đa-mách

† 9:14: **thờ phụng Ngài** Nguyên văn, “kêu cầu danh Ngài,” chứng tỏ họ đặt niềm tin nơi Chúa Giê-xu bằng cách thờ phụng Ngài hay cầu xin Ngài giúp đỡ.

Sau-lơ ở lại với các môn đệ của Chúa tại Đa-mách vài ngày.

²⁰ Sau đó ông rao giảng về Chúa Giê-xu trong các hội đường rằng, “Chúa Giê-xu là Con Thượng Đế.”

²¹ Ai nghe ông cũng sửng sốt. Họ hỏi nhau, “Có phải đây là người ở Giê-ru-sa-lem xưa nay vẫn đang tìm cách tiêu diệt những ai tin đến danh ấy không? Ông ta đến đây để bắt những kẻ theo Chúa Giê-xu và giải về cho các giới trưởng tế.”

²² Nhưng Sau-lơ càng trở nên hùng hồn hơn nữa. Những bằng chứng ông đưa ra cho thấy Chúa Giê-xu là Đấng Cứu Thế vững chắc đến nỗi các người Do-thái ở Đa-mách không bẻ bác được.

²³ Sau nhiều ngày, có một số người Do-thái lập mưu giết Sau-lơ.

²⁴ Họ canh gác cổng thành cả ngày lẫn đêm, nhưng Sau-lơ biết âm mưu đó.

²⁵ Ban đêm các người đi theo Sau-lơ giúp ông thoát bằng cách cho ông ngồi trong thùng rồi thòng ông xuống qua một lỗ hổng trong vách thành.

Sau-lơ giảng tại Giê-ru-sa-lem

²⁶ Khi Sau-lơ trở về Giê-ru-sa-lem, thì ông tìm cách gia nhập nhóm các tín hữu nhưng ai cũng e ngại. Không ai tin ông ta là tín hữu thật.

²⁷ Chỉ có Ba-na-ba tiếp nhận Sau-lơ và đưa ông ra giới thiệu với các sứ đồ. Ba-na-ba giải thích rằng, Sau-lơ đã thấy Chúa trên đường và Ngài đã

phán với ông. Ba-na-ba cũng thuật lại Sau-lơ đã mạnh dạn rao giảng như thế nào về danh Chúa Giê-xu ở Đa-mách.

²⁸ Vì thế Sau-lơ ở với các tín hữu, đi khắp nơi tại Giê-ru-sa-lem, mạnh bạo rao giảng về Chúa.

²⁹ Ông thường tranh luận với các người Do-thái nói tiếng Hi-lạp, nhưng họ tìm cách giết ông.

³⁰ Các tín hữu nghe vậy liền đưa Sau-lơ sang thành Xê-xa-rê và từ đó gửi ông về Tạt-xơ.

³¹ Hội thánh ở khắp miền Giu-đi-a, Ga-li-lê và Xa-ma-ri hưởng một thời kỳ hòa bình và nhờ Thánh Linh giúp đỡ càng trở nên vững mạnh. Nhóm các tín hữu[‡] càng ngày càng lớn mạnh vì trong cách ăn ở, họ tỏ ra kính sợ Chúa.

Phia-rơ chữa cho Ê-nê

³² Trong khi đi viếng khắp vùng, Phia-rơ đến thăm các dân Chúa tại Lý-đa.

³³ Ở đó ông gặp một người tên Ê-nê, bị tê bại liệt giường suốt tám năm trời.

³⁴ Phia-rơ bảo ông, “Anh Ê-nê ơi, Chúa Cứu Thế Giê-xu đã chữa lành cho anh. Hãy đứng dậy dọn giường đi.” Ê-nê lập tức đứng dậy.

³⁵ Mọi người ở Lý-đa và vùng đồng bằng Sa-rôn nhìn thấy việc đó đều trở lại tin nhận Chúa.

Phia-rơ khiến Ta-bi-tha sống lại

[‡] 9:31: *các tín hữu* Nguyên văn, “các thánh đồ,” một danh hiệu dành cho những người tin nhận Chúa Giê-xu. Xem câu 41.

³⁶ Trong thành Gióp-ba có một tín hữu tên Ta-bi-tha, tên Hi-lạp là Đô-ca. Chị luôn luôn làm việc nhân từ và phúc đức.

³⁷ Trong khi Phia-rơ ở Lý-đa thì Ta-bi-tha bị bệnh và qua đời. Người ra tắm xác chị và đặt nằm trong một phòng trên gác.

³⁸ Các tín hữu ở Gióp-ba nghe Phia-rơ đang có mặt ở Lý-đa và vì Lý-đa gần Gióp-ba nên họ sai hai người đi gặp Phia-rơ. Họ nài nỉ, “Xin ông làm ơn xuống với chúng tôi gặp!”

³⁹ Phia-rơ liền đi với họ. Khi đến nơi, họ đưa ông lên phòng trên gác. Các người đàn bà góa đang ở trong phòng vây quanh Phia-rơ khóc nức nở. Họ cho Phia-rơ xem những áo xống Ta-bi-tha may khi còn sống.

⁴⁰ Phia-rơ bảo mọi người ra ngoài rồi ông quì xuống cầu nguyện. Xong ông quay qua xác nói, “Chị Ta-bi-tha ơi, hãy đứng dậy.” Chị mở mắt, thấy Phia-rơ liền ngồi dậy.

⁴¹ Phia-rơ nắm tay chị đỡ dậy rồi ông gọi các thánh đồ và những người đàn bà góa vào phòng, chỉ cho thấy Ta-bi-tha sống rồi.

⁴² Mọi người ở Gióp-ba đều biết chuyện ấy và vì thế có nhiều người tin nhận Chúa.

⁴³ Phia-rơ lưu lại Gióp-ba nhiều ngày, ở nhà Xi-môn, người làm nghề thuộc da.

10

Phia-rơ dạy đạo cho Cọt-nây

¹ Ở thành Xê-xa-rê có người tên Cọt-nây, làm sĩ quan của một trung đoàn Ý, thuộc quân đội La-mã.

² Cọt-nây rất mộ đạo. Ông và mọi người trong nhà đều kính thờ Thượng Đế. Ông hay giúp tiền cho các người Do-thái nghèo và thường xuyên cầu nguyện với Thượng Đế.

³ Buổi xế chiều nọ khoảng ba giờ, Cọt-nây thấy một dị tượng. Một thiên sứ đến với ông và gọi, “Cọt-nây ơi!”

⁴ Cọt-nây nhìn chằm chằm thiên sứ. Ông đâm ra sợ và thưa, “Thưa ngài, ngài cần gì?”

Thiên sứ bảo, “Thượng Đế đã nghe lời cầu nguyện của ông. Ngài đã thấy ông giúp đỡ người nghèo và Ngài nhớ tới ông.

⁵ Bây giờ hãy sai vài người xuống thành Gióp-ba rước một người tên Xi-môn, cũng gọi là Phia-rơ về đây.

⁶ Ông ấy hiện trọ tại nhà một người cũng tên Xi-môn, làm nghề thuộc da, gần biển.”

⁷ Sau khi thiên sứ nói chuyện với Cọt-nây đi rồi, thì ông gọi hai người đầy tớ và một người lính hầu cận cũng rất mộ đạo.

⁸ Cọt-nây giải thích mọi việc cho họ, rồi sai họ xuống Gióp-ba.

⁹ Trưa hôm sau khi họ gần đến thành Gióp-ba thì Phia-rơ đi lên mái nhà cầu nguyện.

¹⁰ Ông đói bụng thèm ăn, nhưng trong khi người ta đang làm thức ăn thì ông thấy một dị tượng.

11 Ông thấy trời mở ra và có vật gì giống như tấm khăn lớn hạ xuống đất nhưng treo bốn góc lên.

12 Trong đó gồm đủ loại thú vật, loài bò sát và chim chóc.

13 Rồi có tiếng bảo Phia-rơ, “Phia-rơ ơi, hãy ngồi dậy, giết chúng và ăn thịt đi.”

14 Nhưng Phia-rơ thưa, “Không được đâu, thưa Chúa! Tôi chưa hề bao giờ ăn vật gì không tinh sạch hoặc dơ dáy.”

15 Tiếng nói lại bảo ông lần nữa, “Thượng Đế đã làm cho sạch những thứ này rồi thì chớ gọi chúng là dơ bẩn!”

16 Câu ấy được lặp lại ba lần, rồi tấm khăn liền được kéo trở về trời.

17 Trong khi Phia-rơ đang suy nghĩ về ý nghĩa của dị tượng ấy, thì những người mà Cọt-nây sai đến đã tìm được nhà Xi-môn và đang đứng trước cửa.

18 Họ hỏi, “Ông Xi-môn Phia-rơ có ở đây không?”

19 Xi-môn vẫn mãi suy nghĩ về dị tượng ấy thì Thánh Linh bảo, “Kìa có ba người đang tìm người.

20 Hãy đứng dậy, xuống gặp họ, đừng ngần ngại vì chính ta sai họ đến tìm người.”

21 Phia-rơ liền đi xuống gặp mấy người ấy và bảo, “Tôi là người mà các ông đang tìm. Các ông đến đây có việc gì?”

22 Họ đáp, “Có một thiên sứ thánh đã hiện ra cùng Cọt-nây, ông là sĩ quan và là một người đức

hạnh, kính Chúa và được tiếng tốt với cả dân Do-thái. Thiên sứ bảo Cọt-nây mời ông xuống nhà ông ấy để nghe lời ông dạy.”

²³ Phia-rơ liền mời họ vào nhà và nghỉ đêm ở đó.

Hôm sau Phia-rơ lên đường đi với họ, có mấy anh em tín hữu ở Gióp-ba cùng đi chung.

²⁴ Lúc họ đến Xê-xa-rê thì Cọt-nây đang chờ họ và đã tập họp đông đủ thân bằng quyến thuộc tại nhà.

²⁵ Khi Phia-rơ bước vào, Cọt-nây ra đón và quì dưới chân Phia-rơ để bái lạy.

²⁶ Nhưng Phia-rơ đỡ ông dậy, bảo “Xin hãy đứng dậy. Tôi cũng chỉ là người mà thôi.”

²⁷ Lúc đang nói chuyện với Cọt-nây, Phia-rơ bước vào trong nhà thì thấy có đông người đang họp mặt.

²⁸ Ông nói, “Các anh chị em biết là theo luật Do-thái thì người Do-thái không được phép giao tiếp hay viếng thăm người không phải Do-thái. Nhưng Thượng Đế đã cho tôi thấy là tôi chớ nên gọi người nào là ‘bất thánh’ hay ‘không sạch.’”

²⁹ Vì thế mà tôi chẳng chút e ngại khi được mời đến đây. Bây giờ xin cho tôi biết lý do gì quý vị mời tôi đến.”

³⁰ Cọt-nây thưa, “Cách đây bốn hôm, cũng vào giờ này—khoảng ba giờ chiều—khi tôi đang câu nguyện trong nhà, bỗng nhiên có một người mặc áo quần sáng chói đứng trước mặt tôi.

³¹ Người nói, ‘Cọt-nây ơi, Thượng Đế đã nghe lời cầu nguyện của ông và đã thấy ông giúp

người nghèo, nên Ngài nhớ đến ông.

³² Cho nên hãy sai người xuống Gióp-ba mời Xi-môn Phia-rơ đến đây. Ông ta đang ở tại nhà của một người cũng tên Xi-môn, làm thợ thuộc da ở gần biển.'

³³ Cho nên tôi liền mời ông đến, và ông đến là rất phải. Bây giờ tất cả chúng tôi ở trước mặt Chúa để nghe lời Ngài bảo ông truyền cho chúng tôi."

*Phia-rơ nói chuyện với những người
trong gia đình Cọt-nây*

³⁴ Phia-rơ bắt đầu nói, "Bây giờ tôi hiểu rằng Thượng Đế đối với mọi người như nhau.

³⁵ Bất kỳ nước nào, hễ ai thờ kính Ngài và làm điều phải thì Ngài chấp nhận.

³⁶ Các anh chị em biết lời của Thượng Đế đã truyền cho dân Ít-ra-en. Tin Mừng ấy là sự hòa bình đến qua Chúa Cứu Thế Giê-xu. Ngài là Chúa của mọi người!

³⁷ Anh chị em đã nghe những sự việc xảy ra khắp miền Giu-đi-a, bắt đầu từ Ga-li-lê sau khi Giảng rao giảng cho dân chúng về lễ báp-têm.

³⁸ Anh chị em chắc biết về Chúa Giê-xu gốc Na-xa-rét, Ngài đã được Thượng Đế ban Thánh Linh và quyền năng. Ngài đi khắp nơi làm việc phúc đức, chữa lành những kẻ bị ma quỷ thống trị vì Thượng Đế ở cùng Ngài.

³⁹ Chúng tôi được thấy những điều Ngài đã làm ở Giu-đi-a và Giê-ru-sa-lem, nhưng những

người Do-thái ở Giê-ru-sa-lem đã giết Ngài và đóng đinh Ngài trên thập tự giá.

⁴⁰ Tuy nhiên đến ngày thứ ba, Thượng Đế khiến Chúa Giê-xu sống lại và hiện ra,

⁴¹ không phải cho mọi người nhưng chỉ cho một số nhân chứng mà Thượng Đế đã chọn trước. Chúng tôi là những nhân chứng ấy, đã từng ăn uống với Ngài sau khi Ngài sống lại từ kẻ chết.

⁴² Ngài bảo chúng tôi rao giảng cho tất cả mọi người Do-thái biết rằng Chúa là Đấng mà Thượng Đế đã chọn làm quan án xét xử kẻ sống và kẻ chết.

⁴³ Tất cả các nhà tiên tri đều đã làm chứng điều này là hễ ai tin nhận Chúa Giê-xu thì sẽ được tha tội trong danh Ngài.”

*Đức Thánh Linh ngự trên các người
không phải Do-thái*

⁴⁴ Trong khi Phia-rơ nói như thế thì Thánh Linh ngự xuống trên mọi người đang nghe.

⁴⁵ Những người Do-thái cùng đi với Phia-rơ lấy làm ngạc nhiên khi thấy Thánh Linh ngự trên những người không phải Do-thái nữa.

⁴⁶ Các tín hữu Do-thái ấy nghe họ nói các ngôn ngữ khác và ca ngợi Thượng Đế. Phia-rơ tiếp,

⁴⁷ “Có ai ngăn trở những người này làm lễ báp-têm bằng nước không? Họ cũng đã được nhận Thánh Linh giống như chúng ta vậy!”

⁴⁸ Cho nên Phia-rơ bảo họ làm lễ báp-têm nhân danh Chúa Giê-xu. Sau đó họ mời Phia-rơ ở lại với họ thêm vài ngày.

11

Phia-rơ trở về Giê-ru-sa-lem

¹ Các sứ đồ và các tín hữu ở Giu-đia nghe rằng một số người không phải Do-thái cũng đã tiếp nhận lời dạy của Thượng Đế.

² Nhưng lúc Phia-rơ trở về Giê-ru-sa-lem thì một số tín hữu Do-thái* phản đối ông.

³ Họ bảo, “Anh đi vào nhà mấy người không chịu cắt dương bì mà ăn uống với họ!”

⁴ Vì thế Phia-rơ giải thích đầu đuôi câu chuyện cho họ biết.

⁵ Ông kể, “Tôi đang cầu nguyện ở Gióp-ba và thì thấy một dị tượng. Tôi thấy có vật gì giống như tấm khăn lớn thòng xuống từ trời, treo bốn góc lên. Khăn ấy tiến đến gần sát tôi.

⁶ Tôi nhìn vào trong thì thấy súc vật, muông thú, loài bò sát và chim chóc.

⁷ Tôi nghe tiếng bảo tôi rằng, ‘Phia-rơ, hãy ngồi dậy giết chúng và ăn đi.’

⁸ Nhưng tôi đáp, ‘Không được đâu, thưa Chúa! Tôi chưa hề bao giờ ăn thứ gì dơ dáy hay không sạch.’

⁹ Nhưng tiếng từ trời lặp lại lần nữa, ‘Thượng Đế đã làm sạch những thứ này rồi, ông chớ nên gọi chúng là không sạch.’

¹⁰ Lời đó lặp lại ba lần như thế, rồi tất cả liền được rút lên trời.

* **11:2: *tín hữu Do-thái*** Nguyên văn, “những người chịu cắt dương bì.” Đây có thể là những người Do-thái cho rằng tất cả các tín hữu theo Chúa Cứu thế phải chịu cắt dương bì và vâng giữ các luật lệ của Mô-se. Xem thêm Gal 2:12.

11 Ngay lúc ấy có ba người từ Xê-xa-rê được sai đến nhà tôi đang trọ.

12 Thánh Linh bảo tôi cứ đi với họ đừng ngại vực gì. Sáu anh em tín hữu có mặt đây cùng đi với tôi. Chúng tôi vào nhà Cọt-nây.

13 Ông thuật cho chúng tôi nghe về thiên sứ mà ông thấy đứng trong nhà ông. Thiên sứ bảo, 'Hãy sai mấy người xuống Gióp-ba mời Xi-môn Phia-rơ về đây.'

14 Nhờ lời chỉ dạy của ông ấy, người và cả gia đình đều sẽ được cứu.'

15 Khi tôi bắt đầu giảng giải thì Thánh Linh ngự xuống trên họ như đã ngự xuống trên chúng ta lúc đầu[†].

16 Rồi tôi sức nhớ lại lời Chúa Giê-xu phán, 'Giảng làm lễ báp-têm cho các người bằng nước nhưng các người sẽ nhận được lễ báp-têm bằng Thánh Linh.'

17 Nếu Thượng Đế đã cho họ cùng một ân tứ như Ngài đã ban cho chúng ta là những người tin Chúa Cứu Thế Giê-xu thì tôi là ai mà dám ngăn trở công việc Ngài?"

18 Sau khi các tín hữu Do-thái nghe vậy thì họ thôi không gây gổ nữa. Họ ca ngợi Thượng Đế rằng, "Như thế là Thượng Đế cũng cho phép những người không phải Do-thái trở về cùng Ngài để được cứu nữa."

Tin Mừng lan đến An-ti-ốt

[†] 11:15: **lúc đầu** Khởi điểm của Hội thánh của Chúa bắt đầu vào lễ Thất Tuần. Xem Sứ đồ 2.

19 Nhiều tín hữu tản lạc lúc bị tàn hại[‡] sau khi Ê-tiên bị giết. Một số chạy đến các nơi xa như Phê-ni-xi, Chíp, và An-ti-ốt, giảng Tin Mừng cho nhiều người, nhưng chỉ giảng cho người Do-thái mà thôi.

20 Có một số tín hữu quê quán ở Chíp và Xy-ren. Khi đến An-ti-ốt họ cũng giảng cho người Hi-lạp[§], rao truyền Tin Mừng về Chúa Giê-xu.

21 Quyền năng Chúa ở cùng các tín hữu ấy nên có rất đông người tin nhận và quay về cùng Ngài.

22 Hội thánh Giê-ru-sa-lem nghe tin ấy liền phái Ba-na-ba xuống An-ti-ốt.

23-24 Ba-na-ba là người đạo đức, đầy dẫy Thánh Linh và đức tin. Lúc đến An-ti-ốt ông vui mừng vì thấy Thượng Đế đã ban phúc lành cho nhiều người. Ông khuyên các tín hữu ở An-ti-ốt luôn luôn hết lòng vâng phục Chúa. Nhiều người tiếp nhận Ngài.

25 Sau đó Ba-na-ba đi đến Tạt-xơ để tìm Sau-lơ.

26 Sau khi tìm được rồi thì đưa ông về An-ti-ốt. Trọn năm, Sau-lơ và Ba-na-ba gặp gỡ hội thánh và dạy dỗ nhiều người ở đó. Tại An-ti-ốt, lần đầu tiên các tín hữu được gọi là Cơ-đốc-nhân.

27 Trong khoảng thời gian ấy có mấy nhà tiên tri từ Giê-ru-sa-lem đến An-ti-ốt.

28 Một trong những người ấy tên A-ga-bút, được cảm Thánh Linh, đứng lên nói tiên tri rằng,

‡ 11:19: **tàn hại** Đây là thời gian mà các lãnh tụ Do-thái ở Giê-ru-sa-lem trừng phạt những người tin nhận Chúa Cứu thế. Xem thêm Sứ đồ 8:1-4. § 11:20: **người Hi-lạp** Nguyên văn, "người Hê-lê-nít," nghĩa là những người chịu ảnh hưởng văn hóa Hi-lạp.

“Sẽ có nạn đói kém trên khắp đất.” Biển cố này xảy ra trong đời hoàng đế Lau-đi-a.

²⁹ Các tín hữu quyết định giúp đỡ anh chị em tín hữu ở Giu-đi-a, được bao nhiêu hay bấy nhiêu.

³⁰ Họ quyên góp tiền trợ giúp rồi trao cho Ba-na-ba và Sau-lơ để mang về cho các trưởng lão ở Giu-đi-a.

12

Vua Hê-rốt A-ríp-ba tàn hại hội thánh

¹ Cũng trong thời gian ấy vua Hê-rốt bắt đầu ngược đãi một số người trong hội thánh.

² Vua ra lệnh chém Gia-cơ, là anh của Giăng.

³ Thấy người Do-thái bằng lòng về việc ấy nên ông cho bắt luôn Phia-rơ. Việc xảy ra trong thời gian lễ Bánh Không Men.

⁴ Sau khi bắt Phia-rơ, vua nhốt ông trong ngục và giao cho mười sáu tên lính canh giữ. Hê-rốt dự định sau lễ Vượt Qua sẽ mang Phia-rơ ra xét xử và giết trước nhân dân.

⁵ Phia-rơ bị giam trong ngục nhưng hội thánh vẫn hết lòng cầu nguyện Chúa cho ông.

Phia-rơ ra khỏi ngục

⁶ Đêm trước khi Hê-rốt định mang Phia-rơ ra xử tử, ông đang ngủ giữa hai tên lính và bị xiềng bằng hai cái xích. Còn mấy tên lính kia thì canh giữ cổng ngục.

⁷ Bỗng một thiên sứ của Chúa hiện ra, ánh sáng chói lòa trong ngục tối. Thiên sứ đung vào hông Phia-rơ, đánh thức ông dậy. Thiên sứ bảo,

“Đứng dậy nhanh lên!” Xiềng liền rút ra khỏi tay Phia-rơ.

⁸ Rồi thiên sứ tiếp, “Mặc áo quần và mang giày vào.” Phia-rơ làm theo. Thiên sứ tiếp, “Khoác áo ngoài và theo ta.”

⁹ Phia-rơ đi theo thiên sứ ra, nhưng vẫn không hiểu điều thiên sứ làm là thật hay mơ.

¹⁰ Khi họ qua toán lính gác thứ nhất và thứ nhì thì đến cổng sắt phân cách họ với thành phố. Cổng sắt tự động mở rồi hai người đi qua. Ra đến phố thì thiên sứ liền rời Phia-rơ.

¹¹ Lúc ấy Phia-rơ mới sực tỉnh và nhận ra mọi việc. Ông nghĩ, “Bây giờ tôi biết quả thật Chúa sai thiên sứ Ngài đến và giải cứu tôi khỏi tay Hê-rốt và những gì người Do-thái định hại tôi.”

¹² Nghĩ như thế xong, ông liền đi đến nhà Ma-ri, mẹ của Giăng Mác. Có đông người đang họp lại để cầu nguyện tại đó.

¹³ Phia-rơ gõ cửa ngoài thì một người tớ gái tên Rô-đa ra định mở.

¹⁴ Nhưng khi nhận ra tiếng Phia-rơ, cô mừng quá nên quên mở cửa. Cô vội chạy vào báo tin cho mọi người rằng, “Ông Phia-rơ đang đứng ngoài cửa!”

¹⁵ Họ bảo, “Mày điên!” Nhưng cô nhất quyết là đúng, nên họ nói, “Chắc là thiên sứ của Phia-rơ đó.”

¹⁶ Phia-rơ tiếp tục gõ, khi họ mở cửa, thấy ông ai nấy đều sững sốt.

¹⁷ Phia-rơ ra hiệu bảo họ im lặng. Rồi ông kể lại cho họ nghe Chúa đã giải thoát ông khỏi ngục

ra sao. Ông bảo, “Báo cho Gia-cơ và các tín hữu khác biết tin này.” Rồi ông bước sang nơi khác.

¹⁸ Hôm sau bọn lính hoang mang vì không biết Phia-rơ đi đâu.

¹⁹ Vua Hê-rốt tìm Phia-rơ khắp nơi nhưng không thấy. Vua hạch hỏi bọn lính và ra lệnh giết chúng nó.

Cái chết của vua A-ríp-ba

Sau đó Hê-rốt dọn từ Giu-đia đến thành Xê-xa-rê cư ngụ.

²⁰ Hê-rốt rất tức giận dân hai thành Tia và Xi-đôn vì họ cùng nhau đến gặp Hê-rốt. Sau khi thuyết phục Bờ-la-tu, đầy tớ của vua về phe họ thì họ xin hòa với Hê-rốt vì dân xứ đó sống nhờ lương thực của nước vua Hê-rốt.

²¹ Hê-rốt định gặp họ, cho nên một ngày nọ vua mặc áo triều, ngự trên ngai và đăng đàn diễn thuyết cho quần chúng.

²² Dân chúng la lên, “Đó là tiếng nói của thần chứ không phải của con người đâu!”

²³ Vì Hê-rốt không dành vinh hiển cho Thượng Đế nên một thiên sứ Chúa khiến ông ta lâm bệnh, ông bị vi trùng hành hại rồi chết.

²⁴ Lời của Chúa càng ngày càng lan rộng ra đến nhiều người.

²⁵ Sau khi Ba-na-ba và Sau-lơ làm xong công tác ở Giê-ru-sa-lem, thì trở về An-ti-ốt, có đem Mác theo.

13

Ba-na-ba và Sau-lơ được chọn

¹ Tại hội thánh An-ti-ốt có các nhà tiên tri và giáo sư sau đây: Ba-na-ba, Xi-mê-ôn cũng gọi là Ni-gie, Lu-xi-u quê ở Xy-ren, Ma-na-en là người cùng lớn lên với vua Hê-rốt* và Sau-lơ.

² Mọi người đều thờ kính Chúa và cử ăn một thời gian. Lúc ấy Thánh Linh bảo họ, “Hãy để riêng Ba-na-ba và Sau-lơ cho công tác đặc biệt mà ta đã giao cho họ làm.”

³ Vì thế sau khi cử ăn và cầu nguyện thì họ đặt tay† trên Ba-na-ba và Phao-lô rồi cử hai người đi.

Ba-na-ba và Sau-lơ ở đảo Chíp

⁴ Ba-na-ba và Sau-lơ được Thánh Linh sai đi, đến thành Xê-lêu-xia. Từ đó họ đáp thuyền qua đảo Chíp.

⁵ Đến Xa-la-mi họ rao giảng Tin Mừng của Thượng Đế trong các hội đường Do-thái. Giảng Mác cùng đi để giúp đỡ họ.

⁶ Họ đi qua suốt đảo Ba-phô và gặp một thuật sĩ Do-thái tên Ba-Giê-xu. Hắn là một tiên tri giả

⁷ lúc nào cũng ở cạnh Xet-gu Phao-lúc, quan tổng đốc và là người rất khôn ngoan. Ông mời Ba-na-ba và Sau-lơ đến vì ông muốn nghe lời Chúa.

⁸ Nhưng Ê-ly-ma, tay thuật sĩ, nhất định chống đối. (Ê-ly-ma là tên Ba-Giê-xu trong tiếng Hi-lạp.) Hắn tìm cách ngăn cản không cho quan tổng đốc tin theo Chúa Giê-xu.

* **13:1: vua Hê-rốt** Nguyên văn, “vua chư hầu Hê-rốt.” Xem “Hê-rốt A-ríp-ba I” trong Bảng Giải Thích Từ Ngữ. † **13:3: đặt tay** Sự đặt tay có nhiều mục đích, gồm việc chúc phước hay ủy quyền.

⁹ Nhưng Sau-lơ, cũng gọi là Phao-lô, đầy dẫy Thánh Linh, nhìn thẳng vào Ê-ly-ma

¹⁰ và quát, “Này con của ma quỷ! Anh chống nghịch điều lành! Anh đầy dẫy mưu mô xảo trá, lúc nào cũng tìm cách biến sự thật Chúa thành những điều dối gạt.

¹¹ Giờ đây Chúa sẽ đùng đến anh, anh sẽ bị mù, không thấy gì cả trong một thời gian—đến nỗi không thấy được ánh sáng mặt trời nữa.”

Bỗng nhiên, Ê-ly-ma thấy mọi vật tối sầm lại, hấn mò mẫm chung quanh tìm người dắt tay mình.

¹² Quan tổng đốc thấy thế liền tin nhận Chúa vì ông sững sờ về sự dạy dỗ của Ngài.

Phao-lô và Ba-na-ba rời đảo Chíp

¹³ Phao-lô và những bạn đồng hành đáp thuyền từ Ba-phô đến Bệ-t-ga, thuộc miền Băm-phi-ly. Đến đó Giảng Mác bỏ họ và trở về lại Giê-ru-sa-lem.

¹⁴ Họ tiếp tục cuộc hành trình từ Bệ-t-ga đến An-ti-ốt, một thành phố miền Bi-xi-đi. Vào ngày Sa-bát họ vào hội đường ngồi.

¹⁵ Sau khi người ta đọc xong luật Mô-se và các lời tiên tri thì các vị lãnh đạo hội đường hỏi Phao-lô và Ba-na-ba, “Nếu các ông có điều gì để khích lệ mọi người thì xin cứ nói đi.”

¹⁶ Phao-lô đứng dậy, giơ tay lên nói, “Thưa các anh chị em Ít-ra-en và những người thờ kính Thượng Đế, xin nghe đây!

¹⁷ Thượng Đế của Ít-ra-en đã chọn các tổ tiên chúng ta. Ngài khiến cho dân ta thành một dân

lớn trong thời gian họ cư ngụ ở Ai-cập. Ngài đem họ ra khỏi nước ấy bằng quyền năng lớn lao của Ngài.

¹⁸ Ngài chịu đựng họ suốt bốn mươi năm trong sa mạc.

¹⁹ Thượng Đế tiêu diệt bảy dân tộc trong đất Ca-na-an rồi trao lãnh thổ ấy cho dân tộc của Ngài.

²⁰ Các việc ấy diễn ra trong vòng bốn trăm năm mười năm.

Sau đó, Thượng Đế cho họ các quan án cho đến đời nhà tiên tri Sa-mu-ên.

²¹ Lúc dân chúng xin một vua, thì Ngài cho họ Sau-lơ, con của Kích. Sau-lơ thuộc chi tộc Bên-gia-min. Ông làm vua trong bốn mươi năm.

²² Sau khi phế bỏ ông, Thượng Đế chọn Đa-vít làm vua họ. Ngài nói về Đa-vít như sau, 'Ta đã tìm được trong Đa-vít, con của Giê-xê, một mẫu người mà ta muốn. Người sẽ làm theo ý ta.'

²³ Thượng Đế đã đưa Chúa Giê-xu, một người thuộc dòng dõi Đa-vít, đến cho dân Ít-ra-en để làm Cứu Chúa của họ đúng như Ngài đã hứa.

²⁴ Trước khi Chúa Giê-xu đến, Giăng giảng lễ báp-têm về sự ăn năn cho toàn dân Ít-ra-en.

²⁵ Sau khi làm xong công tác, Giăng nói, 'Các ông bà nghĩ tôi là ai? Tôi không phải là Chúa Cứu Thế. Ngài sẽ đến sau, còn tôi không xứng đáng cởi dép cho Ngài.'

²⁶ Thưa các anh chị em là con cháu của gia đình Áp-ra-ham và những người không phải Do-thái đang thờ phụng Thượng Đế, xin nghe đây!

Tin Mừng về sự cứu rỗi này đã đến với chúng ta.

²⁷ Dân chúng Giê-ru-sa-lem và các nhà lãnh đạo không nhận biết Chúa Giê-xu là Cứu Chúa. Họ không hiểu lời các nhà tiên tri mà họ nghe đọc mỗi ngày Sa-bát. Nhưng khi họ kết tội Chúa Giê-xu, thì vô tình họ đã thực hiện các lời tiên tri.

²⁸ Mặc dù họ không tìm được lý do chính đáng nào để xử tử Chúa Giê-xu nhưng vẫn đòi Phi-lát giết Ngài.

²⁹ Khi đã thực hiện xong tất cả những gì Thánh Kinh viết thì họ đem xác Ngài xuống khỏi cây thập tự và chôn trong mộ.

³⁰ Nhưng Thượng Đế đã khiến Ngài sống lại từ trong kẻ chết!

³¹ Sau đó, những người đã từng theo Chúa Giê-xu từ Ga-li-lê đến Giê-ru-sa-lem nhìn thấy Chúa trong nhiều ngày. Hiện nay họ là những nhân chứng trước mặt dân chúng.

³² Chúng tôi thuật cho anh chị em Tin Mừng về lời mà Thượng Đế hứa cùng các tổ tiên chúng ta.

³³ Thượng Đế đã làm thành lời hứa ấy cho chúng ta là con cái Ngài bằng cách khiến Chúa Giê-xu sống lại từ kẻ chết. Chúng ta đọc trong sách Thi thiên chương 2 như sau:

‘Người là Con ta.

Ngày nay ta sinh người.’

Thi thiên 2:7

³⁴ Thượng Đế đã khiến Chúa Giê-xu sống lại từ

kẻ chết, Ngài sẽ không trở lại mồ mả để thành tro bụi nữa. Ngài phán:

‘Ta sẽ cho người những ân phúc thánh và vững chắc
mà ta đã hứa cùng Đa-vít.’ *Ê-sai 55:3*

³⁵ Còn trong một chỗ khác, Thượng Đế phán:

‘Ngài không để Đấng Thánh của Ngài bị mục nát.’ *Thi thiên 16:10*

³⁶ Trọn đời sống Đa-vít làm theo ý Chúa. Khi chết ông được chôn bên cạnh các tổ tiên, thân xác ông bị mục nát trong mồ mả.

³⁷ Nhưng Đấng mà Thượng Đế khiến sống lại từ kẻ chết không bị mục nát trong mồ mả.

³⁸⁻³⁹ Thừa anh chị em, anh chị em phải hiểu điều chúng tôi nói: Anh chị em có thể được tha tội qua Chúa Giê-xu. Luật pháp Mô-se không thể giải thoát anh chị em khỏi tội. Nhưng hễ ai tin thì đều được giải thoát khỏi tội lỗi qua Chúa Giê-xu.

⁴⁰ Phải cẩn thận! Đừng để những gì các nhà tiên tri đã cảnh cáo xảy đến cho mình:

⁴¹ ‘Hỡi dân hay nghi ngờ, hãy nghe đây!

Người có thể sững sờ, rồi qua đời.

Trong đời người, ta sẽ làm một việc

mà người sẽ không chịu tin

dù cho có người thuật lại cho người!’ ” *Ha-ba-cúc 1:5*

⁴² Lúc Phao-lô và Ba-na-ba rời hội đường thì dân chúng yêu cầu hai ông đến ngày Sa-bát sau giảng thêm cho họ nghe nữa.

⁴³ Nhóm họp xong, nhiều người Do-thái và những người mới theo đạo Do-thái và thờ kính Thượng Đế, từ hội đường đi theo Phao-lô và Ba-na-ba. Hai người khuyên họ cứ vững tin nơi ân phúc của Thượng Đế.

⁴⁴ Ngày Sa-bát sau, hầu hết dân chúng trong thành phố đều đến nghe lời Chúa.

⁴⁵ Thấy dân chúng đến đông, những người Do-thái đâm ra đố kỵ, thốt lên những lời nhục mạ và cãi vã lại những điều Phao-lô nói.

⁴⁶ Nhưng Phao-lô và Ba-na-ba nói rất mạnh dạn rằng, “Chúng tôi đã rao truyền lời của Thượng Đế cho các ông trước. Nhưng vì các ông không chịu nghe, tự cho mình không đáng nhận sự sống đời đời, cho nên chúng tôi mới quay sang các dân tộc khác.

⁴⁷ Đó chính là điều Chúa dặn chúng tôi,

‘Ta đã đặt người làm ánh sáng cho các dân;
 người sẽ chỉ cho mọi dân trên thế giới con
 đường cứu rỗi.’ ” *Ê-sai 49:6*

⁴⁸ Những người không phải Do-thái nghe Phao-lô nói thế rất vui mừng và càng ham chuộng lời của Chúa. Những ai đã được lựa chọn để nhận sự sống đời đời đều tin lời ấy.

⁴⁹ Lời Chúa được lan truyền ra khắp xứ.

⁵⁰ Nhưng người Do-thái xúi giục một số các phụ nữ mộ đạo có uy tín và các giới lãnh đạo trong thành phố. Họ gây rối chống lại Phao-lô, Ba-na-ba và trục xuất hai người ra khỏi vùng ấy.

⁵¹ Vì thế Phao-lô và Ba-na-ba phủ bụi khỏi chân[‡] mình rồi đi sang Y-cô-ni.

⁵² Còn các tín hữu hết sức vui mừng và đầy Thánh Linh.

14

Phao-lô và Ba-na-ba ở Y-cô-ni

¹ Ở Y-cô-ni, Phao-lô và Ba-na-ba vào hội đường theo thông lệ. Họ giảng hùng hồn đến nỗi có nhiều người Do-thái và Hi-lạp tin theo.

² Nhưng một số người Do-thái không chịu tin và xúi giục những người không phải Do-thái chống lại các tín hữu.

³ Phao-lô và Ba-na-ba ở lại Y-cô-ni khá lâu, mạnh dạn rao giảng cho Chúa. Ngài cho thấy lời dạy về ân phúc của Ngài là thật, bằng cách cho họ quyền làm nhiều phép lạ và dấu kỳ.

⁴ Nhưng trong thành chia phe ra. Một số theo người Do-thái, một số khác tin theo các sứ đồ.

⁵ Một số người không phải Do-thái và một số người Do-thái họp lại cùng với các giới cầm quyền định ngược đãi Phao-lô và Ba-na-ba bằng cách ném đá giết họ.

[‡] **13:51: phủ bụi khỏi chân** Dấu hiệu cảnh cáo, chứng tỏ họ đã gạt bỏ các người ấy.

⁶ Hai ông nghe tin ấy liền trốn qua Lý-trà và Đẹt-bơ, hai thành phố miền Ly-cao-ni và các vùng chung quanh.

⁷ Ở đó họ cũng rao giảng Tin Mừng.

Phao-lô ở Lý-trà và Đẹt-bơ

⁸ Tại Lý-trà có một người bị bại liệt từ lúc mới sinh, chưa bao giờ đi được.

⁹ Anh nghe Phao-lô giảng, Phao-lô nhìn anh chăm chú và thấy rằng Thượng Đế có thể chữa lành được.

¹⁰ Nên Phao-lô kêu lớn, “Hãy đứng lên!” Anh nhảy đứng lên và bắt đầu bước đi.

¹¹ Quần chúng thấy phép lạ Phao-lô làm thì kêu lớn bằng tiếng Ly-cao-ni rằng, “Các thần đã trở thành người và ở giữa chúng ta!”

¹² Thế là dân chúng bắt đầu gọi Ba-na-ba là Thần mộc, còn Phao-lô là Thần hỏa vì ông là diễn giả chính.

¹³ Thầy tế lễ trong đền thờ Thần mộc, gần thành phố, đem vài con bò đực và bông hoa đến cửa thành. Ông và dân chúng muốn dâng một sinh tế cho Phao-lô và Ba-na-ba.

¹⁴ Khi hai sứ đồ Ba-na-ba và Phao-lô nghe thế liền xé áo* mình chạy đến giữa đám dân chúng la lớn,

¹⁵ “Các bạn làm gì vậy? Chúng tôi cũng chỉ là người như các bạn thôi. Chúng tôi mang Tin Mừng và khuyên anh chị em từ bỏ những thứ vô dụng này mà quay về cùng Thượng Đế hằng

* **14:14: xé áo** Chứng tỏ họ rất bức tức.

sống. Ngài là Đấng dựng nên trời, đất, biển và mọi vật trong đó.

¹⁶ Trước kia Ngài để mặc cho các dân muốn làm gì thì làm.

¹⁷ Nhưng Ngài chứng minh rằng mình có thật bằng cách tỏ ra lòng nhân từ, cho mưa thuận gió hòa, mùa màng tốt tươi, thực phẩm dồi dào và khiến lòng anh chị em đầy vui mừng.”

¹⁸ Dù nói như thế, hai người cũng chỉ đủ sức cản không cho quần chúng dâng của lễ cho mình.

¹⁹ Sau đó có mấy người Do-thái từ An-ti-ốt và Y-cô-ni xuống xúi giục dân chúng chống lại Phao-lô. Chúng ném đá Phao-lô, lôi ông ra ngoài thành, tưởng đã giết ông xong rồi.

²⁰ Nhưng lúc các tín hữu nhóm lại quanh ông, Phao-lô vùng đứng dậy và đi vào thành. Hôm sau, ông và Ba-na-ba rời đó đi qua thành Đẹt-bơ.

Trở về thành An-ti-ốt thuộc Xy-ri

²¹ Ở Đẹt-bơ, Phao-lô và Ba-na-ba giảng Tin Mừng, có nhiều người tin theo. Rồi Phao-lô và Ba-na-ba trở về Lý-trà, Y-cô-ni và An-ti-ốt,

²² khích lệ các tín hữu của Chúa Giê-xu thêm vững mạnh trong đức tin. Hai sứ đồ cảnh cáo, “Chúng ta còn phải qua nhiều gian khổ mới được vào Nước Trời.”

²³ Cứ mỗi hội thánh họ chọn các trưởng lão, cầu nguyện và cử ăn trong một thời gian. Các trưởng lão ấy đã tin cậy Thượng Đế, nên Phao-lô và Ba-na-ba giao phó họ cho Chúa chăm nom.

²⁴ Rồi hai ông ghé thăm miền Bi-xi-đi và đến miền Băm-phi-li.

²⁵ Sau khi đã giảng ở Bẹt-găm thì hai người đi xuống Át-ta-lia.

²⁶ Từ đó họ đi thuyền qua An-ti-ốt xứ Xy-ri, nơi các tín hữu đã giao phó họ trong tay Chúa và cử họ đi ra lo công việc Ngài. Nay họ đã làm xong công tác ấy.

²⁷ Khi trở về An-ti-ốt, Phao-lô và Ba-na-ba mời hội thánh nhóm họp lại. Họ thuật cho cả hội thánh nghe những gì Thượng Đế đã làm qua họ và Ngài khiến cho những người không phải Do-thái cũng tin Ngài ra sao.

²⁸ Hai người ở lại đó khá lâu với các tín hữu.

15

Hội đồng tại Giê-ru-sa-lem

¹ Có mấy người từ Giu-đia đến An-ti-ốt dạy các tín hữu không phải người Do-thái rằng, “Các anh không thể nào được cứu, nếu không chịu cắt dương bì như Mô-se dạy chúng tôi.”

² Phao-lô và Ba-na-ba nhất quyết chống đối sự dạy dỗ ấy và tranh luận với họ. Cho nên hội thánh quyết định phái Phao-lô, Ba-na-ba và một số người khác xuống Giê-ru-sa-lem để thảo luận về vấn đề này với các sứ đồ và trưởng lão.

³ Hội thánh giúp đỡ họ trong chuyến đi. Họ đi qua xứ Phê-ni-xi và Xa-ma-ri, thuật cho mọi người biết những người không phải Do-thái đã trở lại với Thượng Đế ra sao. Các tín hữu rất vui mừng.

⁴ Khi đến Giê-ru-sa-lem, họ được các sứ đồ, các trưởng lão, và hội thánh tiếp đón. Phao-lô, Ba-na-ba và mấy người khác thuật lại hết mọi điều Thượng Đế đã làm qua họ.

⁵ Tuy nhiên một số tín hữu trước kia thuộc phái Pha-ri-xi đứng lên nói rằng, “Những người không phải Do-thái cũng phải chịu phép cắt dương bì. Họ phải được dạy tuân giữ luật pháp Mô-se.”

⁶ Các sứ đồ và các trưởng lão liền họp lại để cứu xét vấn đề này.

⁷ Sau khi tranh luận khá lâu, Phia-rơ đứng lên nói với họ, “Thưa anh em, anh em biết là lúc đầu tiên Thượng Đế chọn lựa tôi giữa vòng anh em, để rao Tin Mừng cho những người không phải Do-thái. Họ nghe Tin Mừng từ tôi và tin nhận.

⁸ Thượng Đế, Đấng biết rõ tâm tư mỗi người, đã tiếp nhận họ. Ngài cho chúng ta thấy điều ấy qua việc Ngài ban Thánh Linh cho họ cũng như đã ban cho chúng ta.

⁹ Trước mặt Thượng Đế, họ không khác gì chúng ta. Lúc họ tin thì Ngài khiến lòng họ tinh sạch.

¹⁰ Vậy thì tại sao các anh em muốn thách thức Chúa bằng cách tròng một ách nặng* vào cổ của những người không phải Do-thái? Ách đó chính chúng ta và các tổ tiên chúng ta cũng không mang nổi.

* **15:10: ách nặng** Hay “gánh nặng” nghĩa là luật lệ Do-thái. Một số người Do-thái tìm cách buộc nhưng tín hữu không phải Do-thái tuân theo luật lệ của họ.

11 Nhưng chúng tôi tin rằng cả chúng ta lẫn họ đều được cứu qua ân phúc của Chúa Giê-xu.”

12 Mọi người đều yên lặng. Họ lắng nghe Phaolô và Ba-na-ba thuật lại những phép lạ và dấu kỳ Thượng Đế đã làm qua hai ông cho những người không phải Do-thái.

13 Sau khi hai sứ đồ nói xong thì Gia-cơ lên tiếng, “Thưa các anh em, xin hãy nghe tôi.

14 Anh Xi-môn đã cho chúng ta thấy Thượng Đế tỏ tình yêu thương của Ngài cho những người không phải Do-thái ra sao. Lần đầu tiên Ngài chấp nhận họ làm dân Ngài.

15 Lời của các nhà tiên tri cũng xác nhận:

16 ‘Sau các việc ấy ta sẽ trở lại.

Nước Đa-vít giống như lều bị sập.

Nhưng ta sẽ xây dựng lại từ chốn điêu tàn,

Ta sẽ dựng nước lại.

17 Rồi mọi dân còn sống sót

sẽ kêu xin Chúa cứu giúp,

và các dân tộc khác thuộc về ta,

Ta là Đấng làm hoàn thành điều ấy.’

18 ‘Những điều này đã được biết đến từ đầu.’†

19 Cho nên tôi nghĩ chúng ta không nên gây khó khăn cho các người không phải Do-thái muốn quay về với Thượng Đế.

20 Nhưng chúng ta nên viết một lá thư cho họ dặn dò những điều sau:

† 15:18: *Sau các việc ấy ... từ đầu* Trích Am 9:11-12.

Đừng dùng thức ăn đã cúng cho thần tượng,
đồ cúng là đồ không thánh sạch.
Tránh mọi hình thức dâm dục.
Đừng ăn thú vật chết ngọt và đừng ăn huyết.

²¹ Họ nên tuân giữ những điều ấy vì từ lâu luật Mô-se đã được dạy dỗ ở mỗi thành phố. Và ngày nay luật này vẫn được còn đọc ở hội đường vào mỗi ngày Sa-bát.”

*Thư gửi các tín hữu
không phải người Do-thái*

²² Các sứ đồ, các trưởng lão và toàn thể hội thánh quyết định gửi một số người trong vòng họ đi cùng với Phao-lô và Ba-na-ba đến An-ti-ốt. Họ chọn Giu-đa Ba-sa-ba và Xi-la, là những người được các tín hữu kính nể.

²³ Các vị ấy gửi bức thư sau đây nhờ họ mang theo:

Các sứ đồ và trưởng lão, anh em của các anh chị em.

Kính gửi các tín hữu không phải người Do-thái ở An-ti-ốt, Xy-ri và Xy-li-xi:

Chào thăm anh chị em!

²⁴ Chúng tôi nghe có một số người trong chúng tôi đến dạy một vài điều khiến anh chị em hoang mang. Chúng tôi không hề bảo họ làm như thế bao giờ.

²⁵ Chúng tôi đồng ý chọn và gửi một số đại diện đến thăm anh chị em cùng với các anh Phao-lô và Ba-na-ba—

²⁶ là hai đồng nghiệp đã liệu mình hầu việc Chúa Cứu Thế Giê-xu.

²⁷ Chúng tôi phái Giu-đa và Xi-la, hai người này cũng sẽ nói chuyện với anh chị em về những việc ấy.

²⁸ Thánh Linh muốn rằng anh chị em không nên mang một gánh quá nặng, và chúng tôi cũng đồng ý. Nhưng anh chị em nên làm những điều sau đây:

²⁹ Đừng dùng những thức ăn đã cúng cho thần tượng.

Đừng ăn các thú vật chết ngọt, đừng ăn huyết. Tránh mọi hình thức dâm dục.

Nếu anh chị em tránh được những điều ấy thì anh chị em làm đúng.

Kính thư.

³⁰ Phái đoàn rời Giê-ru-sa-lem đi An-ti-ốt. Họ triệu tập hội thánh và trao bức thư.

³¹ Khi đọc xong thư, mọi người rất vui mừng vì những lời khích lệ trong thư.

³² Giu-đa và Xi-la cũng đồng thời là các nhà tiên tri, khích lệ các tín hữu, giúp họ thêm vững mạnh.

³³ Sau đó ít lâu, Giu-đa và Xi-la được các tín hữu tiễn đi bình yên. Hai người trở về với các người đã gửi họ đi.

34 †

35 Nhưng Phao-lô và Ba-na-ba thì ở lại An-ti-ốt cùng với các anh em khác, truyền giảng Tin Mừng và những sự dạy dỗ của Chúa.

Phao-lô và Ba-na-ba phân rẽ nhau

36 Ít lâu sau, Phao-lô đề nghị với Ba-na-ba rằng, “Chúng ta nên trở lại thăm các thành phố mà chúng ta đã giảng đạo Chúa đồng thời viếng thăm tín hữu để biết tình hình của họ.”

37 Ba-na-ba muốn đem Giăng Mác đi chung.

38 Mác là người đã bỏ họ ở Băm-phi-ly, không chịu tiếp tay trong công tác, nên Phao-lô không chịu cho Mác đi theo.

39 Vì thế mà Phao-lô và Ba-na-ba cãi nhau dữ dội đến nỗi hai người chia tay nhau, đường ai nấy đi. Ba-na-ba đem Mác xuống thuyền qua đảo Chíp,

40 còn Phao-lô chọn Xi-la và lên đường. Các tín hữu ở An-ti-ốt giao phó Phao-lô cho Chúa chăm sóc.

41 Phao-lô đi qua Xy-ri và Xy-li-xi, khích lệ các hội thánh.

16

Ti-mô-thê cùng đi với Phao-lô

1 Phao-lô đến Đẹt-bơ và Lý-trà. Ở đó có một tín hữu tên Ti-mô-thê. Mẹ là người Do-thái mới theo đạo, còn cha là người Hi-lạp.

† 15:34: Vài bản Hi-lạp thêm câu 34: “... nhưng Xi-la quyết định ở lại đó.”

² Các anh em tín hữu ở Lý-trà và Y-cô-ni rất quý Ti-mô-thê và làm chứng tốt về anh.

³ Phao-lô muốn đem Ti-mô-thê theo, nhưng mọi người Do-thái ở vùng ấy đều biết cha Ti-mô-thê là người Hi-lạp. Vì thế Phao-lô làm phép cắt dương bì cho Ti-mô-thê để làm vừa lòng những người Do-thái.

⁴ Phao-lô cùng những bạn đồng hành đi từ thành này sang thành khác, trao những quyết nghị của các sứ đồ và các trưởng lão ở Giê-ru-sa-lem để mọi người tuân theo.

⁵ Hội thánh càng ngày càng lớn mạnh trong đức tin và mỗi ngày một thêm tăng trưởng.

Phao-lô được gọi ra khỏi miền Á-châu

⁶ Phao-lô và các đồng bạn đi qua miền Phi-ri-gi và Ga-la-ti vì Thánh Linh không cho phép giảng Tin Mừng trong vùng Á-châu.

⁷ Khi đến miền gần My-xia, họ tìm cách đi vào Bi-thi-ni nhưng Thánh Linh của Chúa cũng không cho.

⁸ Vì thế họ đi rẽ gần My-xia rồi đến Trô-ách.

⁹ Đêm ấy trong dị tượng, Phao-lô thấy một người từ Ma-xê-đoan đứng nài nỉ, “Xin ông làm ơn qua Ma-xê-đoan giúp chúng tôi.”

¹⁰ Sau khi Phao-lô thấy dị tượng, chúng tôi* liền chuẩn bị đi Ma-xê-đoan vì hiểu rằng Thượng

* **16:10: chúng tôi** Lu-ca, tác giả sách Sứ đồ có thể đã đi với Phao-lô qua Ma-xê-đoan nhưng không rời thành Phi-líp với ông. (Xem câu 40.) Đại danh từ ngôi thứ nhất số nhiều “chúng tôi” lại được dùng trong 20:5-21:18 và 27:1-28.

Đế đã gọi chúng tôi rao truyền Tin Mừng cho những người ở vùng ấy.

Ly-đia trở thành tín hữu

¹¹ Chúng tôi rời Trô-ách và đi thuyền thẳng qua đảo Sa-mô-trác. Hôm sau chúng tôi qua Nê-a-bô-li[†].

¹² Rồi chúng tôi đi đường bộ đến Phi-líp, một thuộc địa La-mã và là thành phố lớn của miền Ma-xê-đoan. Chúng tôi ở lại đó khá lâu.

¹³ Vào ngày Sa-bát chúng tôi đi ra ngoài cửa thành đến bờ sông nơi chúng tôi mong tìm được một chỗ để cầu nguyện. Có mấy phụ nữ đang nhóm họp tại đó nên chúng tôi ngồi xuống nói chuyện với họ.

¹⁴ Trong số những người ngồi nghe có một phụ nữ tên Ly-đia, quê ở Thi-a-ti-rơ. Chị làm nghề buôn hàng vải tím. Chị kính thờ Thượng Đế nên Ngài mở trí để chị chăm chú nghe Phao-lô giảng.

¹⁵ Chị và tất cả mọi người trong nhà đều chịu lễ báp-têm. Sau đó chị mời chúng tôi về nhà. Chị bảo, “Nếu các anh em thấy tôi thật là tín hữu, thì xin đến trọ nhà tôi.” Rồi chị cố nài chúng tôi đến trọ nhà chị.

Phao-lô và Xi-la vào ngôi tù

¹⁶ Một lần nọ, khi chúng tôi đi đến nơi cầu nguyện thì gặp một người tở gái. Nó bị một tà linh[‡] đặc biệt ám, kiếm rất nhiều tiền cho chủ vì

[†] **16:11: Nê-a-bô-li** Một thành phố thuộc Ma-xê-đoan. Đó là thành phố đầu tiên trên lục địa Âu-châu mà Phao-lô thăm.

[‡] **16:16: tà linh** Đây là một thứ quỷ khiến cô gái bảo mình có những hiểu biết đặc biệt.

tài bói toán của nó.

¹⁷ Cô tớ gái ấy đi theo sau Phao-lô và chúng tôi rồi kêu lên, “Các người này là tôi tớ của Thượng Đế Rất Cao. Họ chỉ cho các ông bà biết con đường cứu rỗi.”

¹⁸ Cô ta làm như thế suốt nhiều ngày. Phao-lô rất bực mình cho nên quay lại mắng tà linh, “Nhân danh Chúa Cứu Thế Giê-xu, ta ra lệnh cho mày phải ra khỏi cô gái này!” Tà linh lập tức ra khỏi cô gái.

¹⁹ Khi chủ của người đẩy tớ gái thấy không còn dùng nó để kiếm tiền được nữa liền bắt Phao-lô và Xi-la kéo đến phố chợ để gặp các nhà cầm quyền.

²⁰ Họ giải Phao-lô và Xi-la đến cho các quan cầm quyền La-mã, cáo rằng, “Mấy người Do-thái này đang gây rối trong thành phố ta.

²¹ Họ dạy những điều mà người La-mã chúng ta không nên làm.”

²² Quần chúng cũng hùa theo tố cáo họ. Các sĩ quan La-mã cho xé áo quần Phao-lô và Xi-la rồi đánh đòn.

²³ Sau đó tổng giam Phao-lô và Xi-la vào ngục. Viên chủ ngục được lệnh phải canh giữ thật nghiêm ngặt.

²⁴ Nhận được lệnh ấy, viên chủ ngục nhốt họ tận phòng giam trong cùng, rồi kèm chân hai người giữa mấy khối gỗ lớn.

²⁵ Khoảng nửa đêm, Phao-lô và Xi-la đang cầu nguyện và hát Thánh ca tôn vinh Thượng Đế, các tù nhân khác đều nghe.

²⁶ Thành linh có cơn động đất dữ dội làm rung chuyển nền ngục. Các cửa ngục đều mở toang và xiềng tù nhân đều rớt ra.

²⁷ Viên chủ ngục giật mình thức giấc thấy cửa ngục mở toang, tưởng tù đã trốn thoát hết nên ông rút gươm định tự sát.

²⁸ Nhưng Phao-lô kêu lên “Đừng hại mình! Chúng tôi còn đông đủ cả đây.”

²⁹ Viên chủ ngục sai người mang đèn tới. Ông ta chạy vào, run rẩy quì nơi chân Phao-lô và Xi-la.

³⁰ Rồi ông đưa hai người ra ngoài và hỏi, “Thưa các ông, tôi phải làm gì để được cứu?”

³¹ Họ đáp, “Hãy tin nhận Chúa Giê-xu, thì ông và cả gia đình ông đều sẽ được cứu.”

³² Phao-lô giảng giải lời của Chúa cho viên chủ ngục và mọi người trong gia đình.

³³ Chính giờ ấy, giữa đêm khuya, viên chủ ngục mang Phao-lô và Xi-la ra rửa các vết thương rồi ông và cả nhà đều chịu lễ báp-têm.

³⁴ Sau đó, viên chủ ngục mang Phao-lô và Xi-la về nhà mời ăn. Ông và cả gia đình đều hết sức vui mừng vì bây giờ họ đã tin nhận Chúa.

³⁵ Sáng hôm sau, các sĩ quan La-mã sai cảnh sát đến bảo người chủ ngục, “Hãy thả mấy người đó đi.”

³⁶ Viên chủ ngục nói với Phao-lô, “Các sĩ quan ra lệnh thả các ông. Cho nên bây giờ các ông hãy đi bình an.”

§ 16:27: **tự sát** Ông ta nghĩ các nhà cầm quyền sẽ giết mình về tội để tù trốn thoát.

³⁷ Nhưng Phao-lô bảo cảnh sát, “Họ đánh đòn chúng tôi công khai khi chưa xét xử gì, mặc dù chúng tôi là công dân La-mã.* Rồi họ tổng giam chúng tôi. Bây giờ lại định thả lén chúng tôi à! Không được! Chính mình họ phải đích thân đến đây mời chúng tôi ra.”

³⁸ Cảnh sát thuật lại cho các sĩ quan La-mã lời Phao-lô nói. Khi các sĩ quan nghe rằng Phao-lô và Xi-la là công dân La-mã thì hoảng sợ.

³⁹ Vì thế họ đến xin lỗi Phao-lô và Xi-la, họ tổng hai người ra khỏi ngục và yêu cầu họ rời khỏi thành phố.

⁴⁰ Hai người vừa ra khỏi ngục liền đi đến nhà Ly-đi-a, gặp một số tín hữu. Họ khích lệ các anh chị em ấy rời từ giã lên đường.

17

Phao-lô và Xi-la ở Tê-sa-lô-ni-ca

¹ Phao-lô và Xi-la viếng qua miền Am-phi-bô-li, A-bô-lô-ni rồi đến Tê-sa-lô-ni-ca. Tại đó có một hội đường Do-thái.

² Theo thông lệ, mỗi ngày Sa-bát Phao-lô đi vào hội đường, liên tiếp như thế trong ba tuần. Ông nói chuyện với người Do-thái về Thánh Kinh.

³ Ông giảng giải và chứng minh rằng Chúa Cứu Thế phải chịu chết rồi sống lại từ kẻ chết. Ông bảo, “Chúa Giê-xu, Đấng mà tôi nói với các ông bà, là Chúa Cứu Thế.”

* **16:37: công dân La-mã** Luật La-mã qui định rằng không được phép đánh đòn công dân La-mã trước khi đem ra xét xử.

⁴ Một số người Do-thái chịu tin. Họ hợp tác với Phao-lô và Xi-la, cùng với nhiều người Hi-lạp kính thờ Thượng Đế và các phụ nữ có uy tín.

⁵ Nhưng các người Do-thái khác đâm ra ganh ghét. Họ xúi giục mấy tên du đãng nơi phố chợ, họp thành bè lũ rồi gây bạo động. Chúng chạy đến nhà Gia-xôn tìm Phao-lô và Xi-la, định lôi họ ra trước dân chúng.

⁶ Tìm không được, chúng liền kéo Gia-xôn và vài tín hữu khác đến các nhà cầm quyền trong thành phố. Dân chúng la lên, “Bọn này chuyên gây rối khắp nơi trên thế giới, rồi bây giờ mò đến đây!”

⁷ Gia-xôn đã chứa chấp chúng trong nhà. Tất cả bọn họ làm những việc chống nghịch luật pháp Xê-xa, bảo rằng có một vua khác tên là Giê-xu.”

⁸ Dân chúng và các nhà cầm quyền thành phố nghe thế liền nổi giận.

⁹ Chúng bắt Gia-xôn và mấy người kia đóng tiền thế chân rồi thả các tín hữu ra.

Phao-lô và Xi-la đi Bê-rê

¹⁰ Đêm ấy các tín hữu đưa Phao-lô và Xi-la đến Bê-rê. Ở đó hai người đi vào hội đường của người Do-thái.

¹¹ Những người Do-thái này sẵn lòng nghe đạo hơn những người Do-thái ở Tê-sa-lô-ni-ca. Người Bê-rê sốt sắng nghe Phao-lô và Xi-la giảng, và nghiên cứu Thánh Kinh mỗi ngày để xem lời giảng có đúng không.

12 Nhiều người tin đạo cùng với các người Hi-lạp có uy tín, cả đàn ông lẫn đàn bà.

13 Nhưng khi những người Do-thái ở Tê-sa-lô-ni-ca nghe rằng Phao-lô đang giảng lời Chúa ở Bê-rê, liền kéo đến, tạo hoang mang cho dân chúng và gây rối.

14 Các tín hữu lập tức đưa Phao-lô đi tới vùng bờ biển, nhưng Xi-la và Ti-mô-thê thì vẫn ở lại Bê-rê.

15 Những người dẫn Phao-lô cùng đi với ông đến A-thên. Phao-lô nhắn họ bảo Xi-la và Ti-mô-thê phải đến với ông thật gấp.

Phao-lô giảng luận ở A-thên

16 Trong khi Phao-lô chờ Xi-la và Ti-mô-thê ở A-thên, ông rất bức tức vì thấy cả thành phố đầy dẫy thần tượng.

17 Tại hội đường, Phao-lô thảo luận với các người Do-thái và Hi-lạp kính thờ Thượng Đế. Ông cũng nói chuyện với dân chúng trong phố chợ mỗi ngày.

18 Một vài triết gia thuộc phái Khoái lạc và phái Khắc kỷ* tranh luận với Phao-lô.

Họ bảo, “Lão này chẳng biết mình nói cái gì. Ông ta muốn nói gì thế?” Kẻ khác nói, “Hình như ông ta muốn giới thiệu với chúng ta về mấy

* **17:18: phái Khoái lạc và phái Khắc kỷ** Triết gia là những người đi tìm chân lý. Những người theo phái Khoái lạc cho rằng mục đích cuộc đời là tìm khoái lạc, nhất là khoái lạc tinh thần. Còn phái Khắc kỷ thì cho rằng cuộc đời này không nên có tình cảm vui buồn gì cả.

ông thần mới,” vì Phao-lô nói chuyện với họ về Chúa Giê-xu và việc Ngài sống lại từ kẻ chết.

¹⁹ Họ mang Phao-lô đến một buổi họp của Đền nghị, và bảo, “Xin giải thích cho chúng tôi về tư tưởng mới này mà ông đang giảng dạy.

²⁰ Điều ông nói rất mới với chúng tôi, nên chúng tôi muốn biết rõ thêm.”

²¹ (Dân A-thên và các dân ngoại quốc sống ở đó rất thích dành thì giờ để nói về những chuyện mới lạ.)

²² Phao-lô đứng giữa buổi họp của Đền nghị và lên tiếng, “Thưa đồng bào A-thên, trong mọi việc, tôi thấy các anh em rất nhiệt thành.

²³ Lúc tôi viếng qua thành phố của anh em, tôi thấy nhiều vật được các anh em tôn thờ. Tôi thấy một bàn thờ có khắc dòng chữ: KÍNH THỜ THẦN CHƯA BIẾT. Các anh em thờ một thần mình không biết, đó là Thượng Đế mà tôi sẽ trình bày với các anh em.

²⁴ Thượng Đế là Đấng tạo dựng cả thế giới và mọi vật trong đó. Ngài là Chúa của trời và đất. Ngài không ngự trong các đền thờ do tay người xây nên.

²⁵ Thượng Đế này là Đấng ban sự sống, hơi thở và mọi thứ khác cho chúng ta. Ngài không cần ai giúp đỡ, vì Ngài có đủ mọi thứ.

²⁶ Ngài bắt đầu dựng nên một người, rồi từ người ấy sinh ra vô số người sống khắp nơi trên thế giới. Ngài định thời gian và chỗ ở cho mỗi người.

²⁷ Thượng Đế làm như thế để con người tìm

kiếm Ngài và có thể tìm được Ngài, dù Ngài không cách xa ai trong chúng ta cả.

²⁸ ‘Chúng ta sinh sống, hoạt động và tồn tại trong Ngài.’ Như một vài thi sĩ các anh em đã nói, ‘Chúng ta là con cái Ngài.’

²⁹ Vì chúng ta là con cái Thượng Đế, nên các anh em chớ nên nghĩ rằng Ngài giống như điều người ta tưởng tượng hoặc tạc ra từ vàng, bạc hay đá.

³⁰ Trước kia, con người không biết Thượng Đế. Ngài tha thứ cho điều ấy. Nhưng bây giờ Ngài đã bảo mọi người trên thế giới hãy ăn năn hối hận.

³¹ Thượng Đế đã định một ngày để xét xử cả thế giới một cách công minh, qua một người Ngài đã chọn từ lâu. Ngài đã chứng tỏ điều này, do việc Ngài khiến người ấy từ kẻ chết sống lại.”

³² Khi nghe nói Chúa Giê-xu từ kẻ chết sống lại, thì một số người chê cười. Còn người khác thì bảo, “Để lúc khác chúng tôi sẽ nghe ông nói thêm về chuyện này.”

³³ Nên Phao-lô bước ra khỏi họ.

³⁴ Tuy nhiên có một số người tin và theo Phao-lô. Trong số đó có Đì-ô-ni-xi, một hội viên Đình nghị, một phụ nữ tên Đa-ma-ri và vài người nữa.

18

Phao-lô ở Cô-rinh

¹ Sau đó Phao-lô rời A-thên đi sang Cô-rinh.

² Tại đây ông gặp một người Do-thái tên A-qui-la, sinh quán ở xứ Bôn-tu. A-qui-la và vợ là Bích-xi-la, mới từ nước Ý đến Cô-rinh vì hoàng đế

Lau-đia ra lệnh trục xuất tất cả mọi người Do-thái khỏi La-mã. Phao-lô đến thăm A-qui-la và Bích-xi-la.

³ Vì hai vợ chồng cùng nghề may lều như Phao-lô, nên ông ở và làm việc chung với họ.

⁴ Mỗi ngày Sa-bát, Phao-lô thảo luận với các người Do-thái và Hi-lạp trong hội đường, tìm cách thuyết phục họ tin nhận Chúa Giê-xu.

⁵ Xi-la và Ti-mô-thê cũng mới từ Ma-xê-đoan đến nhập với Phao-lô ở Cô-rinh. Sau đó, Phao-lô dùng thì giờ rao giảng Tin Mừng, chứng minh cho người Do-thái thấy Chúa Giê-xu là Đấng Cứu Thế.

⁶ Nhưng họ không chịu chấp nhận lời dạy của Phao-lô và buông ra những lời thô bỉ. Cho nên ông giũ bụi khỏi áo mình* và cảnh cáo họ, “Nếu các anh em không được cứu là tại các anh em! Tôi đã làm hết sức mình rồi! Từ nay, tôi chỉ sẽ đi đến với những người không phải Do-thái thôi.”

⁷ Phao-lô rời hội đường, dọn đến nhà Tít Giúc-tu, kế bên hội đường. Ông này kính thờ Thượng Đế.

⁸ Cơ-rít-bu là quản lý hội đường ấy. Ông và mọi người trong nhà đều tin nhận Chúa. Nhiều người khác ở Cô-rinh cũng nghe Phao-lô, tin nhận và chịu lễ báp-têm.

⁹ Ban đêm, Chúa nói với Phao-lô qua một dị tượng rằng, “Đừng sợ. Chớ im lặng nhưng hãy tiếp tục rao giảng cho dân chúng.

* **18:6: giũ bụi ... áo mình** Đây là dấu hiệu cảnh cáo cho thấy Phao-lô không còn nói chuyện với người Do-thái ở thành ấy nữa.

10 Ta ở với người, không ai hại người được đâu vì có rất nhiều người của ta trong thành này.”

11 Phao-lô ở đó một năm rưỡi, giảng lời Chúa cho dân chúng.

Phao-lô bị giải đến trước Ga-li-ô

12 Khi Ga-li-ô đang giữ chức tổng đốc miền Nam Hi-lạp thì có mấy người Do-thái họp lại chống Phao-lô và lôi ông ra tòa.

13 Họ tố cáo rằng, “Người này dạy dân ta thờ Thượng Đế theo lối trái nghịch với luật chúng ta.”

14 Phao-lô định lên tiếng thì Ga-li-ô bảo mấy người Do-thái, “Mấy anh Do-thái à, tôi sẵn sàng nghe mấy anh nếu mấy anh khiếu nại về chuyện phạm pháp hay lỗi lầm gì.

15 Chứ còn điều mấy anh cáo chỉ thuộc những vấn đề từ ngữ và danh hiệu—những chuyện tranh luận trong luật pháp mấy anh thôi. Cho nên, chuyện này mấy anh phải tự giải quyết lấy. Tôi không phân xử đâu.”

16 Ga-li-ô liền đuổi họ ra khỏi tòa án.

17 Chúng liền bắt Sốt-then, quản lý hội đường, đánh đòn ngay tại tòa án nhưng Ga-li-ô chẳng thèm để ý.

Phao-lô trở về An-ti-ốt

18 Phao-lô ở với các tín hữu nhiều ngày nữa rồi từ giã, xuống thuyền đi qua xứ Xy-ri, cùng với

A-qui-la và Bích-xi-la. Ở Xen-cơ-rê Phao-lô cạo đầu[†], vì ông có lời hứa nguyện với Thượng Đế.

¹⁹ Rồi họ đến Ê-phê-sô, Phao-lô chia tay với Bích-xi-la và A-qui-la. Trong khi ở đó, Phao-lô đi vào hội đường và thảo luận với người Do-thái.

²⁰ Họ yêu cầu ông ở thêm nữa nhưng Phao-lô từ chối.

²¹ Lúc từ giã, Phao-lô bảo họ, “Nếu Chúa muốn thì tôi sẽ trở lại thăm anh chị em.” Rồi ông xuống thuyền rời Ê-phê-sô.

²² Đến Xê-xa-rê, Phao-lô đi lên và chào mừng hội thánh, rồi ông qua An-ti-ốt.

²³ Ở lại đó ít lâu, ông từ giã, đi qua thăm các miền thuộc Ga-la-ti và Phi-ri-gi. Đi từ thành này qua thành khác, ông khích lệ và nâng đỡ các tín hữu.

A-bô-lô ở Ê-phê-sô và Cô-rinh

²⁴ Có một người Do-thái tên A-bô-lô đến Ê-phê-sô. Quê ông ở thành A-lich-sơn. Ông có tài ăn nói và biết Thánh Kinh rất khá.

²⁵ Ông được dạy dỗ về đường lối Chúa và luôn luôn hăng hái[‡] giảng dạy sự thật của Chúa Giê-xu. Nhưng A-bô-lô chỉ biết có lễ báp-têm của Giảng[§] mà thôi.

[†] **18:18: cạo đầu** Điều này để chứng tỏ Phao-lô đã thực hiện xong lời hứa nguyện Na-xi-rê, tức một thời gian biệt riêng dành để phục vụ Thượng Đế. Xem Dân 6:1-21. [‡] **18:25: hăng hái** Hay “được Thánh Linh nung nấu.” [§] **18:25: Giảng** Tức Giảng Báp-tít. Xem thêm chú thích này ở Bảng Giải Thích Từ Ngữ.

²⁶ A-bô-lô bắt đầu giảng dạy rất hùng hồn trong hội đường. Khi Bích-xi-la và A-qui-la nghe ông giảng, liền mời về nhà giải thích thêm cho ông về đường lối Chúa.

²⁷ A-bô-lô muốn đi đến miền Nam Hi-lạp, nên các anh em giúp đỡ và viết một bức thư giới thiệu ông với các tín hữu ở đó, yêu cầu họ tiếp đón ông. Các tín hữu này đã tin nhận Chúa Giê-xu, nhờ ân phúc Thượng Đế, cho nên khi A-bô-lô đến nơi, ông nâng đỡ họ rất nhiều.

²⁸ Ông biện luận hùng hồn với mấy người Do-thái trước mặt cả dân chúng, dùng Thánh Kinh chứng minh rằng Chúa Giê-xu là Chúa Cứu Thế.

19

Phao-lô ở Ê-phê-sô

¹ Trong khi A-bô-lô đang ở Cô-rinh, thì Phao-lô viếng qua vài nơi trên đường đi đến Ê-phê-sô. Ở đó Phao-lô gặp một số tín hữu.

² Ông hỏi, “Từ khi tin đạo, anh chị em đã nhận lãnh được Thánh Linh chưa?”

Họ đáp, “Chúng tôi chưa hề nghe nói đến Thánh Linh nào cả.”

³ Nên Phao-lô hỏi, “Vậy anh chị em chịu lễ báp-têm của ai?”

Họ đáp, “Lễ báp-têm của Giăng.”

⁴ Phao-lô bảo, “Lễ báp-têm của Giăng là báp-têm về sự ăn năn để được tha tội. Giăng khuyên dân chúng tin nhận Đấng sẽ đến sau mình. Đấng đó là Chúa Giê-xu.”

⁵ Khi nghe vậy, họ liền chịu lễ báp-têm trong danh Chúa Giê-xu.

⁶ Lúc Phao-lô đặt tay lên họ, thì họ nhận được Thánh Linh. Họ bắt đầu nói các thứ ngôn ngữ khác và nói tiên tri.

⁷ Có khoảng mười hai người trong nhóm ấy.

⁸ Phao-lô đi vào hội đường và mạnh dạn giảng dạy trong suốt ba tháng. Ông nói chuyện với các người Do-thái và khuyên họ chấp nhận những điều ông nói về Nước Trời.

⁹ Nhưng có mấy người Do-thái tỏ ra ương ngạnh. Họ chẳng những không chịu tin mà còn buông lời thô bỉ chống Đạo Chúa Giê-xu trước mặt dân chúng. Nên Phao-lô bỏ họ, mang theo một số tín hữu đi đến trường học của một người tên Ti-ra-nu và giảng dạy dân chúng mỗi ngày

¹⁰ suốt hai năm. Nhờ công tác của Phao-lô mà người Do-thái và Hi-lạp nào ở miền Tiểu Á cũng đều được nghe lời Chúa.

Các con trai của Xê-va

¹¹ Thượng Đế dùng Phao-lô làm nhiều phép lạ lớn lao.

¹² Vài người lấy khăn tay và quần áo Phao-lô đã dùng mà đặt trên người bệnh thì được lành và ác quỷ ra khỏi họ.

¹³ Nhưng có một số người Do-thái đi nhiều nơi đuổi quỷ. Họ dùng danh Chúa Giê-xu để đuổi quỷ bằng cách ra lệnh, “Ta nhân danh Chúa Giê-xu mà Phao-lô rao giảng, truyền cho mày phải đi ra!”

14 Những người làm chuyện ấy là bảy con trai của Xê-va, một thầy tế lễ cao cấp.

15 Nhưng có lần quỷ bảo họ, “Ta biết Chúa Giê-xu, cũng biết Phao-lô, còn mấy anh là ai?”

16 Người bị quỷ ám liền xông vào họ. Vì người đó quá mạnh nên các cậu con trai đều bị thương, trần truồng bỏ chạy trốn.

17 Toàn thể dân chúng Ê-phê-sô—từ người Do-thái đến người Hi-lạp—nghe chuyện ấy đều sợ hãi và hết sức tôn kính Chúa Giê-xu.

18 Nhiều tín hữu bắt đầu xưng tội công khai về những việc xấu mình làm.

19 Có kẻ trước kia dùng tà thuật, nay gom sách vở lại đốt hết trước mặt mọi người. Các sách ấy trị giá khoảng năm mươi ngàn đồng bạc.*

20 Lời Chúa càng ngày càng lan rộng mạnh mẽ.

Phao-lô hoạch định chuyến du hành

21 Sau đó, Phao-lô quyết định lên Giê-ru-sa-lem. Trước hết ông dự định ghé qua các xứ thuộc Ma-xê-đoan và Nam Hi-lạp rồi đến Giê-ru-sa-lem. Ông bảo, “Sau khi ghé thăm Giê-ru-sa-lem, tôi cũng muốn thăm La-mã nữa.”

22 Phao-lô gửi hai đồng nghiệp là Ti-mô-thê và Ê-rát-tu đi trước đến Ma-xê-đoan, còn ông thì ở lại vùng Tiểu Á một thời gian nữa.

Náo loạn tại Ê-phê-sô

* **19:19: năm mươi ngàn đồng bạc** Có thể là đồng đặc-ma. Một đồng bạc tương đương với một ngày công (như vậy, số tiền này bằng 136 năm làm việc).

23 Trong lúc đó có náo loạn lớn vì đạo Chúa tại Ê-phê-sô.

24 Có một thợ bạc tên Đê-mê-triu, chế ra những mô hình nhỏ bằng bạc của đền thờ nữ thần At-tê-mít†. Những kẻ làm nghề ấy kiếm rất nhiều tiền.

25 Đê-mê-triu nhóm họp các đồng nghiệp và bàn, “Các bạn biết chúng ta kiếm khá nhiều tiền trong nghề này.

26 Nhưng hãy coi tên Phao-lô hại chúng ta biết bao nhiêu. Hắn thuyết phục nhiều người ở Ê-phê-sô và hầu hết dân chúng vùng Tiểu Á! Hắn nói rằng những thần do người làm ra không phải là thần.

27 Ngoài cái nguy là công việc làm ăn của chúng ta mất uy tín, còn cái nguy khác là dân chúng sẽ bắt đầu cho rằng đền thờ của đại nữ thần At-tê-mít không ra gì nữa. Uy danh lớn của nữ thần sẽ bị tiêu diệt vì At-tê-mít là nữ thần mà mọi người trong vùng Tiểu Á và cả thế giới tôn thờ.”

28 Khi các người kia nghe thế liền nổi giận hét lên, “At-tê-mít là đại nữ thần của Ê-phê-sô!”

29 Cả thành xôn xao. Dân chúng bắt Gai-út và A-ri-tạc, hai bạn đồng hành của Phao-lô từ Ma-xê-đoan đến, xông chạy ủa tới rạp hát.

30 Phao-lô muốn đi vào nói chuyện với quần chúng nhưng các tín hữu không cho.

† 19:24: **đền thờ ... At-tê-mít** Còn gọi là “Đi-a-na.” Đây là một ngôi đền đặc biệt ở Ê-phê-sô nơi dân chúng thờ tà thần At-tê-mít. Xem câu 35.

³¹ Ngoài ra, vài nhà cầm quyền vùng Tiểu Á, bạn của Phao-lô nhắn và khuyên ông chớ nên đi đến rạp hát.

³² Người thì la ó một đằng, kẻ thì hét lên một nẻo. Cuộc họp trở thành cực kỳ hỗn loạn. Đa số dân chúng đều không hiểu tại sao mình lại đến đó.

³³ Người Do-thái bắt một người tên A-lich-sơn đẩy ra trước công chúng rồi vài người biểu ông lên tiếng. A-lich-sơn giơ tay ra hiệu muốn giải thích cho dân chúng.

³⁴ Nhưng khi chúng thấy A-lich-sơn là người Do-thái thì đồng thanh la lớn suốt hai giờ liền, “*At-tê-mít là đại nữ thần của người Ê-phê-sô!*”

³⁵ Bảy giờ viên tổng thư ký thành phố yêu cầu họ im lặng rồi bảo, “*Dân Ê-phê-sô ơi, ai cũng biết Ê-phê-sô là thành phố bảo tồn đền thờ của đại nữ thần At-tê-mít và tượng thánh[‡] của nữ thần từ trời rơi xuống.*”

³⁶ Vì không ai chối cãi được điều ấy nên các bạn hãy bình tĩnh. Phải đắn đo suy nghĩ trước khi hành động.

³⁷ Các bạn giải mấy người này[§] đến đây, nhưng họ chưa có nói gì nghịch lại nữ thần của chúng ta hoặc đánh cắp món gì trong đền thờ của nữ thần cả.

³⁸ Nếu Đê-mê-triu và các đồng nghiệp của anh ta muốn kiện cáo ai, thì họ nên ra trước tòa và

[‡] **19:35: *tượng thánh*** Hay “*đá thánh.*” Có thể là một khối đá trời hoặc một tảng đá mà họ cho là giống thần At-tê-mít.

[§] **19:37: *mấy người này*** Gai-út và A-ri-tạc, hai bạn đồng hành của Phao-lô.

các quan tòa để hai bên đối chất nhau.

³⁹ Còn các bạn muốn thảo luận về vấn đề gì khác thì chờ đến phiên họp thường xuyên của hội đồng thành phố quyết định.

⁴⁰ Tôi nói thế là vì nếu người ta thấy cuộc lộn xộn bữa nay thì sẽ đoán rằng chúng ta định gây loạn. Chúng ta không thể giải thích hành động này, vì thực tình buổi tập họp hôm nay chẳng có lý do chính đáng nào cả.”

⁴¹ Sau khi viên tổng thư ký thành phố nói xong thì cho họ ra về.

20

Phao-lô ở Ma-xê-đoan và Hi-lạp

¹ Lúc cuộc náo loạn đã chấm dứt, Phao-lô cho mời các tín hữu đến với mình. Sau khi khích lệ và từ giã họ, ông đi qua miền Ma-xê-đoan.

² Trên đường đi đến Ma-xê-đoan, Phao-lô dùng nhiều lời khích lệ các tín hữu ở những nơi ông ghé qua. Rồi ông lên đường sang Hi-lạp,

³ ở đó ba tháng. Ông định đáp thuyền qua Xy-ri nhưng có mấy người Do-thái lập mưu hại ông, nên Phao-lô quyết định trở về Xy-ri qua ngã Ma-xê-đoan.

⁴ Những người cùng đi với ông là Xô-ba-tơ, con By-ru, gốc thành Bê-rê, A-ri-tạc và Xê-cung-đu, gốc Tê-sa-lô-ni-ca; Gai-út, gốc thành Đẹt-bơ; Ti-mô-thê cùng Ti-chi-cơ và Trô-phi-mu, hai người thuộc vùng Tiểu Á.

⁵ Mấy anh em ấy đi trước và chờ chúng tôi ở Trô-ách.

6 Sau ngày lễ Bánh Không Men chúng tôi xuống thuyền đi từ hải cảng Phi-líp. Năm ngày sau chúng tôi gặp họ ở Trô-ách rồi ở lại đó bảy ngày.

Phao-lô viếng Trô-ách lần cuối

7 Vào ngày đầu tuần,* chúng tôi họp lại để bẻ bánh†, rồi Phao-lô nói chuyện với cả nhóm. Ông dự định ra đi ngày hôm sau, nên Phao-lô nói chuyện cho đến nửa đêm.

8 Chúng tôi họp ở một phòng trên lầu, đèn đuốc sáng trưng.

9 Có một cậu thanh niên tên Yêu-tích đang ngồi trên cửa sổ. Lúc Phao-lô đang nói chuyện, thì Yêu-tích ngủ gục, nên từ lầu ba té bịch xuống đất. Khi người ta đỡ lên thì anh đã chết.

10 Phao-lô đi xuống gặp Yêu-tích, quì xuống và ôm choàng qua xác. Ông nói, “Đừng lo. Anh ta sống lại rồi.”

11 Xong Phao-lô trở lên lầu, bẻ bánh và ăn. Phao-lô nói chuyện với họ rất lâu, cho đến sáng sớm, rồi lên đường.

12 Người ta đưa cậu thanh niên ấy về nhà, thấy anh ta sống lại, nên mọi người cảm thấy được an ủi rất nhiều.

Chuyến đi từ Trô-ách đến Mỹ-lê

* **20:7: ngày đầu tuần** Tức Chúa nhật. Đối với người Do-thái, ngày này bắt đầu vào lúc mặt trời lặn vào thứ bảy. Nhưng nếu Lu-ca dùng hệ thống giờ Hi-lạp thì buổi họp của họ vào tối Chúa nhật của ta. † **20:7: bẻ bánh** Có lẽ là Bữa Ăn của Chúa, một bữa ăn đặc biệt Chúa Giê-xu dặn các môn đệ dùng để tưởng nhớ đến Ngài. Xem Lu 22:14-20.

13 Chúng tôi lên đường đi trước Phao-lô và đáp thuyền qua thành A-xốt, nơi Phao-lô sẽ cùng xuống thuyền đi chung với chúng tôi. Phao-lô định lộ trình như thế vì ông muốn đến A-xốt bằng đường bộ.

14 Lúc chúng tôi gặp Phao-lô ở đó, liền đón ông lên thuyền cùng đi qua My-ti-len.

15 Từ My-ti-len chúng tôi giương buồm đi, hôm sau đến một nơi gần Ki-ốt. Ngày sau chúng tôi đến Xa-mô và hôm sau nữa thì đến Mỹ-lê.

16 Phao-lô đã định không ghé Ê-phê-sô vì ông không muốn ở lại vùng Tiểu Á quá lâu. Ông muốn đến Giê-ru-sa-lem gấp cho kịp ngày lễ Thất Tuần, nếu được.

Các trưởng lão ở Ê-phê-sô

17 Từ Mỹ-lê, Phao-lô cho mời các trưởng lão của hội thánh ở Ê-phê-sô đến.

18 Sau khi họ tới, Phao-lô nói với họ, “Các anh em biết đời sống tôi từ ngày đầu tiên tôi đặt chân đến miền Tiểu Á. Anh em lúc nào cũng rõ tôi ăn ở ra sao với anh em.

19 Người Do-thái âm mưu hại tôi, khiến tôi lo ngại vô cùng. Nhưng anh em biết tôi luôn luôn hầu việc Chúa Giê-xu đến nỗi quên thân mình, tôi thường đổ nước mắt.

20 Anh em biết tôi rao giảng cho anh em và không quản ngại điều gì để có thể giúp anh em. Tôi đã dạy dỗ anh em từ nơi công cộng đến nhà riêng.

21 Tôi răn dạy cả người Do-thái lẫn Hi-lạp phải ăn năn trở lại cùng Thượng Đế và tin nhận Chúa Giê-xu chúng ta.

22 Nhưng nay tôi vâng lệnh Thánh Linh đi lên Giê-ru-sa-lem. Tôi chưa biết chuyện gì sẽ xảy đến cho tôi tại đó.

23 Có điều chắc là ở mỗi thành phố, Thánh Linh cho tôi biết là lao khổ và xiềng xích đang chờ tôi.

24 Nhưng tôi không coi trọng mạng sống mình. Điều quan trọng nhất đối với tôi là làm xong sứ mạng Chúa Giê-xu đã giao phó cho tôi—đó là rao giảng Tin Mừng về ân phúc của Thượng Đế.

25 Bây giờ tôi biết rằng không ai trong vòng anh em là những người đã nghe tôi giảng về Nước Trời, sẽ còn gặp lại tôi nữa.

26 Cho nên hôm nay tôi nói với anh em rằng, nếu ai trong anh em bị chết mất thì không phải lỗi ở tôi,

27 vì tôi đã giảng dạy tất cả những gì Thượng Đế muốn anh em biết.

28 Hãy thận trọng về chính mình và về những người mà Thánh Linh đã giao phó cho anh em chăm sóc. Anh em phải như người chăn bầy chiên của Thượng Đế[‡] mà Ngài đã mua bằng chính cái chết của Con Ngài[§].

29 Tôi biết rằng sau khi tôi ra đi, sẽ có người vồ đến như muông sói và tìm cách tiêu diệt bầy

[‡] **20:28: *bầy chiên của Thượng Đế*** Một bầy gồm nhiều con chiên. Đây có nghĩa là một nhóm người thuộc về Thượng Đế đi theo những người lãnh đạo của mình (các trưởng lão) như chiên đi theo người chăn. [§] **20:28: *cái chết của Con Ngài*** Nguyên văn, “huyết của Con Ngài.”

chiên.

³⁰ Ngoài ra, sẽ có vài người trong anh em đứng lên bóp méo sự thật và hướng dẫn một số tín hữu đi lầm lạc.

³¹ Cho nên hãy thận trọng! Luôn nhớ rằng trong suốt ba năm, cả ngày lẫn đêm tôi thường răn dạy và đổ nước mắt vì anh em.

³² Bây giờ tôi giao phó anh em cho Thượng Đế và sứ điệp của ân phúc Ngài. Sứ điệp ấy sẽ thêm sức và giúp các anh em chung hưởng phần di sản mà Thượng Đế đã dành cho dân thánh của Ngài.

³³ Lúc còn ở với anh em, tôi không hề đòi tiền bạc hay áo quần sang trọng của ai cả.

³⁴ Anh em biết rằng tôi luôn luôn làm việc để cung ứng mọi điều cần dùng cho tôi và các đồng bạn tôi.

³⁵ Tôi chứng tỏ cho anh em thấy là trong mọi việc hãy làm như tôi để giúp đỡ người yếu kém hơn. Tôi nhắc anh em nhớ lời Chúa Giê-xu đã nói, ‘Cho có phúc hơn nhận.’”

³⁶ Sau khi Phao-lô nói xong thì cùng quì gối xuống với họ và cầu nguyện.

³⁷⁻³⁸ Mọi người đều khóc nhất là vì Phao-lô bảo rằng họ sẽ không gặp lại ông nữa. Họ ôm hôn ông rồi tiễn ông xuống thuyền.

21

Phao-lô đi lên Giê-ru-sa-lem

¹ Từ già họ, chúng tôi đi thuyền thẳng đến đảo Cốt. Hôm sau chúng tôi đến tỉnh Rốt, rồi từ đó đi qua Ba-ta-ra.

² Ở Ba-ta-ra chúng tôi thấy một chiếc thuyền sắp giương buồm qua Phê-ni-xi, nên chúng tôi liền đáp thuyền đi.

³ Chúng tôi đi gần đảo Chíp, nhìn thấy đảo ấy về hướng Bắc, chúng tôi rẽ phải và đi thẳng qua Xy-ri. Chúng tôi dừng lại ở thành Tia, vì thuyền cần xuống hàng tại đó.

⁴ Ở thành Tia, chúng tôi gặp vài tín hữu nên ở lại thăm họ một tuần. Được Thánh Linh mách bảo, họ khuyên Phao-lô không nên lên Giê-ru-sa-lem.

⁵ Sau khi thăm viếng xong, chúng tôi tiếp tục cuộc hành trình. Tất cả tín hữu, luôn cả đàn bà và trẻ con, đều đi ra ngoài thành phố để tiễn chúng tôi. Ai nấy cùng quì nơi bãi biển để cầu nguyện,

⁶ xong chia tay nhau, chúng tôi lên tàu, còn các tín hữu về nhà.

⁷ Chúng tôi tiếp tục cuộc hành trình từ Tia đến Tô-lê-mai. Chúng tôi ghé qua chào thăm các tín hữu và ở với họ một ngày.

⁸ Hôm sau chúng tôi rời Tô-lê-mai đi qua Xê-xa-rê. Chúng tôi ghé thăm nhà mục sư Phi-líp, một trong bảy chức viên*.

⁹ Ông có bảy cô con gái nói tiên tri nhưng chưa lập gia đình.

* **21:8: chức viên** Chuyện bảy chức viên được chọn để lo công tác đặc biệt, đã ghi trong Sứ đồ 6:1-6.

10 Sau khi ở lại đó ít lâu thì có một nhà tiên tri tên A-ga-bút từ miền Giu-đia đến.

11 Ông mượn nịt lưng của Phao-lô, rồi tự trói tay chân mình lại và bảo rằng, “Thánh Linh bảo, ‘Người Do-thái sẽ trói người có nịt lưng† này giống y như thế này. Rồi họ sẽ giao người ấy cho những người không phải Do-thái.’ ”

12 Nghe vậy, tất cả chúng tôi và các anh em van nài Phao-lô đừng nên đi lên Giê-ru-sa-lem.

13 Nhưng Phao-lô đáp, “Tại sao anh chị em khóc lóc để làm tôi nao núng? Không những tôi bằng lòng chịu trói ở Giê-ru-sa-lem mà còn sẵn lòng chết vì Chúa Giê-xu nữa!”

14 Vì không thể thuyết phục Phao-lô bỏ ý định lên Giê-ru-sa-lem, nên chúng tôi không van nài nữa và chỉ nói, “Nguyện ý Chúa được thành tựu.”

15 Sau đó, chúng tôi chuẩn bị lên đường đi Giê-ru-sa-lem.

16 Một số tín hữu từ Xê-xa-rê cùng đi với chúng tôi và đưa chúng tôi đến nhà Na-xon để tạm trú. Ông này người gốc đảo Chíp và là một trong những tín hữu đầu tiên.

Phao-lô thăm Gia-cơ

17 Các tín hữu ở Giê-ru-sa-lem rất mừng gặp lại chúng tôi.

18 Hôm sau Phao-lô cùng đi với chúng tôi đến thăm Gia-cơ và các trưởng lão ở đó.

† 21:11: **nịt lưng** Đây là nịt lưng của Phao-lô. A-ga-bút muốn nói rằng người Do-thái ở Giê-ru-sa-lem sẽ bắt trói ông lại.

19 Phao-lô chào thăm họ và thuật lại hết những điều Thượng Đế đã làm qua mình cho những người không phải Do-thái.

20 Nghe xong, họ đều ca ngợi Thượng Đế rồi nói với Phao-lô, “Anh ơi, anh đã thấy hàng ngàn người Do-thái trở thành tín hữu. Những tín hữu này cho rằng cần phải tôn trọng luật Mô-se.

21 Họ đã nghe đồn rằng anh dạy cho người Do-thái đang sống ở giữa vòng người không phải Do-thái, là hãy bỏ luật Mô-se. Họ cũng nghe đồn rằng anh bảo họ không cần cắt dương bì cho con cái và không cần giữ tập tục Do-thái làm gì.

22 Bây giờ chúng tôi phải làm thế nào? Dân chúng đã hay tin anh về.

23 Cho nên anh hãy làm thế này: Trong chúng tôi có bốn người đã có lời hứa nguyện[‡] với Thượng Đế.

24 Hãy mang bốn người này cùng đi và dự lễ tẩy sạch[§] chung với họ. Anh hãy trả tiền cho họ cạo đầu*. Như vậy để chúng tỏ cho mọi người thấy rằng những điều họ nghe đồn về anh không đúng và rằng anh luôn tôn trọng luật Mô-se.

25 Chúng tôi đã gửi một bức thư cho các tín hữu không phải Do-thái. Thư viết như sau,

‡ **21:23: lời hứa nguyện** Có lẽ là lời hứa nguyện Na-xi-rê, tức là một thời gian đặc biệt dành riêng cho Thượng Đế. Xem Dân 6:1-21. § **21:24: lễ tẩy sạch** Một trong những điều đặc biệt người Do-thái làm để chấm dứt lời hứa nguyện Na-xi-rê với Thượng Đế. Xem câu 26. * **21:24: cạo đầu** Người Do-thái cạo đầu để chúng tỏ lời hứa nguyện đã thực hiện xong.

‘Đừng ăn đồ đã cúng cho thần tượng,
đừng ăn huyết hay thú chết ngột.
Đừng phạm tội nhục dục.’ ”

Phao-lô bị bắt

²⁶ Hôm sau Phao-lô mang bốn người đi và cùng dự lễ tẩy sạch với họ. Rồi ông vào đền thờ và loan báo lúc nào thì những ngày tẩy sạch chấm dứt. Vào ngày cuối, mỗi người sẽ dâng một của lễ.

²⁷ Khi bảy ngày ấy gần qua, thì có mấy người Do-thái từ Tiểu Á đến, thấy Phao-lô trong đền thờ. Họ xúi dân gây náo loạn và túm bắt Phao-lô.

²⁸ Họ la lên, “Hỡi dân Ít-ra-en, hãy đến tiếp tay! Đây là tên đã đi khắp nơi dạy người ta chống lại luật Mô-se, chống lại dân ta và chống lại đền thờ này. Bây giờ hấn vào đây mang theo mấy người Hi-lạp làm dơ bẩn nơi thánh này!”

²⁹ Người Do-thái nói như thế vì họ thấy Trô-phi-múc, người gốc Ê-phê-sô, cùng đi với Phao-lô ở Giê-ru-sa-lem nên họ tưởng Phao-lô dẫn anh ta vào đền thờ.

³⁰ Cả dân chúng Giê-ru-sa-lem đều xông vào. Chúng chạy ào lại, bắt Phao-lô lôi sênh sịch ra khỏi đền thờ. Rồi lập tức đóng các cửa đền thờ lại.

³¹ Trong khi chúng đang định giết Phao-lô thì viên chỉ huy tiểu đoàn La-mã ở Giê-ru-sa-lem được tin báo là cả thành đang náo loạn.

³² Ông lập tức mang một số sĩ quan và quân sĩ chạy đến chỗ dân chúng đang tụ họp. Thấy

quân lính đến, thì họ thôi, không đánh Phao-lô nữa.

³³ Viên sĩ quan chỉ huy liền tiến đến bắt Phao-lô. Ông ra lệnh cho quân sĩ lấy hai cái xích xiềng Phao-lô lại. Rồi ông hỏi lai lịch và gốc gác Phao-lô.

³⁴ Một số người trong đám đông la lên thế này, kẻ quát lên thế khác. Vì tình hình vô cùng hỗn độn và ồn ào, viên sĩ quan chẳng biết đầu đuôi ra sao nên ông ra lệnh cho quân sĩ giải Phao-lô vào bên trong hành dinh của tiểu đoàn.

³⁵ Lúc Phao-lô tiến đến bậc thềm thì quân sĩ phải khiêng ông vì dân chúng chực đánh đập ông.

³⁶ Cả đám đông theo sau hò hét, “Giết hắn đi!”

³⁷ Lúc quân sĩ sắp đưa Phao-lô vào trong hành dinh tiểu đoàn thì ông nói với viên chỉ huy, “Tôi xin phép nói vài lời với ông được không?”

Viên chỉ huy đáp, “Anh biết nói tiếng Hi-lạp à?”

³⁸ Tôi cứ tưởng anh là tên Ai-cập trước đây gây rối chống chính phủ rồi dẫn bốn ngàn tên khủng bố trốn vào sa mạc dạo nào!”

³⁹ Phao-lô đáp, “Không! Tôi là người Do-thái quê ở Tạt-xơ, miền Xi-xi-li. Tôi là công dân của thành phố nổi danh đó. Xin cho phép tôi nói với dân chúng.”

⁴⁰ Viên chỉ huy cho phép, nên Phao-lô đứng trên bậc thềm giơ tay ra hiệu bảo dân chúng im lặng. Khi mọi người yên lặng cả rồi, Phao-lô bắt đầu nói với họ bằng tiếng Do-thái.

22

Phao-lô trình bày với dân chúng

¹ Phao-lô nói, “Thưa các bạn, thưa các vị lãnh đạo dân chúng Do-thái, xin hãy nghe lời tôi biện minh.”

² Khi người Do-thái nghe ông nói tiếng Do-thái thì họ im bật. Phao-lô tiếp,

³ “Tôi là người Do-thái, sinh ở Tạt-xơ, thuộc Xi-xi-li, nhưng lớn lên trong thành phố này. Tôi là học trò của Ga-ma-liên*, người dạy tôi kỹ càng về luật lệ của tổ tiên chúng ta. Tôi rất nghiêm chỉnh trong việc phục vụ Thượng Đế, như tất cả các bạn ở đây.

⁴ Tôi tàn hại những người theo Đạo Chúa Giê-xu, đến nỗi giết một số người. Tôi bắt đàn ông, đàn bà tổng giam vào ngục.

⁵ Thầy tế lễ tối cao và cả hội đồng bô lão Do-thái có thể xác nhận điều này. Họ cấp cho tôi thư giới thiệu đến các anh em Do-thái ở Đa-mách. Cho nên tôi đi đến đó để bắt những người theo đạo giải về Giê-ru-sa-lem trừng trị.

Phao-lô thuật lại việc ông trở thành tín hữu

⁶ Khoảng giữa trưa, khi tôi đi gần đến Đa-mách, thành linh có ánh sáng từ trời chói lòa quanh tôi.

⁷ Tôi té xuống đất và nghe tiếng phán, ‘Sau-lơ, Sau-lơ, sao ngươi tàn hại ta?’

* **22:3: Ga-ma-liên** Một giáo sư nổi danh của người Pha-ri-xi, một nhóm tôn giáo của Do-thái. Xem Sứ đồ 5:34.

⁸ Tôi đáp, ‘Thưa Chúa, Ngài là ai?’ Tiếng phán trả lời, ‘Ta là Chúa Giê-xu ở Na-xa-rét mà người đang tàn hại.’

⁹ Những người cùng đi với tôi thấy ánh sáng nhưng không nghe tiếng nói.

¹⁰ Tôi thưa, ‘Bây giờ tôi phải làm sao, thưa Chúa?’ Chúa đáp, ‘Hãy ngồi dậy, đi đến Đa-mách. Ở đó người sẽ được chỉ bảo những gì ta muốn người làm.’

¹¹ Tôi không thấy đường gì cả, vì ánh sáng chói làm tôi mù mắt. Cho nên các bạn đồng hành dẫn tôi đến Đa-mách.

¹² Tại đó có một người tên A-na-ni[†], đến thăm tôi. Ông ta là một người ngoan đạo, vâng giữ luật pháp Mô-se và được mọi người Do-thái kính nể.

¹³ Ông đứng bên tôi và nói, ‘Anh Sau-lơ ơi, hãy thấy đường lại đi!’ Lập tức tôi nhìn thấy ông.

¹⁴ Ông bảo, ‘Thượng Đế của tổ tiên chúng ta từ lâu đã chọn anh để anh được biết chương trình của Ngài, để thấy Đấng Công Bình và nghe lời từ miệng Ngài.’

¹⁵ Anh sẽ làm nhân chứng của Ngài cho mọi dân, thuật cho họ những điều anh nghe thấy.

¹⁶ Vậy còn chần chờ gì nữa? Hãy ngồi dậy, chịu lễ báp-têm để rửa sạch tội mình, chứng tỏ lòng tin nơi Ngài[‡].’

[†] **22:12: A-na-ni** Trong sách Sứ đồ có 3 người mang tên này. Xem thêm Sứ đồ 5:1 và 23:2 về hai người kia. [‡] **22:16: tin nơi Ngài** Nguyên văn, “kêu cầu danh Ngài,” nghĩa là chứng tỏ niềm tin mình nơi Chúa Giê-xu bằng cách thờ phụng Ngài hay cầu xin Ngài giúp đỡ.

17 Sau đó, tôi trở về Giê-ru-sa-lem, đang khi cầu nguyện trong đền thờ thì tôi thấy một dị tượng.

18 Tôi thấy Chúa phán với tôi, ‘Hãy mau mau ra khỏi Giê-ru-sa-lem! Dân chúng ở đây không chịu chấp nhận sự thật về ta đâu.’

19 Nhưng tôi đáp, ‘Thưa Chúa, họ biết là ở mỗi hội đường tôi nhốt các tín hữu Ngài vào tù và đánh đập họ mà.’

20 Họ cũng biết tôi có mặt ở đó khi Ê-tiên, nhân chứng cho Ngài, bị giết. Tôi đứng đó đồng tình và giữ áo cho những kẻ giết ông ấy!’

21 Nhưng Chúa phán với tôi, ‘Hãy đi ngay đi. Ta sẽ sai người đến các xứ xa xăm thuộc các dân không phải Do-thái.’ ”

22 Đám đông nghe Phao-lô đến đó thì vùng la lên, “Giết hắn đi! Diệt nó khỏi thế gian đi! Đừng để nó sống!”

23 Chúng la hét, xé quần áo và hất tung bụi lên trời. §

24 Viên chỉ huy liền ra lệnh cho quân lính mang Phao-lô vào trong hành dinh tiểu đoàn để tra khảo. Ông ta muốn Phao-lô khai ra vì lý do gì mà dân chúng chống đối dữ dội đến như vậy.

25 Nhưng trong khi quân lính đang căng nọc ông ra để tra khảo, thì Phao-lô hỏi viên sĩ quan đứng gần đó, “Mấy anh có quyền đánh đòn một công dân La-mã* trong khi chưa chứng minh

§ 22:23: *xé quần áo ... lên trời* Chứng tỏ người Do-thái rất tức giận. * 22:25: *công dân La-mã* Luật La-mã không cho phép đánh đòn công dân La-mã trước khi xét xử.

được tội trạng sao?”

²⁶ Viên sĩ quan nghe vậy liền lên trình viên chỉ huy. Viên sĩ quan bảo, “Ông có biết ông đang làm gì không? Anh này là công dân La-mã.”

²⁷ Viên chỉ huy đến gặp Phao-lô, hỏi, “Anh là công dân La-mã thật à?”

Phao-lô đáp, “Dạ đúng.”

²⁸ Viên chỉ huy nói, “Tôi đã tốn rất nhiều tiền để mua quốc tịch La-mã.”

Nhưng Phao-lô bảo, “Còn tôi thì mới sinh ra đã là công dân La-mã rồi.”

²⁹ Những người chuẩn bị hạch hỏi Phao-lô liền lui xa ngay lập tức. Còn viên chỉ huy đâm ra hoảng sợ vì đã trớ Phao-lô, một công dân La-mã.

Phao-lô trình bày với các nhà cầm quyền Do-thái

³⁰ Hôm sau viên chỉ huy muốn biết tại sao người Do-thái tố cáo Phao-lô nên ông triệu tập hội đồng Do-thái và các giới trưởng tế. Viên chỉ huy tháo xiềng khỏi Phao-lô và đưa ông ra trước buổi họp.

23

¹ Phao-lô nhìn chăm vào hội đồng Do-thái và trình bày, “Thưa các anh em, suốt đời tôi đã sống một cuộc đời toàn thiện trước mặt Thượng Đế cho đến hôm nay.”

² A-na-nia*, thầy tế lễ tối cao, nghe vậy liền bảo mấy người đứng gần đó vả miệng Phao-lô.

³ Phao-lô bảo A-na-nia, “Thượng Đế cũng sẽ vả ông! Ông như bức tường tô trắng. Ông ngồi dùng luật Mô-se xét xử tôi, mà lại biểu người ta đánh tôi, như thế là trái luật.”

⁴ Mấy người đứng gần Phao-lô mắng, “Anh không được phép nhục mạ thầy tế lễ tối cao của Thượng Đế như thế!”

⁵ Phao-lô trả lời, “Thưa anh em, tôi không biết ông này là thầy tế lễ tối cao, vì Thánh Kinh viết, ‘Người không được phép chửi rủa người lãnh đạo dân mình.’†”

⁶ Một số người có mặt trong buổi họp là người Xa-đu-xê, số còn lại là Pha-ri-xi. Biết vậy nên Phao-lô nói lớn với họ rằng, “Thưa các anh em, tôi là người Pha-ri-xi, cha tôi cũng là người Pha-ri-xi. Hôm nay tôi bị xét xử ở đây là vì tôi tin vào sự sống lại từ kẻ chết.”

⁷ Khi Phao-lô nói như thế thì các người Pha-ri-xi và Xa-đu-xê cãi vã nhau, rồi họ chia phe ra.

⁸ Vì người Xa-đu-xê không tin có thiên sứ, thần linh hay sự sống lại gì cả. Còn người Pha-ri-xi thì tin mọi điều ấy.

⁹ Cho nên có náo loạn lớn. Có mấy giáo sư luật thuộc phái Pha-ri-xi đứng lên cãi, “Chúng tôi chẳng thấy ông này có tội gì. Biết đâu một thiên sứ hay thần linh đang nói với ông ta.”

* **23:2: A-na-nia** Đây không phải A-na-nia trong Sứ đồ 22:12.

† **23:5: Người không ... dân mình** Xuất 22:28.

¹⁰ Cuộc cãi vã biến thành cuộc đánh nhau dữ dội đến nỗi viên chỉ huy sợ rằng người Do-thái sẽ xâu xé Phao-lô, nên ông sai quân lính đi xuống cướp Phao-lô và giữ ông trong hành dinh tiểu đoàn.

¹¹ Đêm sau Chúa hiện đến đứng bên Phao-lô. Ngài phán, “Hãy can đảm lên! Con đã làm chứng về ta cho dân chúng ở Giê-ru-sa-lem. Con cũng phải làm chứng về ta ở La-mã nữa.”

*Một số người Do-thái
bàn định giết Phao-lô*

¹² Sáng hôm sau, có một số người Do-thái bàn định giết Phao-lô. Họ thề nhin ăn nhin uống cho tới khi giết được ông.

¹³ Có hơn bốn mươi người tham dự vào âm mưu ấy.

¹⁴ Họ đến nói với các giới trưởng tế và các bô lão Do-thái rằng, “Chúng tôi đã thề không ăn không uống cho đến khi giết được Phao-lô.

¹⁵ Các ông nên làm thế này: Yêu cầu viên chỉ huy cho mang Phao-lô đến, làm như thể các ông muốn hạch hỏi hắn thêm. Chúng tôi sẽ phục kích giết hắn trên con đường hắn đi đến đây.”

¹⁶ Nhưng cháu Phao-lô nghe lén được âm mưu ấy, vội chạy đến hành dinh tiểu đoàn báo cho Phao-lô biết.

¹⁷ Phao-lô liền gọi một sĩ quan bảo, “Đưa cậu này đi đến gặp viên chỉ huy ngay. Cậu có tin riêng báo cho ông ta.”

¹⁸ Viên sĩ quan liền dắt cháu Phao-lô đến viên chỉ huy và trình, “Tên tù Phao-lô yêu cầu tôi dắt

cậu này đến cho sếp. Cậu ta có tin riêng cho sếp.”

¹⁹ Viên chỉ huy nắm tay cậu thiếu niên kéo riêng ra và hỏi, “Cậu có tin gì cho tôi vậy?”

²⁰ Cậu đáp, “Người Do-thái định yêu cầu ông giải Phao-lô xuống trước phiên họp hội đồng ngày mai. Họ giả vờ để ông tưởng rằng họ cần hạch hỏi Phao-lô thêm.

²¹ Nhưng xin ông chớ tin họ! Có hơn bốn mươi người đang rình và phục kích để giết Phao-lô. Họ đã thề nhịn ăn, nhịn uống cho đến khi giết được ông ta. Bây giờ họ chỉ chờ ông đồng ý thôi.”

²² Viên chỉ huy cho cậu thiếu niên ra về và dặn, “Đừng cho ai biết âm mưu của họ mà cậu vừa nói với tôi, nghe chưa!”

Phao-lô được giải đi Xê-xa-rê

²³ Rồi viên chỉ huy gọi hai sĩ quan hầu cận bảo, “Tôi cần một số người đi Xê-xa-rê. Hãy chuẩn bị hai trăm lính, bảy mươi lính cỡi ngựa và hai trăm lính mang gươm giáo sẵn sàng lên đường lúc chín giờ tối nay.

²⁴ Chuẩn bị ngựa cho Phao-lô cỡi để anh ta được giải an toàn xuống cho tổng đốc Phê-lít.”

²⁵ Xong ông thảo một lá thư nội dung như sau:

²⁶ “Lau-đi-a Ly-xia

Kính gửi ngài Thống Đốc Phê-lít:

Kính thưa ngài.

²⁷ Người Do-thái bắt tên này định giết hắn. Nhưng tôi nghe rằng hắn là công dân La-mã nên tôi và binh-sĩ của tôi vội đến giải cứu hắn.

²⁸ Tôi muốn biết tại sao họ tố cáo hắn, cho nên tôi đưa hắn ra trước phiên họp của hội đồng,

²⁹ thì thấy người Do-thái cáo rằng hắn phạm mấy điều trong luật của họ nhưng chẳng có cáo trạng nào đáng tù hay đáng chết cả.

³⁰ Có người cho tôi hay rằng vài người Do-thái định giết hắn, nên tôi cho giải hắn ngay xuống ngài. Tôi cũng bảo người Do-thái là nếu muốn kiện cáo hắn điều gì thì đến gặp ngài mà trình bày.”

³¹ Cho nên quân sĩ thi hành lệnh và mang giải Phao-lô xuống thành Ăng-ti-ba-tri trong đêm ấy.

³² Sáng hôm sau, đội lính cỡi ngựa hộ tống Phao-lô đến Xê-xa-rê còn các quân sĩ khác thì đi trở về hành dinh tiểu đoàn ở Giê-ru-sa-lem.

³³ Khi đến Xê-xa-rê và trao thư cho tổng đốc xong, đội kỵ binh giao Phao-lô cho ông ta.

³⁴ Thống đốc đọc xong thư liền hỏi Phao-lô, “Anh gốc miền nào?” Khi biết Phao-lô thuộc miền Xi-xi-li,

³⁵ ông bảo, “Tôi sẽ xét trường hợp của anh khi những người cáo anh đến đây.” Rồi quan tổng đốc ra lệnh canh giữ Phao-lô trong hoàng cung Hê-rốt.

Phao-lô bị tố cáo

¹ Năm ngày sau, A-na-nia, thầy tế lễ tối cao đến Xê-xa-rê cùng với các bô lão và một luật sư tên Tẹt-tu-lu. Họ đến trình cáo trạng chống Phao-lô lên cho quan tổng đốc.

² Phao-lô được gọi ra trước phiên họp. Tẹt-tu-lu bắt đầu cáo Phao-lô như sau,

“Thưa ngài tổng đốc Phê-lít! Dân ta được an hưởng thái bình là nhờ ngài và nhiều cải cách tốt đẹp cho nước ta đã được thực hiện, qua tài lãnh đạo khôn khéo của ngài.

³ Chúng tôi vui hưởng mọi điều đó và luôn luôn biết ơn ngài.

⁴ Nhưng để khỏi phí thì giờ ngài, xin ngài chịu khó nghe chúng tôi đôi lời.

⁵ Chúng tôi thấy tên này là tay gây rối, sách động người Giu-đa khắp nơi trên thế giới. Hắn là thủ lĩnh của nhóm Na-xa-rét.

⁶ Ngoài ra hắn còn tìm cách làm dơ bản đền thờ nhưng chúng tôi ngăn chặn kịp thời.*

⁸ Xin Ngài cứ tra hỏi hắn thì sẽ biết những lời chúng tôi trình là thật hay không.”

⁹ Tất cả mọi người Do-thái đồng xác nhận mọi điều ấy là thật.

Phao-lô tự bênh vực trước mặt Phê-lít

¹⁰ Khi tổng đốc ra hiệu cho Phao-lô được phát biểu ý kiến, ông liền nói, “Thưa ngài Thống đốc

* **24:6:** Vài bản Hi-lạp thêm câu 6b-8a: “và chúng tôi định xử hắn theo luật chúng tôi. ⁷ Nhưng sĩ quan Ly-xia đến cướp hắn khỏi tay chúng tôi. ⁸ Ly-xia ra lệnh cho những người của ông ta đến trình diện Ngài để tố cáo chúng tôi.”

Phê-lít, tôi biết ngài là thẩm phán quốc gia này lâu năm, nên hôm nay tôi hết sức vui mừng được có dịp tự bênh vực trước mặt ngài.

¹¹ Ngài có thể tra xét thì biết rằng chỉ mới cách đây mười hai ngày tôi đến Giê-ru-sa-lem thờ phụng.

¹² Những người cáo tôi không hề thấy tôi cãi vã với ai trong đền thờ hoặc xúi giục dân chúng trong các hội đường hay trong thành phố.

¹³ Họ không thể đưa ra bằng cứ nào về những điều họ cáo tôi hôm nay.

¹⁴ Nhưng tôi xin thưa với ngài điều này: Tôi thờ kính Thượng Đế của tổ tiên chúng ta. Tôi cũng là một người theo Đạo Chúa Giê-xu. Người Do-thái bảo rằng Đạo Chúa Giê-xu không phải là chánh đạo. Nhưng tôi tin tất cả những gì được chép trong luật Mô-se và trong các sách tiên tri.

¹⁵ Tôi có cùng một hi vọng nơi Thượng Đế giống như họ—rằng mọi người, bất luận xấu tốt, đều chắc chắn sẽ sống lại từ kẻ chết.

¹⁶ Vì thế mà tôi luôn luôn tìm cách làm điều phải trước mặt Thượng Đế và trước mặt dân chúng.

¹⁷ Sau nhiều năm vắng mặt ở Giê-ru-sa-lem, tôi trở về, mang tiền cho dân tộc ta và dâng của lễ.

¹⁸ Tôi đang làm những điều ấy khi họ thấy tôi trong đền thờ. Tôi vừa mới làm xong lễ tẩy sạch[†] và không hề gây rối; chung quanh tôi chẳng có

[†] 24:18: *lễ tẩy sạch* Những nghi thức đặc biệt người Do-thái dùng để kết thúc lời hứa nguyện Na-xi-rê.

ai tụ tập cả.

¹⁹ Nhưng có mấy người Do-thái ở miền Tiểu Á đáng lẽ phải có mặt ở đây để trình diện Ngài. Nếu tôi làm điều gì quấy thì những người đó mới chính là người cáo tôi được.

²⁰ Hoặc Ngài thử hỏi các người Do-thái ở đây xem tôi có làm gì quấy khi tôi đứng trước hội đồng Do-thái ở Giê-ru-sa-lem không.

²¹ Có một điều tôi có thể bị kết tội là khi đứng trước họ tôi la lớn rằng, ‘Các ông xét xử tôi hôm nay là vì tôi tin người ta sẽ sống lại từ kẻ chết!’ ”

²² Phê-lít vốn đã hiểu về Đạo Chúa Giê-xu, nên ông cho đình vụ án và bảo, “Khi viên chỉ huy Ly-xia đến đây tôi sẽ quyết định vụ của anh.”

²³ Phê-lít bảo viên sĩ quan cứ tiếp tục giam giữ Phao-lô nhưng cho ông tự do đôi chút và để bạn hữu mang cho ông những đồ cần dùng.

Phao-lô trình bày trước vợ chồng Phê-lít

²⁴ Ít hôm sau, Phê-lít cùng với vợ là Ru-xi-la, người Do-thái, yêu cầu đưa Phao-lô ra gặp mặt. Phê-lít nghe Phao-lô nói về đức tin trong Chúa Giê-xu.

²⁵ Nhưng Phê-lít đâm ra sợ khi nghe Phao-lô nói về cách sống đạo, sự tiết độ và thời kỳ Thượng Đế xét xử thế gian. Ông bảo, “Thôi anh về đi. Khi nào rảnh tôi sẽ gọi anh.”

²⁶ Phê-lít cũng mong Phao-lô hối lộ cho mình nên thường hay gọi để nói chuyện với ông.

²⁷ Sau hai năm, Bôn-xi Phết-tu thay Phê-lít làm tổng đốc. Nhưng Phê-lít muốn vừa lòng người Do-thái nên cứ tiếp tục giam giữ Phao-lô.

25

Phao-lô khiếu nại lên Xê-xa

¹ Ba ngày sau khi nhậm chức tổng đốc, Phết-tu từ Xê-xa-rê lên Giê-ru-sa-lem.

² Tại đó các giới trưởng tế và các lãnh tụ cao cấp của Do-thái tố cáo Phao-lô dữ dội trước mặt Phết-tu.

³ Họ yêu cầu Phết-tu làm ơn giải Phao-lô về Giê-ru-sa-lem mà kỳ thực âm mưu của họ là phục kích để giết Phao-lô dọc đường.

⁴ Nhưng Phết-tu trả lời rằng Phao-lô sẽ vẫn phải bị giam giữ ở Xê-xa-rê và rằng chính ông sắp về đó.

⁵ Phết-tu bảo, “Một số người trong mấy anh có thể đi với tôi. Muốn kiện cáo người ấy thì cứ xuống Xê-xa-rê mà kiện, nếu quả thật ông ta phạm pháp.”

⁶ Phết-tu ở lại Giê-ru-sa-lem khoảng tám đến mười ngày nữa rồi trở về Xê-xa-rê. Hôm sau ông cho lính giải Phao-lô ra trình diện mình. Phết-tu đang ngồi trên ghế xử án

⁷ thì Phao-lô được đưa vào phòng xử. Những người Do-thái từ Giê-ru-sa-lem đứng vây quanh ông tố cáo đủ điều nhưng không đưa ra được bằng cứ nào.

⁸ Phao-lô tự bênh vực mình như sau, “Tôi không hề làm điều gì chống lại luật pháp Do-thái, chống lại đền thờ hay chống lại Xê-xa.”

⁹ Nhưng Phết-tu muốn làm vừa lòng người Do-thái nên hỏi Phao-lô, “Anh có muốn lên Giê-ru-sa-lem để tôi xét xử về những lời cáo này không?”

¹⁰ Phao-lô đáp, “Hiện tôi đang đứng trước tòa án của Xê-xa, là nơi tôi phải được xét xử. Tôi không phạm lỗi gì đối với người Do-thái; Ngài biết điều ấy.

¹¹ Nếu tôi có làm gì quấy và luật định rằng tôi phải chết thì tôi sẽ không xin ân xá. Nhưng nếu những lời cáo này không có căn cứ gì thì không ai được giao tôi cho họ. Tôi muốn khiếu nại lên cho hoàng đế phân xử!”

¹² Phết-tu tham khảo ý kiến với các cố vấn rồi bảo, “Nếu anh đã khiếu nại đến Xê-xa thì anh sẽ ra trước Xê-xa!”

Phao-lô trước mặt vua A-ríp-ba

¹³ Vài hôm sau, vua A-ríp-ba và vợ là Bê-nít đến Xê-xa-rê để thăm xã giao Phết-tu.

¹⁴ Hai người ở lại thành phố ấy ít lâu nên Phết-tu thuật cho vua nghe về trường hợp Phao-lô. Phết-tu trình, “Có một người bị Phê-lít giam giữ.

¹⁵ Khi tôi lên Giê-ru-sa-lem thì các trưởng tế và các bô lão Do-thái tố cáo hẳn, yêu cầu tôi xử tử hẳn đi.

¹⁶ Nhưng tôi bảo, ‘Luật La-mã không phép giao người bị cáo về tội hình cho ai cả cho đến

khi bị cáo được đối chất với nguyên cáo và tự bào chữa.’

¹⁷ Cho nên khi mấy người Do-thái này đến Xê-xa-rê để tham dự vụ xử, thì tôi không bỏ phí thì giờ. Hôm sau tôi ra ngồi ghế xử án và truyền đem anh ta ra.

¹⁸ Người Do-thái đứng lên cáo anh ta nhưng tôi không thấy họ cáo về những trọng tội nào mà tôi đã dự đoán.

¹⁹ Mấy điều họ cáo toàn về đạo giáo của họ và về một người tên Giê-xu đã chết nhưng Phao-lô cả quyết là vẫn còn sống.

²⁰ Không biết phải điều tra manh mối vụ này ra sao, tôi hỏi Phao-lô, ‘Anh muốn lên Giê-ru-sa-lem để chịu xét xử không?’

²¹ Nhưng anh ta yêu cầu được giam giữ ở Xê-xa-rê và muốn hoàng đế quyết định. Cho nên tôi ra lệnh cứ giữ anh ta ở đây cho đến khi tôi có thể giải anh đến Xê-xa.”

²² A-ríp-ba bảo Phết-tu, “Tôi cũng muốn tận tai nghe anh ta trình bày.”

Phết-tu đáp, “Ngày mai vua sẽ nghe.”

²³ Hôm sau A-ríp-ba và bà Bê-nít long trọng đến, với đầy đủ lễ nghi quan cách. Hai người vào phòng xử với các cấp chỉ huy quân lực và viên chức quan trọng vùng Xê-xa-rê. Phết-tu ra lệnh cho lính mang Phao-lô đến.

²⁴ Phết-tu mở đầu, “Kính thưa vua A-ríp-ba và các quan khách, mọi người Do-thái đang có mặt ở đây và ở Giê-ru-sa-lem đã tố cáo anh này và hô hoán rằng anh ta không đáng sống nữa.

²⁵ Khi xét xử, tôi không thấy có lý do gì để kết án tử hình. Nhưng vì anh ta yêu cầu được hoàng đế phân xử nên tôi sẽ gửi anh đến hoàng đế.

²⁶ Tuy nhiên, tôi chưa có điều gì rõ ràng để tâu lên hoàng đế về việc anh ấy. Cho nên hôm nay tôi đưa anh ta ra trước quý vị đây—nhất là ngài A-ríp-ba. Tôi mong Ngài sẽ hạch hỏi anh ta và cho tôi lý do gì để viết phúc trình.

²⁷ Vì tôi nghĩ giải một tên tù đến cho hoàng đế mà không kèm theo lời tố cáo là điều vô lý.”

26

Phao-lô tự bệnh vực

¹ Vua A-ríp-ba bảo Phao-lô, “Anh được phép tự bệnh vực.”

Phao-lô liền giơ tay lên và bắt đầu nói.

² “Tâu vua A-ríp-ba, tôi rất vui được đứng trước mặt ngài và trả lời về những điều người Do-thái cáo tôi.

³ Ngài đã rõ phong tục tập quán Do-thái cùng những điều họ biện luận, nên xin Ngài kiên nhẫn nghe tôi trình bày.

⁴ Mọi người Do-thái đều biết rõ đời sống tôi từ đầu đến cuối, lúc đầu tôi sống trong xứ tôi và về sau sống ở Giê-ru-sa-lem ra sao.

⁵ Họ biết tôi lâu lắm rồi. Nếu muốn, họ có thể làm chứng rằng tôi là một người Pha-ri-xi gương mẫu. Mọi người Pha-ri-xi đều tuân theo luật pháp Mô-se và giữ đạo Do-thái cẩn thận, kỹ càng hơn tất cả các nhóm khác.

6 Hôm nay tôi bị xét xử vì tôi hi vọng vào lời hứa Thượng Đế hứa cho tổ tiên chúng ta.

7 Lời hứa mà mười hai chi tộc của dân ta hi vọng nhận được khi họ phục vụ Thượng Đế ngày và đêm. Tâu vua, người Do-thái cáo tôi vì tôi có cùng một hi vọng giống như họ vậy!

8 Tại sao quý vị cho rằng Thượng Đế không thể khiến người ta từ kẻ chết sống lại?

9 Trước kia, tôi cũng nghĩ nên tìm mọi cách để chống lại Chúa Giê-xu ở Na-xa-rét.

10 Tôi đã làm như thế ở Giê-ru-sa-lem. Các trưởng tế cho quyền tôi bắt giam các dân Chúa và khi họ bị giết hại, tôi hoàn toàn đồng ý.

11 Trong mỗi hội đường, tôi thường trưng trị và ép họ xúc phạm* đến danh Chúa Giê-xu. Tôi ghét họ đến nỗi tôi đi lùng họ ở các thành phố khác để trị tội.

Phao-lô thuật lại việc ông gặp Chúa Giê-xu

12 Có lần các trưởng tế cho phép và trao quyền cho tôi đi sang Đa-mách.

13 Trên đường đi, khoảng giữa trưa, tôi thấy ánh sáng từ trời chiếu xuống, sáng hơn mặt trời, chói lòa chung quanh tôi và các bạn đồng hành.

14 Chúng tôi đều té xuống đất. Rồi tôi nghe tiếng phán với tôi bằng tiếng Do-thái rằng, 'Sau-lơ, Sau lơ, sao ngươi tàn hại ta? Chống ta là người tự hại mình đó.'

* **26:11: xúc phạm** Nguyên văn, "nguyên rủa" hay nghĩa là họ không tin nơi Chúa Giê-xu.

15 Tôi thưa, ‘Thưa Chúa, Ngài là ai?’ Chúa phán, ‘Ta là Chúa Giê-xu mà người đang tàn hại.

16 Hãy đứng lên! Ta đã chọn người làm đầy tớ và nhân chứng cho ta—người sẽ thuật cho mọi người điều chính mắt người thấy và những điều ta sẽ tỏ cho người. Vì thế mà ta đến với người hôm nay.

17 Ta sẽ che chở người khỏi dân tộc người và các dân tộc không phải Do-thái, vì ta sai người đến với họ

18 để mở mắt họ, dẫn dắt họ từ tối tăm qua sáng láng, từ quyền lực của quỷ Sa-tăng trở về cùng Thượng Đế. Rồi tội lỗi họ sẽ được tha và họ được ngồi chung với những người mà Thượng Đế đã chọn cho Ngài do tin nhận ta.’

Phao-lô thuật lại công tác của mình

19 Tôi vua A-ríp-ba, sau khi thấy khả tượng ấy, tôi tuyệt đối tuân theo.

20 Tôi bắt đầu khuyên mọi người phải ăn năn, trở về cùng Thượng Đế và chứng tỏ mình đã thực sự thay đổi qua hành động. Tôi khởi đầu từ Đa-mách, sang Giê-ru-sa-lem rồi đến toàn vùng Giu-đia, đồng thời rao giảng cho những người không phải Do-thái.

21 Vì thế mà người Do-thái bắt tôi và định giết tôi trong đền thờ.

22 Nhưng Thượng Đế đã che chở tôi cho nên hôm nay tôi đứng đây, thuật lại cho tất cả quý vị, từ cấp thấp đến cấp cao, những điều chính mắt

tôi thấy. Tôi chỉ kể lại điều mà Mô-se và các nhà tiên tri nói trước sẽ xảy đến—

²³ rằng Đấng Cứu Thế là người đầu tiên sống lại từ kẻ chết, và Ngài sẽ mang ánh sáng[†] đến cho người Do-thái cũng như người không phải Do-thái.”

Phao-lô cố gắng thuyết phục

A-ríp-ba

²⁴ Trong khi Phao-lô đang thao thao bênh vực mình thì Phết-tu kêu lên, “Phao-lô ơi, anh quần trí rồi! Học thức nhiều quá khiến anh điên khùng!”

²⁵ Phao-lô đáp, “Thưa ngài Phết-tu, tôi không điên đâu. Những lời tôi nói là thật.

²⁶ Vua A-ríp-ba biết rõ những điều này và tôi có thể tự do trình bày mọi điều cho vua. Tôi biết vua đã nghe những điều này, vì những việc ấy đâu có phải xảy ra nơi xó xỉnh nào?

²⁷ Thưa vua A-ríp-ba, ngài có tin các lời tiên tri không? Tôi biết ngài tin.”

²⁸ Vua A-ríp-ba bảo Phao-lô, “Anh tưởng chỉ trong chốc lát mà thuyết phục được tôi để trở thành tín hữu Cơ-đốc à?”

²⁹ Phao-lô thưa, “Dù sớm hay muộn, tôi cầu xin Thượng Đế rằng không những vua mà tất cả mọi người nghe tôi hôm nay sẽ được cứu và giống như tôi—ngoại trừ xiềng xích mà tôi đang mang đây thôi.”

³⁰ Sau đó vua A-ríp-ba, tổng đốc Phết-tu, bà Bê-nít và mọi người ngồi với họ đứng dậy

[†] 26:23: *mang ánh sáng* Hay “mang chân lý.”

³¹ rời phòng xử. Họ thảo luận với nhau và đồng ý rằng, “Không có lý do gì để xử tử hay giam giữ anh này cả.”

³² Vua A-ríp-ba bảo Phết-tu, “Chúng ta có thể thả anh này được nếu anh ta chưa kháng án lên Xê-xa.”

27

Phao-lô đáp tàu sang La-mã

¹ Họ quyết định gửi chúng tôi sang Ý nên chỉ định một sĩ quan tên Giu-li-út, phục vụ trong quân lực hoàng đế, canh giữ Phao-lô và các tù nhân khác.

² Chúng tôi xuống một chiếc tàu, khởi hành từ thành A-ra-mi và sắp đi các hải cảng vùng Tiểu Á. A-ri-tạc, quê ở Tê-sa-lô-ni-ca thuộc miền Ma-xê-đoan cùng đi với chúng tôi.

³ Hôm sau chúng tôi đến Xi-đôn. Giu-li-út rất tử tế với Phao-lô, cho phép ông đi thăm bạn hữu để họ lo những thứ cần dùng.

⁴ Chúng tôi rời Xi-đôn và chạy gần đảo Chíp vì gặp gió ngược.

⁵ Chúng tôi băng qua biển gần Xi-xi-li và Băm-phi-li, rồi cập bến Mi-ra thuộc Lý-sa.

⁶ Ở đó, viên sĩ quan thấy có chiếc tàu từ thành A-lich-sơn đến và sắp khởi hành sang Ý, nên ông cho chúng tôi qua tàu ấy.

⁷ Trong nhiều ngày tàu đi rất chậm. Phải khó khăn lắm chúng tôi mới đến được Ni-đu, nhưng rồi không đi được nữa vì gặp gió ngược, nên

chúng tôi đi ven theo hướng Nam của đảo Cơ-rét gần Xanh-môn.

⁸ Thật rất vất vả mới qua khỏi đảo ấy rồi chúng tôi đến một nơi gọi là Mỹ-cảng, gần thành La-xa.

⁹ Chúng tôi thiệt mất nhiều thì giờ mà nếu giương buồm ra đi cũng nguy hiểm, hơn nữa đã gần ngày cữ ăn của người Do-thái nên Phao-lô cảnh cáo,

¹⁰ “Thưa các bạn, tôi thấy chuyến đi này rất nguy hiểm. Chúng ta có thể mất mạng cùng với chiếc tàu này và hàng hóa.”

¹¹ Nhưng viên thuyền trưởng và người chủ tàu không nghe Phao-lô, còn viên sĩ quan thì tin lời họ hơn lời Phao-lô.

¹² Vì hải cảng ấy không tiện để trú lúc mùa đông nên đa số người đồng ý tiếp tục đi. Họ hi vọng chạy đến cảng Phụng Hoàng rồi trú qua mùa đông tại đó. Phụng Hoàng là một thành phố nằm trên đảo Cơ-rét, có một hải cảng hướng về phía Tây Nam và Tây Bắc.

Gặp bão

¹³ Khi thấy gió xuôi thổi từ phía Nam tới, các thủy thủ trên tàu tưởng rằng, “Đây là gió thuận, chúng ta nên ra đi,” vì thế họ nhổ neo, cho thuyền chạy dọc theo đảo Cơ-rét.

¹⁴ Nhưng bỗng có một luồng gió mạnh gọi là “gió Đông Bắc” từ đảo thổi xuống.

¹⁵ Tàu bị kẹt trong luồng gió ngược ấy, không chạy tới được nên chúng tôi để mặc gió đưa tàu đi đâu thì đi.

16 Gió thổi tàu chúng tôi trôi dạt đến phía dưới một đảo nhỏ tên Cầu Đá. Họ hết sức vất vả lắm mới kéo được chiếc thuyền cấp cứu lên tàu.

17 Sau khi kéo lên được rồi, họ cột dây thừng chung quanh tàu để tàu khỏi vỡ tung. Họ sợ tàu tấp phải bãi phù sa vùng Xia-tít, nên họ hạ buồm xuống để gió đưa tàu đi.

18 Hôm sau cơn bão lại càng dữ dội hơn, đến nỗi họ phải ném bớt hàng hóa xuống biển*.

19 Qua bữa sau nữa họ đích thân ném các máy móc trên tàu xuống biển.

20 Trong nhiều ngày chúng tôi chẳng thấy mặt trời hay trăng sao gì cả mà cơn bão càng ngày càng mạnh, chúng tôi hết hi vọng được cứu sống.

21 Vì ai cũng nhịn đói đã lâu nên Phao-lô đứng lên khuyên, “Các bạn à, nếu các bạn nghe tôi đừng rời đảo Cơ-rét thì chắc hẳn đã tránh được cảnh trạnh nguy khốn và thiệt hại này.

22 Nhưng bây giờ tôi khuyên các bạn hãy vững lòng vì không ai trong chúng ta sẽ mất mạng đâu. Chỉ mất tàu thôi.

23 Đêm qua, một thiên sứ của Thượng Đế mà tôi phục vụ và thờ phụng đến với tôi.

24 Thiên sứ bảo rằng, ‘Phao-lô ơi, đừng sợ. Người sẽ phải đứng trước mặt Xê-xa. Thượng Đế hứa rằng Ngài sẽ cứu mạng mọi người cùng đi với người.’

25 Cho nên, hãy can đảm lên các bạn. Tôi tin

* 27:18: ***ném bớt hàng hóa xuống biển*** Để làm cho tàu nhẹ bớt, khó chìm.

nơi Thượng Đế rằng mọi việc sẽ xảy ra đúng theo lời thiên sứ bảo tôi.

²⁶ Nhưng chúng ta sẽ bị mắc cạn ở một đảo nào đó.”

²⁷ Đến đêm thứ mười bốn mà chúng tôi vẫn còn lênh đênh trên biển A-ria-tích. Khoảng nửa đêm, các thủy thủ tưởng đã gần đến đất,

²⁸ nên họ thả trái dò xuống nước, thấy sâu một trăm hai mươi bộ. Chạy được một khoảng nữa, họ lại thả trái dò xuống thì thấy sâu chín mươi bộ.

²⁹ Sợ tàu đụng phải đá ngầm nên các thủy thủ quăng bốn cái neo xuống biển rồi chờ đến sáng.

³⁰ Một số thủy thủ định bỏ tàu trốn đi nên hạ thuyền cấp cứu xuống, giả vờ như đang quăng neo phía trước mũi thuyền.

³¹ Nhưng Phao-lô bảo viên sĩ quan và các binh sĩ khác rằng, “Nếu mấy người ấy không ở lại trong tàu thì các anh không giữ mạng sống được đâu.”

³² Vì thế quân lính cắt đứt dây thừng cho thuyền cấp cứu rơi tòm xuống biển.

³³ Gần đến rạng đông, Phao-lô khuyên mọi người nên ăn đôi chút. Ông bảo, “Mười bốn ngày qua anh em đã chờ đợi, trông ngóng mà không ăn uống gì.

³⁴ Tôi khuyên anh em nên ăn chút ít đi để lấy lại sức. Dù một sợi tóc trên đầu của anh em cũng sẽ không mất đâu.”

³⁵ Nói xong, Phao-lô cầm bánh mì tạ ơn Thượng Đế trước mặt mọi người. Rồi ông bẻ bánh ăn.

³⁶ Mọi người cảm thấy phẫn khởi cũng bắt đầu ăn.

³⁷ Trên tàu có tất cả hai trăm bảy mươi sáu người.

³⁸ Sau khi đã ăn uống xong, họ bắt đầu quăng lúa gạo xuống biển để nhẹ tàu.

Tàu bị tan vỡ

³⁹ Khi mặt trời lên, các thủy thủ nhìn thấy đất. Tuy không biết đó là vùng đất nào nhưng họ thấy có cái vịnh, với bãi biển nên muốn hướng cho tàu chạy thẳng vào bãi, nếu được.

⁴⁰ Vì thế, họ cắt dây thừng buộc neo cho neo rơi xuống biển đồng thời họ tháo dây thừng buộc bánh lái tàu. Rồi họ giương cánh buồm trước, hướng vào gió để chạy thẳng vào bờ.

⁴¹ Nhưng tàu đụng phải bãi cát. Mũi tàu bị kẹt cứng không động đậy được còn đuôi tàu thì bị sóng lớn đánh nên vỡ tan.

⁴² Quân lính định giết tù vì sợ họ nhảy xuống biển bơi vào bờ trốn thoát.

⁴³ Nhưng Giu-li-út muốn cứu Phao-lô nên gạt bỏ ý định ấy. Trái lại, ông ra lệnh cho ai biết bơi thì nhảy xuống nước bơi vào bờ trước.

⁴⁴ Những người còn lại theo sau bằng cách ôm các tấm ván hay mảnh gỗ của tàu. Nhờ thế mà mọi người đều bơi vào bờ an toàn.

28

Phao-lô trên đảo Man-tơ

¹ Khi chúng tôi lên bờ an toàn rồi, thì được biết đảo ấy tên Man-tơ.

2 Cư dân trên đảo rất tử tế với chúng tôi. Vì trời lạnh và đang mưa nên họ đốt một đống lửa đón tiếp chúng tôi.

3 Phao-lô ôm một bó củi và đặt trên đống lửa thì tình cờ có một con rắn độc bị nóng bò ra quấn lấy tay ông.

4 Dân cư trên đảo thấy con rắn treo lủng lẳng trên tay Phao-lô nên bảo nhau, “Người này chắc là tay giết người! Cho nên dù thoát chết trên biển cả nhưng thần Công Lý* vẫn không cho sống.”

5 Nhưng Phao-lô rảy con rắn vào lửa, không sao cả.

6 Dân chúng trên đảo đoán chắc Phao-lô sẽ bị sưng vù lên hoặc ngã xuống chết ngay lập tức. Họ chờ mãi không thấy ông bị việc gì nên đổi ý nói rằng, “Ông này đúng là thần!”

7 Quanh đó có mấy thửa ruộng của Búp-liêu, một người có uy tín trên đảo. Ông mời chúng tôi vào nhà và thết đãi trong ba ngày.

8 Cha của Búp-liêu đang bị sốt rét và kiệt lực†. Phao-lô đến thăm, cầu nguyện, đặt tay lên ông và chữa lành cho.

9 Sau đó, tất cả những người đau yếu nào trên đảo cũng đến với Phao-lô và đều được chữa lành cả.

10-11 Dân chúng tiếp chúng tôi rất niềm nở. Ba tháng sau, khi chúng tôi sắp rời đảo thì họ cung cấp đủ mọi thứ cần dùng cho chúng tôi.

* **28:4: thần Công Lý** Người ta tin rằng có một nữ thần tên Công Lý thường trừng phạt những người ác. † **28:8: kiệt lực** Một bệnh tương tự như tiêu chảy.

Phao-lô đi La-mã

Chúng tôi lên một chiếc tàu khởi hành từ A-lich-sơn nhưng trú trên đảo suốt mùa đông. Trước mũi tàu có vẽ hình thần sinh đôi.‡

12 Chúng tôi dừng lại bến Xi-ra-qui ba ngày.

13 Từ đó chúng tôi giương buồm đi Rê-gum. Hôm sau gió Nam bắt đầu thổi thì ngày sau chúng tôi đến Bu-teo-li.

14 Chúng tôi tìm được một số tín hữu ở đó, họ mời chúng tôi ở lại chơi một tuần. Sau cùng chúng tôi đến La-mã.

15 Các tín hữu địa phương nghe tin chúng tôi đến, nên từ những nơi xa như Chợ A-bi-út§ và Ba Lữ Quán* kéo đến thăm. Gặp gỡ họ, Phao-lô cảm thấy phấn khởi và cảm tạ Thượng Đế.

Phao-lô ở La-mã

16 Đến La-mã, Phao-lô được phép ở riêng, chỉ có một người lính canh giữ mà thôi.

17 Ba ngày sau, ông cho mời các lãnh tụ người Do-thái ở đó đến. Khi họ họp lại, Phao-lô trình bày, “Thưa anh em, tôi chưa hề làm điều gì chống lại dân ta hay phong tục của tổ tiên chúng ta. Nhưng tôi bị bắt ở Giê-ru-sa-lem, rồi bị giải sang cho người La-mã.

18 Sau khi hạch hỏi nhiều điều mà vẫn không tìm thấy lý do nào để xử tử, họ định thả tôi,

‡ **28:10-11: thần sinh đôi** Các tượng thần Các-to và Bô-lút, hai vị thần trong thần thoại xưa của Hi-lạp. § **28:15: Chợ A-bi-út** Một thị trấn cách La-mã khoảng 43 dặm (69 cây số). * **28:15: Ba Lữ Quán** Một thị trấn cách La-mã khoảng 30 dặm (48 cây số).

19 nhưng người Do-thái ở đó chống đối. Cho nên tôi phải đến La-mã để Xê-xa phân xử chứ không phải để tố cáo dân ta đâu.

20 Vì thế mà tôi muốn gặp các anh em để nói chuyện. Tôi mang xiềng xích này là vì tôi tin vào niềm hi vọng của dân Ít-ra-en.”

21 Họ đáp, “Chúng tôi chưa nhận được thư từ gì từ Giu-đi-a nói về vụ của anh. Không ai trong vòng các anh em Do-thái mới đến đây đem tin hoặc nói điều gì không hay về anh.

22 Nhưng chúng tôi muốn nghe ý kiến anh, vì biết rằng mọi người khắp nơi đều chống lại đạo này.”

23 Phao-lô và những người Do-thái đồng ý chọn một ngày họp lại. Vào hôm ấy có rất đông người Do-thái đến chỗ ông trọ. Ông dành suốt ngày nói chuyện với họ. Dùng luật pháp Mô-se và các lời tiên tri, ông giải thích về Nước Trời và tìm cách thuyết phục họ tin những lời viết về Chúa Giê-xu.

24 Có người tin lời Phao-lô, có kẻ chẳng chịu tin.

25 Cho nên họ bất đồng ý với nhau và bắt đầu tẩn mác ra về sau khi Phao-lô nói với họ một điều nữa: “Thánh Linh nói rất đúng về tổ tiên các anh qua nhà tiên tri Ê-sai,

26 ‘Hãy đi bảo cùng dân này rằng:
Các người nghe thì nghe,
nhưng không hiểu gì.
Nhìn thì nhìn
mà chẳng học được gì.

27 Vì dân này đã trở nên ương ngạnh.
Có tai mà không nghe,
họ nhắm mắt lại.
Nếu không, họ hiểu được
mắt họ thấy được,
tai họ nghe được.
Trí họ thật hiểu
rồi họ sẽ trở về cùng ta
để được chữa lành.'

Ê-sai 6:9-10

28 Anh em nên biết rằng Thượng Đế đã đem sự cứu rỗi này đến cho các dân không phải Do-thái và họ bằng lòng tiếp nhận!"

29 †

30 Phao-lô ở suốt hai năm tại một nhà thuê, tiếp đón những người đến thăm.

31 Ông mạnh dạn rao giảng Nước Trời và dạy dỗ về Chúa Giê-xu, không bị ai ngăn trở cả.

† 28:29: Vài bản Hi-lạp về sau thêm câu 29: "Sau khi Phao-lô nói như thế, người Do-thái ra về, cãi nhau dữ dội."

Thánh Kinh Bản Phổ thông
Easy Reading Version of the Holy Bible in Vietnamese
Verson de lecture facile de la Sainte Bible en
vietnamien

copyright © 2002, 2011 World Bible Translation Center

Language: Việt (Vietnamese)

Translation by: World Bible Translation Center

Thánh Kinh: Bản Phổ thông™ Cơ Quan Phiên Dịch Kinh Thánh Thế Giới giữ bản quyền © 2011 Giữ bản quyền Phép trích dùng Văn kiện mang tác quyền này có thể được trích dùng đến 1.000 câu mà không cần xin phép. Tuy nhiên phần trích không được gồm nguyên một sách hay quá 50% của phần văn kiện được trích. Khi trích dùng xin nhớ ghi câu sau đây nơi tựa hay trang dành cho tác quyền: Thánh Kinh: Bản Phổ thông™ Do Cơ Quan Phiên Dịch Kinh Thánh Thế Giới giữ bản quyền © 2011 sử dụng do phép của Cơ Quan nói trên. Khi trích Bản Phổ thông vào các mục đích không có tính cách thương mại như chương trình trong nhà thờ, bích chương, bản phim để chiếu lên màn ảnh hay các phương tiện tương tự thì không cần phải ghi toàn thể phần ghi chú tác quyền nhưng phải ghi chữ tắt (BPT) ở cuối mỗi câu trích. Nếu các câu trích hay các trang in lại nhiều hơn 1.000 câu hay hơn 50% của sách được trích, hoặc nếu cần xin phép khác phải liên lạc với Cơ Quan Phiên Dịch Kinh Thánh Thế Giới để được chấp thuận bằng văn thư chính thức của Cơ Quan. Địa chỉ Cơ Quan Phiên Dịch Kinh Thánh Thế Giới P.O. Box 820648, Fort Worth, Texas 76182 Điện thư: bibles@wbtc.org Mạng lưới: www.wbtc.org Truy cập miễn phí Truy cập miễn phí các bản Thánh Kinh và Tân Ước của Cơ Quan Phiên Dịch Kinh Thánh Thế giới qua: www.wbtc.org

2013-10-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

b183ddf1-d374-57ee-a27b-1546141bc5ab